

KHAZAR REVIEW

№ 384 May 2019

XƏZƏR XƏBƏR

AYLIQ DƏRGI
ISSN 2218-2772
khazar-review.khazar.org

İÇİNDƏKİLƏR

Universitet xəbərləri	4
BMT-nin davamlı inkişaf rezident nümayəndəsi Xəzər Universitetinin departament müdürünə təşəkkürnamə təqdim etdi	6
Alk Əlioğlu. "Xəzər" niyə müqəddəs təhsil ocağıdır ?!	8
Kəmalə Əhiyeva. Azərbaycanda hər kəsi heyretləndirən amerikalı qadın: "ürəyim ölkənizdə qaldı"	10
VI Beynəlxalq Psixologiya Konfransı keçirildi	14
Şekspir poeziya günü	20
Галия Алиева. Шайн Мустафаев: особая культурная специфика Кавказа всегда привлекала международных экспертов.....	22
Professor Hamlet İsaخانlının Türkiyəyə işgüzar səfəri	26
İqtisadiyyat və menecment fakültəsi "Turizm və davamlı inkişaf" adlı tələbə konfransı keçirdi.....	34
İsaخان İsaخانlı. "Fikir yüklü sənətkar"ın düşündürən poeziyası haqqında düşüncələr	40
Professor Hamlet İsaخانlı: "Məktəblərdə din dərslərinin keçirilməsi düzgün deyil..." (Azedu.az saytına müsahibə).....	51
Tbilisi şəhərində professor Hamlet İsaخانlı ilə görüş.....	52
NDU xəbərləri	56
Konfrans: "Mehmet Akif Ersöydən Bəxtiyar Vahabzadəyə "İstiqlal şüuru" .	58
"Dünya" məktəbində "Açıq düşüncə-qlobal yanaşma" adlı beynəlxalq təhsil forumu keçirildi	62
"Dünya" məktəbinin 11-ci sinif şagirdi gümüş medal qazandı	71
Təbiət elmləri və mühəndislik fakültəsinin tələbələri Qala Arxeoloji Etnoqrafik Muzey Kompleksində oldular	72

1999-cü ilin
yanvarından nəşr olunur

Təsisçi
Xəzər Universiteti

Baş redaktor:
Hamlet İsaخانlı

Baş redaktor müavini:
Əlirza Balayev

Redaksiya heyəti:
İsa Həbibbəyli
Alina Axundova
Şahin Fəzil
Kryuz Aşan

İngiliz dilində
mətbəxin redaktoru
Zamira Qurbanova

Kompüter tərtibatçısı:
Günal Əkbərova

Foto:
Multimedia Mərkəzi

Address:

41 Məhsəti str., Bakı
(near the "Neftçilər" metro)

Tel.: (+99412) 323 93 13

(+99412) 421 10 93 (209)

GSM: (+99450) 321 31 69

Faks: (+99412) 493 93 79

E-mail: xazarxabar@khazar.org

Certificate: 376

Index: 67178

Copies: 3000

It has been published
since January 1996

Founder
Khazar University

Editor-in-chief:
Hamlet İsaخانlı

Associate editor:
Əlirza Balayev

Editorial members:
İsa Həbibbəyli
Alina Axundova
Şahin Fəzil
Kryuz Aşan

Editor of English Texts:
Zamira Qurbanova

Computer graphics:
Günal Əkbərova

Photo:
Multimedia Centre

"MÜHARİBƏLƏR TARİXİ" FƏNNİNDƏ SƏBUHİ ƏHMƏDOVUN MÜHAZİRƏSİ

SABUHI AKHMEDOV DELIVERS LECTURE IN "HISTORY OF WARS" LESSON

Aprilin 17-də Xəzər Universitetinin Mərkəz kampusunda Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin əməkdaşı, Xəzər Universitetinin müəllimi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Səbuhi Əhmədov "Azərbaycan orta əsrlər dövlət dövrünün hərbi işi və döyüş sənəti" mövzusunda müəhazirə oxudu. Tələbələrə Azərbaycanın qədim dövlətləri haqqında məlumat verdi.

Tələbələrin böyük marağına səbəb olan darsin sonunda Səbuhi Əhmədov tələbələri maraqlandıran sualları cavablandırdı.

On April 17, the lecture of Sabuhi Akhmedov, employee of the National History Museum of Azerbaijan, PhD in History, entitled "Azerbaijan's Military Affairs and Martial Art in Medieval Period of Statehood" was held at the Khazar University's downtown campus (122 B.Safaroglu str.).

The students were informed about the ancient states of Azerbaijan. The meeting was of great interest to the students. At the end of the meeting, Sabuhi Akhmedov answered the questions of the students.

“USTAD DƏRSLƏRİ” SİLSİLƏSİNDƏN: “KLASSİK AZƏRBAYCAN ƏDƏBİYYATINI NİYƏ VƏ NECƏ ÖYRƏNMƏLİ?”

SEMINAR FROM THE “MASTER CLASSES” SERIES: “WHY AND HOW ONE SHOULD LEARN CLASSICAL AZERBAIJANI LITERATURE?”

Aprəlin 17-də Türkiyənin Kastamonu Universitetinin professoru Vüsələ Musalı Xəzər Universitetində “Klassik Azərbaycan ədəbiyyatını niyə və necə öyrənməli?” adlı seminar keçirdi.

Seminarda Dillər və ədəbiyyatlar departamentinin müdiri dosent Vurğun Əyyub, AMEA Folklor İnstitutunun Beynəlxalq əlaqələr sektorunun müdiri, folklorşünas Əli Şamil, Dillər və ədəbiyyatlar departamentinin müəllimləri: dosent Dilbar Zeynalova, dosent Xatirə Yusifova, fil.ü.f.d. Aynur Qəzənfərqızı və Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin ikinci kurs tələbələri iştirak edirdilər.

Seminarda Kastamonu Universitetinin professoru Vüsələ Musalı klassik Azərbaycan ədəbiyyatının dövrləri, dövrləşdirmə prinsipləri, klassik ədəbiyyatın tədrisi və metodikası, şeir vəznləri, xüsusən, aruz vəznü, bəhrləri, qaffiyələnmə sistemi və s. məsələlər haqqında məlumat verdi.

On April 17, a seminar by Vusala Musali, Professor of Turkish Kastamonu University, entitled “Why and How One Should Learn Classical Azerbaijani Literature?” was held at Khazar University.

The seminar was attended by Associate Professor Vurgun Eyyub, Head of the Department of Languages and Literature, Ali Shamil, Head of International Relations Sector of Folklore Institute of ANAS, folklore specialist, and teachers of the Department of Languages and Literature: Associate Professor Dilbar Zeynalova, Associate Professor Khatira Yusifova, Aynur Gazanfargizi, PhD in Philology. Moreover, students of the School of Humanities, Education and Social Sciences of Khazar University took part in this seminar.

Vusala Musali, Professor of Kastamonu University, provided information about the periods of classical Azerbaijani literature, principles of classification, teaching and methodology of classical literature, poetic meters, particularly, aruz meters, rhyming systems, and other issues.

BMT-NİN DAVAMLı İNKİŞAF REZİDENT NÜMAYƏNDƏSİ XƏZƏR UNİVERSİTETİNİN DEPARTAMENT MÜDİRİNƏ TƏŞƏKKÜR NAMƏ TƏQDİM ETDİ

UN RESIDENT COORDINATOR PRESENTS APPRECIATION LETTER TO KHAZAR UNIVERSITY DEPARTMENT DIRECTOR

Aprilin 18-də Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycan Respublikasındakı Rezident Əlaqələndiricisi və BMT-nin Davamlı İnkişaf Proqramının (DİM) Rezident Nümayəndəsi Qulam İsaçzai nümayəndəliyin ofisində Xəzər Universitetinin Musiqi və İncəsənət departamentinin müdiri, əməkdar müəllim, pianoçu, professor Zulfıyya Sadıqova ilə görüşdü. Görüşdə nümayəndəliklə Xəzər Universiteti arasında əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi və yeni birgə layihələrin həyata keçirilməsi məsələləri müzakirə olundu.

Görüşdə Qulam İsaçzai Zulfıyya Sadıqovaya Davamlı İnkişaf Məqsədlərinə həsr olunmuş "Heç kim unudulmur" mahnısını dəstəklədiyinə görə təşəkkürnamə təqdim etdi.

Qeyd edək ki, həmin mahnı-klip (bəstəkar Gülşüm Eldarova, sözlərin müəllifi Nərgiz Eldarova) ilk dəfə 2018-ci il oktyabrın 25-də Davamlı İnkişaf Məqsədlərinin həyata keçirilməsində regional tərəfdaşlığın gücləndirilməsi mövzusunda həsr olunmuş VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun rəsmi açılış günlərində mütəxəssis Turan Eldarova-Namazova tərəfindən ifa olunmuşdu. Mütəxəssisi Zulfıyya Sadıqovanın bədii rəhbəri olduğu Xəzər Universitetinin Kamera orkestri və universitetin müəllimi tarzan Ramiz Rzayev müşayiət etmişdilər. Mahnı BMT-nin global Twitter (10,6 milyon izləyici və Facebook (4,1 milyon izləyici) hesablarında paylaşdırılmışdı.

On April 18, Ghulam Isaccai, the United Nations Resident Coordinator and the United Nations Development Programme (UNDP) Resident Representative in the Republic of Azerbaijan, met with Professor Zulfıyya Sadıqova, the Head of Music and Fine Arts Department at Khazar University, Honorary Teacher, Pianist. The meeting focused on further development of cooperation between the Representative Office and Khazar University and the implementation of new joint projects.

During the meeting, Ghulam Isaccai presented an appreciation letter to Zulfıyya Sadıqova for her support for the song "Heç kim unudulmur" (Nobody is forgotten) dedicated to the Sustainable Development Goals.

It is worth mentioning that the song-clip (composer Gulsum Eldarova, author of words Nargiz Eldarova) was performed for the first time by singer Turan Eldarova-Namazova on the official opening day of the VI Baku International Humanitarian Forum dedicated to the strengthening of regional partnership in the implementation of the Sustainable Development Goals, on October 25, 2018. The singer was accompanied by the Chamber Orchestra of Khazar University and Ramiz Rzayev, teacher at the University, tar master. The song was shared in UN's social accounts (global Twitter with 10.6 million followers and Facebook with 4.1 million followers).

XƏZƏR UNİVERSİTETİNİN ƏMƏKDAŞLARI “PEŞƏ, İXTİSAS SEÇİMİ” KONFRANSINDA İŞTİRAK ETDİLƏR

KHAZAR UNIVERSITY STAFF TOOK PART IN THE CONFERENCE “CHOICE OF PROFESSION”

Aprilin 19-da Qaradağ rayonunun Lökbatan qəsəbəsində yerləşən Ə.Əmirov adına Mədəniyyət Sarayında “Peşə, ixtisas seçimi” mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirildi. Qaradağ Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin və “Kainat” Tədris Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən konfransın əsas məqsədi şagirdlərə gələcəkləri üçün düzgün peşə, ixtisas seçmələrinə yardım göstərmək idi.

Tədbiri Qaradağ Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Tərana İsmayılova açaraq, abituriyentlərə uğurlar arzuladı. Sonra “Kainat” Təhsil Mərkəzinin təsisçisi və direktoru İlqar Ağakışiyev konfransın məqsədi haqqında məlumat verdi.

Konfransda Xəzər Universitetini professor Fuad Rəsulov və Xəyalə Ələkbərova təmsil edirdilər. Konfransda Xəzər Universiteti ilə yanaşı, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti, Azərbaycan Universiteti, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti, Qərbi Kəspî Universiteti təmsil olunurdu. Konfransda hər universitet öz təqdimatını keçirdi və sualları cavablandırdı. Foyədə isə hər universitet öz sergisini quraraq, bukletlərini və digər əyani vəsaitləri təqdim edirdi.

On April 19, Scientific-practical Conference entitled “Choice of Profession” was held in the Palace of Culture named after A. Amirov in Lökbatan settlement of Garadagh region. The main purpose of the Conference, organized by the Department of Youth and Sports of Garadagh Region and the “Kainat” Education Center, was to help students to choose the right profession and field of expertise for their future.

Opening the event, Tarana İsmayılova, the Deputy Head of Garadagh Executive Power wished future applicants success. Then İlqar Ağakışiyev, the Founder and Director of “Kainat” Education Center, informed about the purpose of the Conference.

At the Conference, Khazar University was represented by Fuad Rəsulov and Xəyalə Ələkbərova. Along with Khazar University, Azerbaijan State Economic University, Azerbaijan Technical University, Azerbaijan University, Azerbaijan University of Architecture and Construction, Western Kəspî University attended the conference. Each university hosted a presentation and answered the questions. In the lobby, each university set up its own exhibition stand, and presented its booklets and other visual aids.

"XƏZƏR" NİYƏ MÜQƏDDƏS TƏHSİL OCAĞIDIR?!

WHY IS KHAZAR UNIVERSITY SACRED HOTBED OF EDUCATION?!

11-ci sınıfta oxuyurdum. Dostluq etdiyim bir qohumum işə adını çəkmək istəmədiyim bir universitetin tələbəsi idi. Elə hey deyirdi ki, məktəbi qurtar, dərslər oxumaqdan canın qurtarsın. Universitetdə nə oxumaq, bütün gün kefləyirsən. Mən də bu ümidlərlə məktəbi bitirib, Xəzər Universitetinə daxil oldum. O qohumumun dediyi kimi, dərslərə laqeyd yanaşdım, günüm bufetdə keçdi. Bir də ayıldım ki, 2-ci kursdayam və 10 fəndən 8-dən kəsilmişəm. Gördüm ki, yox. Bura qohumumun dediyi yer deyil. Açıq buna bir az sevindim də... Çünki məktəbdə yaxşı oxumuşdum və düşündüm ki, 11 ildə çəkdiyim zəhməti puç etməməliyem. Oxumağa başladım və tələbə həyatının qaydasına düşdüm.

Dəqiq yadımdadır. Xəzər Universitetinin 2-ci kurs tələbəsi idim. Atam dünyasını yenice dəyişmişdi. Universitet təhsil haqqına güzəşt etmişdi, amma yəni də anamın təhsil haqqını ödəməkdə çətinlik çəkdiyini bilirdim. İş axtarmağa başladım. Nərimanovda yerləşən bir qəzetin redaksiyaçılarından mənə işə dəvət etdilər. Gedib baş redaktorla görüşdüm. Yəsin cürhacı idi. Baş redaktor dedi ki, maliyyəmiz çox azdır. Hələlik sənə qonorar verə bilməyəcəyik, mümkünsə təmənənəsiz yaz... Cibimdəki son 20 qəpiklə oradan ümitsiz şəkildə uzaqlaşdım. Dəhşətli dərəcədə susamışdım. Mağazanın yanından keçəndə tərəddüd etməyə başladım: cibimdəki 20 qəpiklə su alım və Əhmədliyədəki evimə piyada gedim, yoxsa avtobusa minim və evə qədər susuz dözüm?! Mənim üçün kədərli olan bu əhvalatı niyə xatırladım?! Çünki bu əhvalat pulsuzluqdan çəkdiyim əziyyətin sonuncusu idi.

Elə həmin il, Hamlet İsaخانlı mənə Xəzər Universitetində işə götürdü. Bu necə oldu: facebook sosial şəbəkəsinin yenice tanınmağa başladığı vaxtlar idi. Mənim həvəskar kompüter biliklərim olduğu üçün, görüşlərin birində Hamlet müəllimə təklif etdim ki, universitetin öz sosial şəbəkəsini yaradaq. O da, yeniliklərə maraqlı adam olduğu üçün, təbii ki, təklifimi qəbul etdi və bunun üçün mənə lazım olan bütün texniki və maddi dəstəyini

I was in the 11th grade. One of my relative, with whom I am also on friendly terms, was a student of a university, which I would rather not to name. He used to say such thing as, just finish school and you will not be bothered learning lessons anymore. There is not much studying at the University, one can just relax all day long. I graduated from the school with these expectations and got admitted to Khazar University. As my relative advised me, I did not take lessons seriously, spending my time at the cafeteria. And when I lifted up my head, I was a 2nd year student with 8 fails out of 10 subjects. I realized that it is not such place, as my relative used to describe. Frankly speaking, I was rather glad ... Because I studied well at school and thought that I should not waste my efforts of 11 years in vain. I started studying hard and my student life was settled down.

I vividly remember that I was a 2nd year student at Khazar University. My father had just passed away. The University made a discount to the tuition fee, but I still was aware that my mother had difficulties in paying for the tuition. I started looking for a job. I was invited by a newspaper editorial office situated in Narimanov district. I went to meet with the Chief Editor. It was the dog days of summer. The Chief Editor said that the budget of the newspaper was very small. "We will not be able to pay your salary for a while, if possible, you should work pro bono... With the last 20 qepiks in my pocket, I desperately went away. I was terribly thirsty. When I was passing the shop nearby, I began to hesitate: Either spend 20 qepiks to buy some water and go on foot to our house in Ahmedli, or take the bus and travel home suffering from thirst? Why do I bring back this kind of gloomy memory? Because this was the last time I struggled with the lack of money.

That same year, Hamlet Isakhanli employed me at Khazar University. How it happened: That was times when Facebook social network was just getting started. Since I had an amateur computer knowledge, at one of the meetings, I made a suggestion to Professor Hamlet to create a social network of the University. He, being

gösterilməsini tapşırırdı. Hətta mənə otaq da ayırdı. Sonralar Xəzər Universitetinin radiosunu tesis etdi və bir müddət sonra radio bir az da böyüyərək universitet daxilində bir quruma çevrildi: Elektron Media Mərkəzi. Mən də bu mərkəzin icraçı direktoru təyin edildim. Xəzər Universitetində işləyə-şləyə paralel olaraq öz elektron biznesimi qurdum və həyatım dəyişdi: məşin aldım, ev tikdim və evləndim. Evlənməyim də Xəzər Universiteti ilə bağlıdır. Yoldaşım bu universitetdə dərs deyirdi.

Bir ohvalatı xatırlayıram: "Xəzər"də təhsilimin 5-ci ilidir və mənim 3-4 kəsirim var. Xəzər Universitetinin işçisiyəm və açığı, Hamlet İsaخانlı tərəfindən özümə qarşı səmimi münasibət hiss edirəm. Bundan ürəkənlənərək, qərara gəldim ki, işlə bağlı Hamlet müəllimlə görüşəndə, ondan xəbəş edim ki, kəsirlərimin aradan qaldırılmasında mənə kömək etsin. Görüşdük. Hərnişeki kimi, iş söhbətinə keçməzdən əvvəl hal-əhval tutdu (bunu bütün işçilərlə edir) və soruşdu ki, universiteti nə vaxt bitirirəm?! Bundan gözəl məqam ola bilməzdi. Boynumu büküb dedim ki, 3-4 kəsirim var. Heyəcanla gözləyirəm ki, Hamlet müəllim deyəcək ki, narahat olma, sən bizim işçimizsən, müəllimlər kömək edər, keçərsən... O isə baxışlarını bir qədər də ciddiləşdirərək, dilləndi: "He, oxumaq lazımdır...". Açığı, bu səhnədən sonra ağlıma belə bir şey gətirdiyimə görə, özümədən çox utandım.

Xəzər Universiteti müqəddəs təhsil ocağıdır. Niyə müqəddəs? Rüşvətdən, tapşırıqdan, çirkəndən-çirkəbdən uzaq, dedi-qodudan, intriqalardan uzaq bir yerdir. Xəzər Universiteti rüşvətə qarşı çox amansızdır. Hətta ən sevimli, ən adli-sanlı, ən savadlı müəllim də bu qaydanı pozarsa, rəhbərlik düşünmədən onu işindən uzaqlaşdırır. Rüşvət verən də, rüşvət alan da universitetdən xaric olur.

Universitet tələbələrə qarşı çox demokratikdir. Tələbə və rəhbərlik arasında - başqa yerlərdə olduğu kimi - Çin səddi yoxdur. Hər kəs azad şəkildə öz fikrini ifadə edə bilər. Universitetin rektoru və dekanlar daim tələbələrle ünsiyyətdədir. Direktorlar və Qeydiyyat Şurasının sədri Hamlet İsaخانlı iş otağına gedərkən, dəhlizdə bütün tələbələrle salamlaşır, işçilərlə görüşür, sözlü olan tələbələrə dinləyir. Dekandan tutmuş ən kiçik iş icraçısına qədər, hər kəs Hamlet müəllimin qəfil qonaq ola biləcəyinə alışığıdır.

Hamlet müəllim dəfələrlə mənim 5-ci mərtəbədə olan səliqəsiz otağımda qonaq olub. Ədəbiyyatdan, təhsildən danışmışıq. Bu boyda təhsil ocağını idarə edən, ilin yarısını xarici səfərlərdə olan bir adam ən yeni ədəbi nəşrin, demək olar ki, əksər nümayəndələrini tanıyır, izləyir.

Bu cür adamın Xəzər Universiteti kimi şəffaf bir təhsil ocağı yaratması təəcüblü deyil. Xəzər Universiteti insanlıq məktəbidir. Burada tələbələrə yalnız elm yox, həm də müasirlik, dünyəvilik aşılanır. "Xəzər" in tələbələrə sərbəst mühitdə formalaşdırılaraq, səmimi olmağı bacarırlar. Xəzərin ən böyük uğurlarından biri də məhz budur.

Aliq Əlloğlu,
*Xəzər Universiteti Elektron
Media Mərkəzinin icraçı direktoru*

innovations, assuredly, accepted my suggestion and gave instructions to provide me with all necessary technical and financial support. I was even assigned with a room. Later, Khazar University Radio was established, and after a while, the Radio grew and became an institution within the University: Electronic Media Center. I was appointed as an Executive Director of this Center. Simultaneously with my work at Khazar University, I had set up my own electronic business and my life changed: I bought a car, built a house and got married. My marriage is also related to Khazar University: My wife used to work as a teacher at this University.

I recall one circumstance: I am a 5th year student at Khazar University and I have 3-4 fails. I am Khazar University staff member, and I feel Hamlet Isakhanli's sincere attitude towards myself. Encouraged by this fact, I decided that when I met with Professor Isakhanli to discuss work-related matters, I would ask him to help me to deal with my fails at the University. We had a meeting. As usually, we had a small talk before taking up the business conversation (he always does small talk with all his employees) and asked me when I would finish my study at the University? There could not have been better moment than this. So, I said dispiritedly that I had 3-4 fails. I was anxiously anticipating to hear that Professor Isakhanli would say "no worries, you're our employee, teachers will help you, and you're going to pass ...". He, however, having a strict look, made some serious remarks: "Indeed, you have to study...". Frankly speaking after this conversation, I was so embarrassed, because I had brought something like this to my mind.

Khazar University is a sacred hotbed of education. Why is it sacred? It is remote and alien to bribery, arrangements, filth, gossips and intrigues. Khazar University is very ruthless against bribery. Even if the most appreciated, the most popular and educated teacher would neglect this rule, the leadership will dismiss it without second thoughts. The bribe-giver as well as the bribe-taker are expelled from the University.

University employs a very democratic approach towards its students. There is no barrier, figuratively speaking, the Great Wall of China, between the students and the leadership, as in other places. Everyone is free to express himself. The rector and deans of the University are always in touch with students. Hamlet Isakhanli, the Chairman of the Board of Directors and Trustees, always greets all the students, when he meets them in the corridor, also exchanges greetings with the staff and listens to students. From the dean to the mere executors, everyone is used to Hamlet Isakhanli's sudden visit.

Professor Hamlet Isakhanli has been a guest at my office on the 5th-floor for many times. We talked about literature and education. A man who manages the educational hotbed of this size and who spends the half of a year in business trips, recognizes and keeps abreast of almost the majority of the representatives of new literary generations.

It is not surprising for such a person to establish this kind of transparent educational institution like Khazar University. Khazar University is a humanist school. Here, the students are instilled with not only science, but also modernity and worldliness. Khazar University Students are formed in a free environment and are able to be sincere.

Aliq Alloglu,
*Executive Director of the
Electronic Media Center*

AZƏRBAYCANDA HƏR KƏSİ HEYRƏTLƏNDİRƏN AMERİKALI QADIN: "ÜRƏYİM ÖLKƏNİZDƏ QALDI"

2019-cu il aprelin 19-da sputnik.az saytında Xəzər Universitetinin məzunu və keçmiş əməkdaşı Marta Lori-Koffman ilə müsahibə dərc olunmuşdur. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

Bu günlərdə sosial şəbəkələrdə ABŞ vətəndaşı Marta Lori-Koffmanın Azərbaycanın milli musiqi aləti olan sazda ifa etməsini əks etdirən görüntülər yayımlandı. Görüntülər sosial şəbəkələrdə böyük müzakirələrə səbəb oldu.

"Sputnik Azərbaycan"ın müxbiri bu video-çarxın qəhrəmanı ilə əlaqə saxlayaraq, onunla həmsöhbət olub. Xanım Lori-Koffman ailə həyatı qurduqdan sonra yenidən ABŞ-ə köçməli olub. Buna baxmayaraq, o, Azərbaycanı unutmur, öz ölkəsində Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğini davam etdirir və bir gün ölkəmizə geri qayıtmaq ümidi ilə yaşayır. Bunu Marta "Sputnik Azərbaycan"a müsahibəsində deyib.

- Marta, necə oldu ki Azərbaycanca gəldiniz?

- Mən Birləşmiş Ştatlarda böyümüşəm. Həmişə müxtəlif ölkələrin dillərini və mədəniyyətlərini öyrənməyi sevmişəm. İki il hazırda Pyatiqorsk Dövlət Universiteti adlanan Pyatiqorsk Dövlət Linqvistik Universitetində təhsil almışam. Rusiyada təhsil aldığı vaxtda Qafqaz xalqları barədə maraqlarımağa başladım. Pyatiqorskda xeyli sayda qafqazlı yaşayır. Mənimlə birgə müxtəlif Qafqaz ölkələrindən xeyli sayda tələbə oxuyurdu. Hər həftə onlar yataqxananın qarşısında toplaşır və "lazinka" oynayırdılar. Tələbələr vətənlərindən uzaq olmasına baxmayaraq, öz ənənələrini qoruması və ən əsası, onunla fəxr etməsi mənim üçün çox xoş və maraqlı idi. Bizim ölkəmizdə, Amerikada belə bir şey görməmişdim.

Bundan sonra mənə maraqlı oyanırdı və bu regionun adət-ənənələri ilə daha yaxından tanış olmaq üçün Qafqaza səfər etmək qərarına gəldim. Təhsilimi bitirdikdən sonra ABŞ-ə qayıtmalı oldum. İki il orada təhsil aldıqdan sonra Azərbaycana gəlmək şansım, imkanım yarandı. 2010-cu ildə Bakıya gəldim.

- Azərbaycana gələndə qədər bizim ölkəmiz haqqında nəse bilirdiniz?

- Etiraf edirəm ki, ölkəmiz haqqında praktiki olaraq heç nə bilmirdim. Amma ölkəmiz mənə çox maraqlı gəlirdi. Bakıya gəldikdən sonra Xəzər Universitetində təhsil almağa başladım. Azərbaycan ailəsi ilə birgə qalırdım, ona görə də ölkəmizin mədəniyyəti ilə daha yaxından tanış olmaq imkanım yaranmışdı. Azərbaycana gəldiyim ilk il çox şeyi anlamadığımdan hər şey

mənə yad gəlirdi. Məsələn, ilk dəfə Azərbaycanda Novruz bayramının olduğunu və həmin bayramda tonqalların qalanmasını gördüm. İlk dəfə bu tonqalları görəndə düşündüm ki, yanğın başlayıb və çox qorxdum. Lakin sonra hər şeyi mənə başa saldılar. Azərbaycan mənim üçün çox xoşuma gəldi. Orada özümü yad deyil, əsl azərbaycanlı kimi hiss edirdim. Orada imkan olduqca çox qalmağı istəyirdim.

- Azərbaycan dilini öyrənmək çətin deyildi ki?

- Azərbaycanda xeyli sayda xarici vətəndaş yaşayır, oxuyur, ancaq onların az bir qismi Azərbaycan dilini öyrənir. Mən Texasda yaşayanda ora yaşamaq üçün Rusiyadan bir ailə köçmüşdü. Onlarla tanış olanda öyrəndim ki, Ahıka türkləridir. Bu ailə ilə, əsasən, rus dilində danışdım. Onlar isə öz aralarında Azərbaycan dilinə çox bənzəyən doğma dillərində danışdılar. Onlarla iki il ünsiyyətdə oldum və artıq türkçə anlama bilirdim. Bundan əlavə, türk dilini tədris edən diskə tapdım. Çox təəssüflər olsun ki, Azərbaycan dilini öyrənmək üçün material tapa bilmədim. Azərbaycana gələndə yerli dilim türk dilinə oxşar olduğunu biləndə çox şad oldum. Rus dili ilə müqayisədə Azərbaycan dilini öyrənmək mənə o qədər də çətin olmadı.

- Azərbaycanda neçə il qaldınız?

- 8 il.

- Sazda ifanızı əks etdirən görüntülər sosial şəbəkələrdə yayılanda, bu, çoxları üçün əsl

sürpriz oldu. Sizə bu alətdə ifa etməyi kim öyrədib?

- Daha əvvəl qeyd etdiyim kimi, mən azərbaycanlı ailəsi ilə birgə yaşamışam. Bu ailə Gədəbəyden idi. Onlar musiqini çox sevirdilər, daim televizorda konsertlərə baxırdılar. Onların oğlu sazda ifa edirdi. Mən ABŞ-da tələbə olanda gitara da ifa edirdim. İnsanlar mənim ətrafımda toplaşardı və biz birlikdə mütəxəlif mahnılar oxuyardıq. Rusiyada qalanda da gitara da ifa etmək üçün mütəxəlif rus mahnıları öyrənirdim.

Azərbaycanda bəzən qaldığım ailə üçün ifa edirdim, lakin gördüm ki, mənim ifama qulaq asmaq onlar üçün elə də xoş deyil. Onlar, sadəcə, gitara da ifa etməyimi öyrənməmişdilər. Onda anladım ki, onların mənimlə birgə oxumalarını və ifamı sevmələrini istəyirəmsə, hər hansı bir Azərbaycan musiqi alətində ifa etməliyəm. Bunun üçün məhz sazı seçdim. Sazda ifa etməyi mənə Minayə Azaflı öyrətdi. O, ixtisasca psixoloq olsa da, onun ailəsində hamı sazda ifa etməyi bilir. Mən istirahət günləri onun yanına gedir və orada saz çalmağı öyrənirdim. Mütəxəlifim olduğca səbrli idi. Daha sonra mənə Xatirə Gülməmmədli də yardım etdi. O, texniki olaraq sazda çox gözəl ifa edə bilir. Bax, beləcə, bu alətdə ifa etməyi öyrəndim.

- Toylarda tez-tez saz ifa edirsiniz?

- Azərbaycanda olduğum vaxtlarda mən çox toylarda olmuşam. Düzdür, toylarda həmişə qonaq kimi iştirak etmişəm. Əsasən, qaldığım ailənin qohumlarının toyları idi. Toyda olan qonaqlar amerikalı olduğumu biləndə, onlar üçün nəse ifa etməyimi istəyirdilər. Bu, xoşuma gəlirdi, ona görə də mən heç kəsin istəyini yerə salmırdım. Lakin professional olaraq sazda ifa etdiyimi deyə bilmərəm.

- Amerikaya niyə döndünüz?

- Mən ömrümün sonuna kimi Azərbaycanda yaşamaq istəyirdim. 2017-ci ildə Qırğızıstana getməli oldum. Orada dostlarım yaşayırdı. Təyyarədə təsadüfən amerikalı ilə tanış oldum. O, Amerikadan Qırğızıstanda yaşayan dostlarının yanına uçurdu. Biz sadəcə söhbət etməyə başladığımız və anladığımız ki, aramızda xeyli ortaq şeylər var. Biz sanki, vahid, bütöv idik. Mən heç vaxt evlilik məsələsinə görə narahatlıq keçirmirdim, lakin

onunla tanış olduğdan sonra anladım ki, bu şəxsi tale özü mənim qarşıma çıxarıb.

Təyyarədə tanışlıqdan sonra ünsiyyətimizi davam etdirmək qərarına gəldik. O, ABŞ-a uçdu, mən isə yenidən Azərbaycana qayıtdım. Dörd ay ərzində ünsiyyətdə olduğum və bir gün o, mənə evlilik təklifi etdi. O da Azərbaycanı çox sevdi, hətta toyumuzun Bakıda olması üçün bura gəlməyə də razılıq verdi. Valideymlərim də toyda iştirak etdirdilər. Toyda uzum illər evlərinde qaldığım azərbaycanlı ailəmin də iştirak etməsi mənim üçün xoş idi. Toyumuz Azərbaycanın bir çox KİV-i tərəfindən işıqlandırıldı. Toydan sonra Amerikaya geri döndüm, lakin ürəyim ölkəmizdə qaldı.

- Amerikada da sazda ifa etməyə davam edirsiniz?

- Bəli, amma Azərbaycandakı kimi tez-tez yox. Axırncı dəfə şam yeməyinə bizə qonaqlar gəlmişdi, onlar üçün ifa etdim. Onlar mənim Azərbaycan musiqi alətində necə gözəl ifa etdiyimi və sizin mahnılarımızı oxuduğumu görəndə təəccübləndilər. İmkan olduqca, Azərbaycan mədəniyyətini təbliğ etməyə çalışıram. Həyat yoldaşım ifama qulaq asır. O, mənimlə fəxr edir və mənə Azərbaycan ulduzu adlandırır.

- Hazırda ABŞ-da nə işlə məşğulsunuz?

- Həyat yoldaşım işləyir, mən isə, hələ ki, evdə oluram. Əsasən, Azərbaycan dilindən ingilis dilinə tərcümələr edirəm.

- Azərbaycana qayıtmağı planlaşdırırsınız?

- Əgər belə bir imkanım olsaydı, böyük məmnuniyyətlə geri qayıdardım. Bakıda xeyli sayda tanışlarım yaşayır və hələ də onlarla ünsiyyətdəyəm. Gələcəyə dair, hələlik, nəse demək çətindir.

Kəmalə Əliyeva

Sputnik Azərbaycan

<https://sputnik.az/culture/20190419/420098871/amerikal-xanim-ureyim-olkemizde-qaldi.html>

“DSA VƏ RSA ALQORİTMLƏRİ İLƏ RƏQƏMSAL İMZA” MÖVZUSUNDA SEMİNAR

SEMINAR ON “DIGITAL SIGNATURE WITH DSA AND RSA ALGORITHMS”

Aprəlin 19-da Xəzər Universitetinin konfrans zalında Kompüter elmləri departamentinin müəllimi Dr. Mikheil Tutberidze “DSA və RSA alqoritmləri ilə rəqəmsal imza” (“*Digital signature with DSA and RSA algorithms*”) mövzusunda seminar keçirdi.

Seminarda Təbiət elmləri və mühəndislik fakültəsinin müəllim və tələbələri iştirak edirdilər. Seminar interaktiv müzakirələr şəklində keçdi.

On April 19, Dr. Mikheil Tutberidze, instructor of the Department of Computer Science, held a seminar on “*Digital signature with DSA and RSA algorithms*” at the Conference Hall of Khazar University (room 102N). The seminar was attended by the teachers and students from the School of Natural Sciences and Engineering. It was organized in the form of interactive discussions.

XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN MÜƏLLİMİ BEYNƏLXALQ KONQRESDƏ

KHAZAR UNIVERSITY TEACHER AT THE INTERNATIONAL CONGRESS

Aprəlin 19-20-də Xəzər Universitetinin müəllimi fil.ü.f.d., dosent Zivar Hüseynli-Baylan Türkiyənin Konya şəhərində təşkil olunmuş İNSAC–Beynəlxalq Elm və Akademik Konqresində dəvətli iştirakçı olaraq, Xəzər Universitetini təmsil etdi. Z.Hüseynli-Baylan konqresdə “Səfəvilər dövrü Türk şairlərinin ümumi vəziyyəti üzərinə bir araşdırma” adlı məruzə ilə çıxış etdi.

Konqresin yekun mərhələsində iştirakçılara sertifikat təqdim olundu.

On April 19 and 20, Associate Professor Zivar Huseynli-Baylan, Khazar University teacher, Ph.D, represented Khazar University as an invited participant at INSAC - International Science and Academic Congress organized in Konya, Turkey. Z. Huseynli-Baylan delivered talk on “Study on the General Situation of Turkish Poets in the Safavid Era”.

At the final stage of the Congress, participants were given certificates.

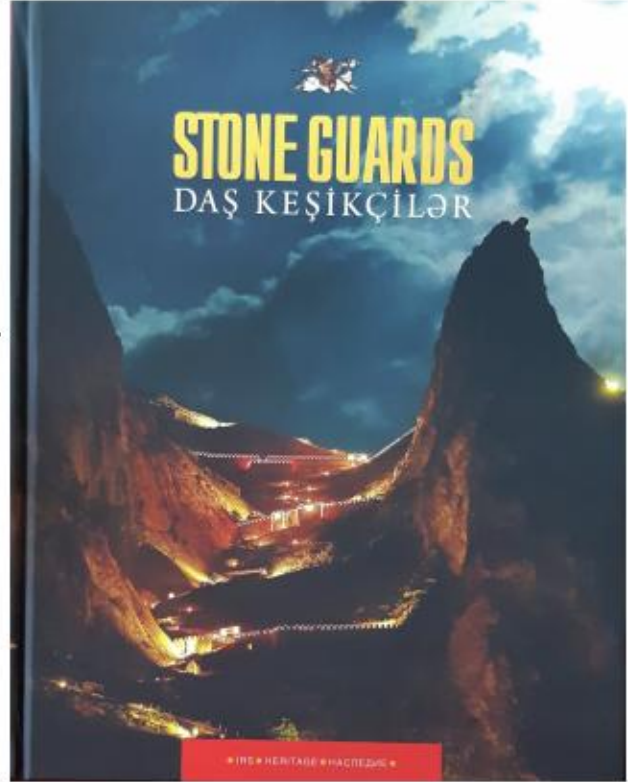
AZƏRBAYCAN QALALARINA HƏSR OLUNMUŞ YENİ KİTAB ÇAP OLUNUB

“IRS Publishing House” tərəfindən çap olunmuş “Daş keşikçilər” kitabının həmmüəlliflərindən biri Xəzər Universitetinin Tarix və arxeologiya departamentinin müəllimi t.ü.f.d. Səbuhi Əhmədovdur (həmmüəllif – rusiyalı publisist və jurnalist Andrey Vasilyev). Azərbaycan, rus və ingilis dillərində hazırlanmış kitab “PAŞA.Həyat Sığorta” ASC-nin dəstəyi ilə hazırlanıb çap olunmuşdur. Layihənin rəhbəri və baş redaktor Musa Mərcanlı, kitabın məsləhətçisi Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev, elmi məsləhətçiləri AMEA müxbir üzvü Cəfər Qiyasi və tarix elmləri doktoru Tarix Dostiyevdir.

15 fəsildən ibarət kitabda Azərbaycan tarixi Azərbaycan qalaları prizmasından verilmişdir.

Kitabın vacib xüsusiyyətlərindən biri də təkcə Azərbaycan Respublikasında deyil, həm də Cənubi Azərbaycan ərazisində mövcud olmuş qalalar haqqında məlumat verilməsidir. Kitabda S.Kivrin, F.Qasımlı, Ə.Xudiyev, A.Qolovanov kimi tanınmış fotoqrafların işlərindən başqa, tədqiqatçılar Vilayət Kərimov, Cəfər Qiyasi, Hüseyn Ciddi, Nəsim Muxtarov tərəfindən hazırlanmış bərpə layihələrindən istifadə edilmişdir.

Kitabın geniş ictimaiyyətə təqdimatı aprelin 18-də Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin təşkilatçılığı ilə keçirildi.

NEW BOOK ON AZERBAIJANI FORTRESSES PUBLISHED

One of the co-authors of the book “Stone Guardians”, published by “IRS Publishing House”, is Sabuhi Akhmedov, instructor of the Department of History and Archeology, PhD in History, at Khazar University (co-author - Andrei Vasilyev, Russian publicist and journalist). A book, written in Azerbaijani, Russian and English, has been prepared and published with the support of “PASHA.Hayat Sigorta” OJSC. Manager of the Project and Chief Editor is Musa Marjanli, the book’s advisor is Abulfas Garayev, Minister of Culture of the Republic of Azerbaijan, scientific advisers are Jafar Qiasi, Corresponding Member of ANAS and Tarih Dostiyev, Doctor of History Sciences.

In the book, consisting of 15 chapters, the history of Azerbaijan is given from the prism of Azerbaijani fortresses.

One of the important features of the book is that it includes information of the castles not only in the Republic of Azerbaijan, but also in the territory of South Azerbaijan. Besides the works of renowned photographers such as S. Kivrin, F.Gasimli, A.Hudiyev, A. Golovanov, restoration projects developed by researchers Vilayat Karimov, Jafar Qiasi, Huseyn Jiddi, Nasib Mukhtarov were used.

Presentation of the book to the public was held on April 18, organized by the State Service of Cultural Heritage, Development and Rehabilitation under the Ministry of Culture.

VI BEYNƏLXALQ PSIXOLOGIYA KONFRANSI KEÇİRİLDİ

Aprelin 20-21-də Xəzər Universitetində Azərbaycan VI Beynəlxalq Psixologiya Konfransı keçirildi. Bu konfrans Xəzər Universiteti Psixologiya departamenti və Xəzər Psixoloji Xidmət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə təşkil olunmuşdu.

Konfrans Xəzər Universitetinin Kamera orkestrinin musiqisi ilə başladı. Sonra Xəzər Multimedia Mərkəzinin hazırladığı və əvvəlki illərin konfranslarını əks etdirən videomaterial nümayiş etdirildi.

Xəzər Universiteti Psixologiya departamentinin koordinatoru Mələk Kərimova departament və Xəzər Psixoloji Xidmət Mərkəzinin bu tip seminar, təlim və konfranslarda aktiv yer aldığı qeyd edərək, konfransın açılış çıxış sözü Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Həmlet İsmaxanlıya verdi. O, bir ənənə halını alan konfransın işinə uğurlar diləyərək, psixologiyanın elm sahəsi kimi inkişafda olduğunu və bunun müsbət hal olduğunu bildirdi. Sonra Xəzər Universitetinin rektoru dosent İradə Xəlilova bu kimi konfransların əhəmiyyətli olduğunu qeyd edərək, konfransın işinə uğurlar dilədi.

Konfransda dəvətli qonaq olan Psixologiya Elmi Tədqiqat İnstitutunun rəhbəri Elmur Rüstəmov da konfrans ideyasının təqdirdə layiq olduğunu qeyd edərək, departamentin bu fəaliyyətinin əhəmiyyətini vurğuladı.

Psixologiya departamentinin koordinatoru Mələk Kərimova konfransa Türkiyədən dəvət edilmiş əsas spikerlər haqqında ətraflı məlumat verdi.

(Ardı səh. 16-da)

VI INTERNATIONAL PSYCHOLOGY CONFERENCE WAS HELD

On April 20 and 21, VI International Psychology Conference was held at Khazar University. The conference was organized by the Psychology Department of the University and the Khazar Center for Psychological Service.

The conference began with the music performed by the Chamber Orchestra of Khazar University. Following that, video presentation, prepared by the Khazar Multimedia Center, reflecting previous conferences, was demonstrated to the participants.

Professor Hamlet Isakhanli, the Founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, in his opening statement highlighted that Melek Karimova, Coordinator of the Department of Psychology of Khazar University and the Caspian Psychological Service Center have been actively participated in such seminars, trainings and conferences. He wished success to the Conference, which became a tradition, indicating that psychology is developing as a science field and that it is a positive state of affairs. Then, Associate Professor, Irada Khalilova, Rector of Khazar University, affirmed the importance of such conferences and wished success.

Elnur Rustamov, the Head of the Psychology Scientific Research Institute, who was invited to the Conference as a guest, also highlighted the importance of this activity, saying that the idea of the Conference deserves a credit.

Melek Karimova, Coordinator of the Department of Psychology, gave a detailed information about the main speakers of the Conference, who were invited from Turkey.

(To be continued page 17)

Konfransa Boylam Psixiatriya Xəstəxanasının qurucusu professor H.Ertuğrul Kərəoğlu, Hacettepe Universitetinin müəllimi dosent Meliha Tuzgöl Dost, Moodist Xəstəxanasının psixiatri professor Kültegin Ögel, Sakarya Universitetinin müəllimi dosent Ümit Sahranç, PsixoNet Mərkəzinin rəhbəri Dr.Alp Karaoşmanoğlu dəvət edilmişdilər.

Konfransın ilk yarım günündə mütəxəssislər öz mövzuları barədə qısa məlumat verdilər. Konfransın ilk gününün ikinci hissəsində professor Ertuğrul Kərəoğlu "İstəkləndirici görüşmə və istəyi gücləndirmə" texnikaları ilə əlaqədar təlim keçdi. Dr.Alp Karaoşmanoğlu Şema terapiya və onun əsas xüsusiyyətləri barədə məlumat verdi. Maraqlı mövzulardan biri də professor Kültegin Ögelin madde asılılığı ilə əlaqədar təqdimatı oldu. O, madde asılılığı olan pasiyentlərlə işləmə qaydaları üzərində durdu.

Konfransın ikinci günündə qonaqlar daha praktik tapşırıqlarla nəzəri hissəni möhkəmləndirdilər.

Konfransın ikinci gününün ikinci hissəsində isə dosent Meliha Tuzgöl Dost və dosent Ümit Sahranç vörkşöplər təşkil etdilər. Dosent Ümit Sahranç pozitiv psixoterapiya haqqında ətraflı müzakirələrə girməklə yanaşı, tətbiqi qaydaların şərhini də verdi. Dosent Meliha Tuzgöl Dost isə duyğumərkəzli psixoterapiya haqqında ətraflı məlumat verərək, praktiki təlim təşkil etdi.

Konfranedən sonra qonaqlar üçün axşam yeməyi təşkil olundu.

Sonda konfrans iştirakçlarına hədiyyə və sertifikatlar verildi.

Particularly, the following experts were invited to the Conference: Professor H. Ertuğrul Köroğlu, the Founder of the Uzunluğu Psychiatric Hospital, Meliha Tuzgöl Dost, lecturer of the Hacettepe University, Külteğin Ögel, Psychiatrist Professor of the Moodist Hospital, Associate Professor Ümit Sahranç, Sakarya University Teacher and Dr. Alp Karaosmanoğlu, Head of the PsychoNet Center.

On the first day of the Conference, experts provided brief information on their topics. In the second part of the first day of the Conference, Professor Ertuğrul Köroğlu delivered talk on “Motivational meeting and strengthening motivation” techniques. Dr. Alp Karaosmanoğlu then informed about the Scheme therapy and its essential features. Another interesting topic appertained to Professor Külteğin Ögel, which he delivered with the presentation on substance addiction. He focused on the rules for working with drug addicts.

On the second day of the Conference, the guests strengthened the recommendational part with more practical exercises.

In the second part of the second day of the Conference, Associate Professor Meliha Tuzgöl Dost and Associate Professor Ümit Sahranç delivered the workshops. Associate Professor Ümit Sahranç along with a detailed discussion of positive psychotherapy, also commented upon the implication rules. Furthermore, the Associate Professor Meliha Tuzgöl Dost, organized practical training, giving detailed information about emotionally centered psychotherapy.

After the Conference a dinner with guests was organized.

At the end of the Conference participants were awarded with certificates and gifts.

"GƏLƏCƏK ÜÇÜN" ÜMUMRESPUBLİKA MARAFONU XƏZƏR UNIVERSİTETİNDƏ

NATIONWIDE MARATHON "FOR THE FUTURE" AT KHAZAR UNIVERSITY

Gənclər üçün Təhsil Mərkəzi tərəfindən keçirilən "Gələcək üçün" ümumrespublika marafonunun növbəti görüşü aprelin 22-də Xəzər Universitetinin tələbələri ilə oldu.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Gənclər üçün Təhsil Mərkəzinin direktoru Fəxrəddin Həsənzadə bildirdi ki, marafonun məqsədi idarəetmə sisteminin modernləşərək, vətəndaş yönümlü prinsipə təşkil olunmasıdır. Bu istiqamətdə əsas milli fəaliyyət planı Əlkəmidə insan kapitalının inkişafına xidmət edən sənəti mütəxəssislərin formalaşdırılmasıdır.

Sonra tədbirin təşkilatçılarından olan Sənaye Mühəndislik Klubunun sədri Hümət Abdullazadə bildirdi ki, tələbələr özünü inkişaf etdirməsi və fərdi təşəbbüsləri dəstəklənməlidir və Sənaye Mühəndislik Klubu da bu istiqamətdə fəaliyyət göstərir.

"Gələcək üçün" ümumrespublika marafonunun təlimçisi, "İnsan Mühəndisliyi" proqramının rəhbəri Rövşən Nəcəfov təlim modulunda interaktiv metodla məsuliyyətli vətəndaş olmaq, şəxsi inkişaf üçün insan mühəndisliyi, karyera quruculuğunda təcrübə və uğurun yaratdığı nümunələr, insan kapitalı, sosial və ictimai məsuliyyət proqramını tədris etdi. Sonda tələbələr sualları cavablandırıldı.

Tədbir haqqında respublika mediasında xəbər verilməmişdir:

<http://www.islahat.az/gelecek-ucun-umumrespublika-marafonu-xezer-universitetinde-fotolar/>

<https://www.aznews.az/news/society/220809.html>

On April 22, the subsequent meeting of the Nationwide Marathon "For the Future", held by the Youth Education Center, with the students of Khazar University took place. Fəxrəddin Həsənzadə, Director of the Youth Education Center, in his opening statement, indicated that the purpose of the marathon is modernizing the management system, organizing it in a citizen-oriented principle. The main national action plan in this direction is the formation of competent professionals serving the development of human capital in our country.

Further on, Hummat Abdullazade, Chairman of the Industrial Engineering Club, which is one of the organizers of the event, noted that the students' self-development and individual initiatives should be supported, and the Industrial Engineering Club works in this direction.

Rovshan Najafov, Trainer of the nationwide marathon "For the Future", Head of "Human Engineering" Program delivered the training session in an interactive manner, focusing on the notion of being a responsible citizen, human engineering for personal development, experiences in career building, and examples of success, human capital, social responsibility program. At the end of the training the students' questions were answered.

The event was reported in the local media:

<http://www.islahat.az/gelecek-ucun-umumrespublika-marafonu-xezer-universitetinde-fotolar/>

<https://www.aznews.az/news/society/220809.html>

**İQTİSADİYYAT VƏ
MENEJMENT
FAKÜLTƏSİNİN TƏLƏBƏSİ
"ƏN YAXŞI DEBATÇI"
ADINA LAYİQ GÖRÜLDÜ**

**STUDENT OF THE
SCHOOL OF ECONOMICS
AND MANAGEMENT
NAMED AS "THE BEST
DEBATER"**

Aprəlin 5-dən 8-dək III MillimUN-BMT Modeli üzrə keçirilmiş və 250 nəfərin iştirak etdiyi Milli Konfransda Xəzər Universiteti İqtisadiyyat və menecment fakültəsinin 3-cü kurs tələbəsi Amanullah Nazari ən yaxşı debatçı adına layiq görüldü. Qeyd edək ki, konfrans "Global siyasi müzakirələrdə gənclərin fəal iştirakının dəstəklənməsi üçün yeni platformalar yaradılması haqqında" adlı layihəyə əsaslanırdı. Konfrans çərçivəsində BMT-nin 4 qurumunun – BMT Təhlükəsizlik Şurası, BMT Qadınlar təşkilatı, BMT Baş Assambleyası, BMT Ətraf Mühit Programının işi simulyasiya olundu.

From April 5 to 8, the NationalMUN-UN Model was held and at the National Conference attended by 250 people, and a 3d year student from the School of Economics and Management at Khazar University - Amanullah Nazari, was named as the best debater. It should be noted that the Conference was based on the project "Creating new platforms for the active participation of young people in global political discussions". Within the framework of the Conference, the sessions of four UN agencies - the UN Security Council, the UN Women Organization, the UN General Assembly, and the UN Environment Program - were simulated.

**RIYAZİYYAT SAHƏSİNDƏ MƏQALƏ YÜKSƏK
İMPAKT FAKTORLU JURNALDA ÇAP OLUNUB**

**SCIENTIFIC ARTICLE IN THE FIELD OF MATHEMATICS
PUBLISHED IN A JOURNAL WITH HIGH IMPACT FACTOR**

Xəzər Universiteti Riyaziyyat departamentinin eməkdaşları İlmar Qəhrəmanov və Şəhriyar Cəfərzadənin "Yang-Baxter tənliyi və əsas hipergeometrik toplama/ integral eyniliyinin çox-döndürülmüş həllinə dair şərhlər" (*Comments on the multi-spin solution to the Yang-Baxter equation and basic hypergeometric sum/integral identity*) adlı məqaləsi "*Clarivate Analytics*" (əvvəlki adı *Thomson Reuters*) siyahısına daxil olan yüksək impakt faktorlu "Modern Physics Letters A" jurnalında çap olunmuşdur.

Məqaləni tam şəkildə bu linklər vasitəsilə oxumaq olar:

<https://doi.org/10.1142/S0217732319501402>; <http://www.worldscientific.com/doi/abs/10.1142/S0217732319501402>

Beləliklə, cari 2018/2019-cu tədris ilində Riyaziyyat departamentindən Xəzər Universiteti adından "*Clarivate Analytics*" (əvvəlki adı *Thomson Reuters*) siyahısına daxil olan yüksək impakt faktorlu jurnallarda çap olunan məqalələrin sayı 9 oldu.

An article by employees of the Department of Mathematics at Khazar University - İlmar Qəhrəmanov and Şəhriyar Jafərzadəh, entitled "Comments on the Multi-Spin Solution to the Yang-Baxter Equation and Basic Hypergeometric Sum / Integral Identity" was published in the "Modern Physics Letters A" journal with a high impact factor, which is included to "*Clarivate Analytics*" (formerly *Thomson Reuters*) list of journals

The article can be read through the following links:

<https://doi.org/10.1142/S0217732319501402>; <http://www.worldscientific.com/doi/abs/10.1142/S0217732319501402>

It should be noted that, in the current 2018/2019 academic year, the total number of articles, published by the Department of Mathematics in the Journals with a high impact factor, which are included to "*Clarivate Analytics*" (formerly *Thomson Reuters*) list of journals, amount to 9 articles.

ŞEKSPİR POEZİYA GÜNÜ

Beş əsərdir ki, Vilyam Şekspir dünyanı heyran edir. O hamını güldürür, həyəcanlandırır, insan onu oxuduqca öz təbiətinin dərinliyini görür, ucalır. Onun yaradıcılığının təsir dairəsi o qədər genişdir ki, hər bir oxucu bu təsirdən mütləq özünə nəse bir şey örnək edir.

Xəzər Universitetinin 4-cü kurs tələbələri Vilyam Şekspirin xatirəsini yad etdilər. Aprelin 23-də İngilis dili və ədəbiyyatı departamentinin təşkilatçılığı ilə zala toplaşan tamaşaçılar dayanmadan onları alqışlayırdılar. Departamentin müdiri prof. Bəhman Amami Şekspir yaradıcılığından danışdı. Departamentin baş müəllimi Naile Qasımova Şekspir haqqında poema oxudu, tələbələr öz maharətlərini göstərdilər. Əhəd, Elza, Jalə, Səddam, Həsən və Emil "Hamlet" faciəsindən bir parça göstərdilər. Sonra sevimli sonetlər oxusuldu. Rəmmali, Aytən, Sevinc, Aysel və Aygül çox maharətlə bu sonetləri oxudular.

Sonda bütün iştirakçılar və zalda qalan tamaşaçılar "Otello" əsərindən bir parça söylədilər. Bu çox fantastik bir ifa idi. Tədbir "Romeo və Cülyetta" faciəsindən sevgi haqqında bir mahnı ilə sona yetdi. Bu tədbir bir də sübut etdi ki, nə qədər ki insan yaşayacaq, həyat davam edəcək, o qədər də Şekspir qəhrəmanlarının hiss və həyəcanları bizi düşündürəcək, kədərləndirəcək və sevindirəcək.

*Firəngiz Nesirova,
İngilis dili və ədəbiyyatı
departamentinin baş müəllimi*

SHAKESPEARE POETRY DAY

W. Shakespeare's growing maturity in the sequence of early masterpieces was shown completely in his works. Shakespeare wrote tragedies when his mood was bad, comedies when he felt that he was pleased with his life. We've been learning his 37 plays and reciting 154 sonnets, yet we are not tired of these works.

The students of the 4th year at Khazar University have shown their skills and ability in studying W. Shakespeare. April 23 was one of the happiest days in their life. They could demonstrate their knowledge of Shakespeare works on the stage. Vice-Rector prof. Isakhan Isakhanli, instructors Lala Hamidova, Zamira Gurbanova and their students were eager to watch and listen to the plays and sonnets performed by the students.

The head of the English language and literature department prof. Bahman Amani opened the ceremony and spoke about Shakespeare's great talent. Experienced expert in English literature Naila Gasimova read the poem by Carl Sandburg dedicated to W. Shakespeare.

Then extract from the tragedy of "Hamlet" was performed by the students. Ahad, Elza, Jala, Emil, Saddam, Hasan did their best and it was a terrific show with the applause of the audience.

Then the students' most favorite sonnets by Shakespeare were recited skillfully both in English and Azerbaijani.

At the end the participants and the audience, all together, recited an extract from "Othello" and sang their famous love song from "Romeo and Juliet".

This is how we celebrated "Shakespeare's poetry day" at Khazar University.

*Firangiz Nasirova,
The English language
& literature department*

ШАИН МУСТАФАЕВ: ОСОБАЯ КУЛЬТУРНАЯ СПЕЦИФИКА КАВКАЗА ВСЕГДА ПРИВЛЕКАЛА МЕЖДУНАРОДНЫХ ЭКСПЕРТОВ

Предлагаем нашим читателям интервью с академиком Шаином Мустафаяевым об издании двух сборников по материалам международной научной конференции, проведенной Университетом Хазар совместно с исследовательской группой «Лабекс Трансферс» при Национальном центре научных исследований в Париже.

Не так давно из печати вышли два интересных сборника научных статей на английском и французском языках, связанных с историей и культурой Кавказа. Первый сборник увидел свет в Баку, второй - в Париже. Одним из редакторов этих изданий является замдиректора Института востоковедения имени академика Зии Буниятова Национальной академии наук Азербайджана (НАНА) академик Шаин Мустафаев.

О том, как возникла идея этих публикаций, сделанных по материалам одной из международных научных конференций, академик рассказал корреспонденту газеты «Каспий».

- Речь идет о конференции, посвященной истории межкультурных контактов на Кавказе?

- Совершенно верно. Новые сборники являются материалами очень интересной ноябрьской 2016 года международной конференции, которая состоялась в Баку и была организована совместными усилиями нашего Университета Хазар и исследовательской группы «Лабекс Трансферс» при Национальном центре научных исследований в Париже. Тема конференции, как вы правильно напомнили, была - «Длительная история межкультурных контактов на Кавказе». По своей научной проблематике она стала логическим продолжением совместного мероприятия, которое было организовано в 2013 году в Самарканде той же группой «Лабекс Трансферс» и Международным институтом центрально-азиатских исследований под эгидой UNESCO. В те годы я возглавлял эту структуру UNESCO, которая активно сотрудничала с различными международными научными и

исследовательскими центрами во многих странах, в том числе, и во Франции. Тогда же руководитель «Лабекс Трансферс» профессор Мишель Эспань обратился ко мне с предложением о совместном проекте и организации конференции «Культурный трансфер» в Центральной Азии. Надо сказать, мероприятие прошло с большим успехом, а изданные материалы на русском и французском языках имели настолько серьезный резонанс в научных кругах как Центральной Азии, так и Европы, что профессор Эспань предложил продолжить наше сотрудничество и провести аналогичную конференцию уже по Кавказу в Баку. К счастью, нам удалось реализовать эту инициативу благодаря институциональной поддержке Университета Хазар, и сегодня материалы конференции увидели свет.

- Главными редакторами этих изданий, кроме вас, являются еще и профессора Мишель Эспань и Гамлет Исаханлы?

- Да, это так.

- Говоря о теме конференции, вы упомянули «культурный трансфер» - термин, вероятно, малознакомый многим нашим читателям. Не могли бы вы разъяснить смысл этого словосочетания?

- Конечно. Признаться, я сам до недавнего времени не имел полного представления об этой культурологической теории, до первой конференции в Центральной Азии. Одним из ее создателей является профессор Эспань. Эта теория и одновременно новый исследовательский метод зародились в 80-е годы минувшего века в лоне компаративных исследований франко-германских культурных связей, но затем как тематическая, так и региональная сферы этих исследований значительно расширились и получили в настоящее время широкое распространение в области гуманитарных наук - лингвистике, литературоведении, истории, антропологии и т.д. Именно профессор Эспань ввел в употребление термин «культурный трансфер».

- В чем, если критико, суть теории?

- Она сводится к тому, что вместо компаративистики как поиска различий и сходств между различными культурами предлагается изучение форм культурного смешения, взаимопроникновения и гибридизации. Кстати, в прошлом году в Москве вышла новая монография ученого «История цивилизаций как культурный трансфер», в которой русскоязычный читатель может получить более подробную информацию о сути этой теории. В частности, по мнению Эспаня, при обращении в истории европейского колониализма мы должны воспринимать это явление не только через призму одностороннего влияния метрополии на колонию и навязывания последней своих стандартов культуры и поведения в широком смысле этого слова, но скорее как на обоюдонаправленный и творческий процесс. Потому что колонии также влияли на метрополию, ибо материальная и духовная культура колонизаторов неизбежно подвергалась изменению и трансформации под влиянием подчиненных ими культур. Такой же подход в целом применим ко всем этапам развития человеческой цивилизации, когда происходил обмен знаниями и опытом между различными «культурными зонами».

- Очень интересно. А что побудило фран-

цузских ученых, работающих в рамках теории «культурного трансфера», обратиться к истории таких регионов, как Центральная Азия и Кавказ?

- Дело в том, что в течение более 30 лет происходило активное теоретическое осмысление этой теории на материале, главным образом, европейских культур. Нас очень интересовала перспектива ее апробации на базе иных культурных традиций, в частности, центрально-азиатской и кавказской. Иными словами, была поставлена цель расширить первоначальную европоцентристскую ориентацию и апробировать базовые понятия и методологические подходы «культурного трансфера» в применении к неевропейскому культурному опыту. И, на мой взгляд, результаты оказались очень интересными и познавательными. Я сужу по тем многочисленным положительным отзывам о первом центрально-азиатском издании нашего сборника под редакцией таких известных французских ученых, как М.Эспань, Ф.Грене, К.Рапен, С.Горшенина, а также вашего покорного слуги.

- Что примечательного в культуре и историческом опыте Кавказа привлекло внимание ваших французских коллег и побудило их выступить с инициативой совместной конференции и публикаций?

- Кавказ - яркий регион на карте Евразии со своей особой культурной спецификой. Это, прежде всего, идущие из глубины веков традиции горских народов, выразившиеся в особом психологическом складе, образе жизни, одежде, прекрасных и мужественных танцах, которые нашли свое часто романтическое отражение в классической русской литературе XIX века. Однако когда мы говорим об этом регионе, обязательно представляем себе и богатую материальную и нематериальную культуру народов Южного Кавказа. Она является настолько оригинальной и гармоничной, что часто воспринимается иностранцами как нечто единое целое со своими незначительными региональными отличиями. Отчасти это является правдой. Разве в современной России и в других странах представители разных кавказских народов не воспринимаются как выходцы из одного региона? Действительно, музыка, танцы, обычаи кавказских народов сплетены в единую культурную традицию, и лишь по

этой причине выходец из Тбилиси Сергей Параджанов мог снять эпопею любви по произведению Лермонтова, которое основано на азербайджанском эпосе «Асли и Керем», так, что этот эпос стал достоянием и символом всего Кавказа. Поэтому, когда возникла идея проведения подобной конференции, не было сомнения, что она должна быть организована в Баку, - городе, который наряду с Тбилиси в XIX-начале XX века стал символом экономического процветания, частной инициативы и успешного предпринимательства, а также бурного взлета образования, культуры, местом взаимодействия и культурного взаимовлияния различных этно-религиозных общин. Баку стал, конечно же, колыбелью современной азербайджанской культуры, которая смогла сохранить в себе глубокие традиции средневековой мусульманской культуры, но успешно синтезировать их с новыми западными культурными веяниями и формами. И мы всегда с гордостью отмечаем, что та культурная модель, которую смогла создать азербайджанская интеллигенция в XIX-XX вв., представляет собой одну из наиболее успешных моделей во всем мусульманском мире. И, конечно же, главная задача современных поколений азербайджанской интеллигенции - это сохранить и приумножить эти традиции.

- Кто принимал участие в конференции в Баку и какие темы затрагиваются в изданном вами сборнике?

- Безусловно, состав европейских участников конференции и авторов сборника составили ученые, большей частью из Франции, которые долгие годы вместе с профессором Эспанем ведут свои исследования в области теории «культурного трансфера». Однако региональный охват был более широким. Наряду с французскими коллегами были исследователи из Бельгии, Швейцарии, России, Румынии, Турции и, конечно же, Кавказа - Азербайджана, Грузии, и некоторых республик Северного Кавказа - Дагестана, Ингушетии, Адыгеи. Хотел бы отметить, что рабочим языком конференции здесь, в Баку, был английский, и участники из Азербайджана достойно представляли нашу науку. Это академик Рафаэль Гусейнов, профессора Гамлет Исаханлы, Ирада Багирова, Фарда Асадов, Рахима Гейбуллаева.

Что же касается тематического охвата, то и он также достаточно широк. В нашем сборнике опубликованы работы по лингвистике, литературоведению, истории, нумизматике, куль-

турологии. Примечательно, что был избран ряд близко перекликающихся между собой тем, которые позволяют читателям сборника рассматривать одну общую проблему с двух разных ракурсов. К примеру, таковыми являются статьи Р.Гусейнова и грузинского исследователя Н.Пирцхлavy, посвященные культурной среде Южного Кавказа через призму литературного наследия Низами Гинджского и Шота Руставели. Или в статьях И.Багировой и Н.Чиковани, в которых Баку и Тбилиси XIX-начала XX века рассматриваются как центры межкультурного влияния. М.Эспань и Г.Исаханлы обратились к теме культурной и литературной жизни Кавказа глазами немецкого ученого-исследователя Ф.Боденштедта.

Хотелось бы также отдельно отметить статью бельгийского ученого Софи Баш «Лев Нуссимбаум и Банин: из Баку к Золотому Рогу», румынского исследователя А.Дан «Серебряное блюдо из Вникенда (Азербайджан) и культурный трансфер между греко-римским миром и Кавказом». Я же обратился к периоду монгольского господства на Кавказе и в Азербайджане.

- Это один из насыщенных событиями и интересными периодов нашей истории...

- Совершенно верно. Это время, когда в политической, социальной и этнокультурной жизни всего региона, и особенно Азербайджана, произошли глубочайшие трансформации, оказавшие влияние на весь ход дальнейшего развития народов. Достаточно лишь упомянуть, что впервые и единственный раз в истории Азербайджана на этой территории наряду с мусульманскими мечетями, христианскими церквями, иудейскими синагогами стали возводиться буддийские храмы. Буддизм некоторое время активно распространялся и поддерживался монгольскими правителями страны, число адептов этой религии быстро росло. Не случайно Рашид ад-Дин писал, что число буддистов было больше песчинок. И мне было очень интересно рассмотреть вопрос взаимоотношений различных культур и религий в период монгольского господства на Кавказе и в Азербайджане. В целом, я думаю, читателям будет интересно познакомиться с опубликованными в сборнике материалами. Эти работы не только вносят определенный вклад в изучение истории и культуры народов Кавказа, но и позволят западному научному сообществу ближе познакомиться с этими темами.

Галия Алиева

23.04.2019

<http://kaspivznews.php?id=102099>

XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN ƏMƏKDAŞLARI AZƏRBAYCAN UNİVERSİTETİNDƏ SEMİNAR KEÇİRDİLƏR KHAZAR UNIVERSITY EMPLOYEES DELIVER SEMINAR AT AZERBAIJAN UNIVERSITY

Aprəlin 24-də Xəzər Universitetinin İngilis dili və ədəbiyyatı departamentinin müəllimi Milana Abbasova (doktorant) və Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekan müavini Valide Kərimova (doktorant) Azərbaycan Universitetinin təşkilatçılığı ilə "İkimənahlıq və sosial şəbəkələrdə dil normalarını pozan qısaltmalar" mövzusunda seminar keçirdilər.

Seminarla sosial şəbəkələrdə abreviaturlar, akronim, numeronim və piktoqramların istifadəsi nəticəsində yaranan ikimənahlıq haqqında geniş və dolğun məlumatları M. Abbasova, cümlənin alt və üst qatları, alt qatda ikimənahlıq (ambiguity), ədəbi dil normaları və bu normaların pozulması haqqında V. Kərimova ətraflı bəhs etdilər.

İnteraktiv keçən seminarın sonunda tələbələr və seminar aparıcıları ilə sual-cavab keçirildi və Azərbaycan Universitetinin Xarici dillər kafedrasının müdiri Dr. Samirə Məmmədova seminar aparıcılarına təşəkkürünü bildirdi.

On April 24, Milana Abbasova, (PhD candidate) instructor of the English Language and Literature Department at Khazar University and Valida Kərimova, (PhD candidate) Vice-Dean School of Humanities, Education and Social Sciences, delivered a seminar on "Ambiguity and abbreviations that violate language norms in social networks" organized by the Azerbaijan University.

During the seminar, M. Abbasova focused her talk on ambiguity of language norms arising from the use of abbreviations, acronyms, numeronyms, and pictograms on social networks, while as V. Kərimova gave detailed information about lower and upper layers of the sentence, ambiguity in the lower layer, literary language norms and violation of these norms. At the end of the seminar, arranged in the interactive form, questions and answers session took place.

Following that, Samira Məmmədova (PhD), Head of the Foreign Languages Department at the Azerbaijan University, expressed her gratitude to seminar presenters.

PROFESSOR HAMLET İSAXANLININ BUSINESS VISIT OF

Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı martın 11-15-də Türkiyədə işgüzar səfərdə olmuşdur.

PROFESSOR HAMLET İSAXANLI ARAŞDIRMALAR MƏRKƏZİNDƏ

Aprilin 22-də Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı və İctimai əlaqələr və media üzrə direktor Ələvsət Əmirbəyli İstanbul şəhərində Avropa-Asiya-Türkiyə İqtisadi, Sosial və Mədəni Araşdırmalar Vəqfinin başqanı Şaban Gülbaharla görüşdülər. Görüş zamanı hər iki tərəfi maraqlandıran məsələlər müzakirə edildi.

2019-cu il aprelin 23-də Şaban Gülbahar və Avrasiya Stareji Araşdırmalar Mərkəzi (ASAM) İdarə Heyətinin sədri Murat Doğanay professor Hamlet İsaxanlının gərəfinə ziyafət verdilər. Ziyafət zamanı Xəzər Universiteti və Avrasiya Akademiyası arasında geniş əlaqələrin yaradılması müzakirə edildi. Şaban Gülbahar Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlıya ASAM-ın mükafatını təqdim etdi.

PROFESSOR HAMLET İSAKHANLI AT THE RESEARCH CENTER

On April 22, Professor Hamlet Isakhanli, the Founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, and Alovzat Amirbeyli, Director for Public Relations and Media, met with Shaban Gulbahar, Head of the Europe, Asia and Turkish Economic, Social and Cultural Research Organization in Istanbul. During the meeting the issues of mutual interest were discussed.

The following day, Shaban Gulbahar and Murat Doganay, the Chairman of the Center for Eurasian Strategic Studies gave a reception in honor of Professor Hamlet Isakhanli. During the banquet, the establishment of extended connections between Khazar University and the Eurasian Academy was discussed. Shaban Gulbahar presented ASAM's award to Professor Hamlet Isakhanli.

TÜRKİYƏYƏ İŞGÜZAR SƏFƏRİ PROFESSOR HAMLET İSAKHANLI TO TURKEY

Hamlet Isaxanlı, the founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, made a business trip to Turkey on April 22-25.

PROFESSOR HAMLET İSAKHANLI İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTETİNDƏ PROFESSOR HAMLET İSAKHANLI VISITED İSTANBUL AYDIN UNIVERSITY

Aprilin 23-də Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qeydiyyat Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlı və İctimai əlaqələr və media üzrə direktor Ələvşet Əmirbəyli İstanbul Aydın Universitetində oldular. İstanbul Aydın Universitetinin qurucusu, Mfitevəlli Heyətinin başqanı professor Mustafa Aydın qonaqları səmimi salamladı.

Başqanlar iki universitet arasında qurulmuş dostluq əlaqələrindən məmnunluqlarını bildirdilər. Hər iki tərəfi maraqlandıran bir sıra məsələlər müzakirə edildi. Gələcəkdə əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi qərara alındı. Mustafa Aydın həmin gün axşam Hamlet İsaخانlının şərəfinə ziyafət verdi. Ziyafətdə TBMM-nin 23-cü çağırış millət vəkili Yalçın Koçak da iştirak edirdi.

On April 23, Professor Hamlet Isaxanlı, the Founder of Khazar University and the Chairman of its Board of Directors and Trustees, and Alovşat Amirbəyli, Director for Public Relations and Media, visited Istanbul Aydın University. Professor Mustafa Aydın, the Founder of the Istanbul Aydın University and the Chairman of the Board of Trustees, cordially welcomed the guests. The University leaders expressed their satisfaction with the friendly relations established between the two universities. A number of issues of mutual interest were discussed. It was decided to further strengthen and develop relations. The same evening Mustafa Aydın gave a dinner in honor of Hamlet Isaxanlı. Yalçın Koçak, MP of the 23rd convocation of the Grand National Assembly of Turkey, attended the reception.

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
İstanbul

www.maltepe.edu.tr

PROFESSOR HAMLET İSAXANLI MALTƏPƏ UNİVERSİTETİNDƏ

PROFESSOR HAMLET İSAXANLI VISITED MALTEPE UNIVERSITY

Aprəlin 24-də Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktörlər və Qəyyunlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı və İctimai əlaqələr və media üzrə direktor Ələvsət Əmirbəyli İstanbulda yerləşən Maltepe Universitetində oldular. Universitetin Təhsil fakültəsinin dekanı professor Ramazan Korkmaz qonaqları səmimi salamlayaraq, onlara Maltepe Universiteti Təhsil fakültəsi haqqında geniş məlumat verdi. Sonra universitetin rektoru professor Şahin Karasar Hamlet İsaxanlıni səmimi salamlayaraq, Maltepe Universitetinin keçmişi, bu günü haqqında danışdı.

Görüşdə iki universitet arasında ikitərəfli əlaqələrin genişləndirilməsini, tələbə-müəllim mübadiləsini özündə ehsan etdirən rəsmi müqavilə imzalandı. Şahin Karasar Maltepe Universitetinin hədiyyələrini H.İsaxanlıya, professor İsaxanlı Xəzər Universiteti adından hədiyyələri Maltepe Universitetinin rektoruna təqdim etdi.

Həmin gün Maltepe Universitetinin rektorluğu tərəfindən Bakıdan gələn qonaqların şərəfinə ziyafət verildi. Ziyafətdə Maltepe Universitetinin prorektoru professor Bəttül Çotuksöken, şair-yazar, "Hazana övgü" kitabının tərcüməçisi İmdat Avşar və digər şəxslər iştirak etdirdilər.

On April 24, Hamlet Isakhanli, the founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees and Alovzat Amirbeyli, Director for Public Relations and Media visited Maltepe University in Istanbul. Professor Ramazan Korkmaz, Dean of the Faculty of Education, welcomed the guests and gave detailed information about the Faculty of Education of the Maltepe University. Following that, Professor Şahin Karasar, the Rector of the University, cordially greeting Hamlet Isakhanli, spoke about the past and present of the Maltepe University. Further on, an official agreement was signed between the two Universities, reflecting the expansion of bilateral relations and the terms of student-teacher exchange. S. Karasar presented the gifts of the Maltepe University to H. Isakhanli. Professor Isakhanli, in his turn, presented the courtesies on behalf of Khazar University to the Rector of the Maltepe University. On the same day, the Rector of the Maltepe University hosted a reception in honor of the guests from Baku. The event was attended by the Professor Çotuksöken, Vice-Rector of the Maltepe University, İmdat Avşar, Turkish poet-writer, the translator of the "Praise to Autumn" and others.

MALTƏPƏ UNIVERSİTETİNDƏ "HAZANA ÖVGÜ" KİTABININ TƏQDİMAT MƏRASİMİ

PRESENTATION SESSION OF "PRAISE TO AUTUMN" BOOK AT MALTEPE UNIVERSITY

Aprelin 24-də Maltepe Universitetinin konsert salonunda Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyunlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlıın İstanbulda ikinci dəfə nəşr edilmiş "Hazana Övgü" kitabının təqdimat mərasimi keçirildi. Təqdimat mərasimini giriş sözlərlə Təhsil fakültəsinin dekani, KUNİB-in başqanı professor Ramazan Korkmaz açaraq, iştirakçıları salamladı. Təhsil fakültəsi tələbələrindən ifadəsində şairin şeirləri səsləndi. Şair-yazar İmdat Avşar H. İsaخانlı haqqında danışdı və şairin "Anama deyim" şeirini oxudu.

Sonra səhnəyə Hamlet İsaخانlı dəvət edildi. O, "Hazana Övgü" kitabının yaranma tarixindən danışdı. Şeirlərini söylədi. Hamlet İsaخانlıın şeirləri salondakılar tərəfindən alqışlarla qarşılandı. Sonda "Hazana Övgü" kitabının imza günü keçirildi. Maltepe Universitetinin rektoru professor Şahin Karasar tərəfindən imzalanmış təşəkkür plakatı professor Hamlet İsaخانlıya təqdim edildi.

On April 24, 2019, the Presentation of the book of Professor Hamlet Isakhanli, the Founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, entitled "Praise to Autumn", which second edition was published in Istanbul, was held at the Concert Hall of the Maltepe University. Professor Ramazan Korkmaz, Dean of the Faculty of Education, President of the KUNIB, opening the presentation ceremony, welcomed everyone. The poet's poems were sounded by the students of the Faculty of Education. Poet-writer İmdat Avşar spoke about H. Isakhanli and recited one of his poems "Anama deyim" (Tell My Mother).

Following that Hamlet Isakhanli was invited to the stage. He spoke about the history of the book "Praise to Autumn". Then he recited his poems. Hamlet Isakhanli's poems were welcomed with applause from the audience. At the end, the signing session of "Praise to Autumn" book was held. Professor Şahin Karasar, Rector of the Maltepe University, presented a letter of appreciation and courtesies to Professor Hamlet Isakhanli.

PROFESSOR HAMLET İSAXANLI YEDİTEPE ÜNİVERSİTETİNDƏ

PROFESSOR HAMLET İSAXANLI VISITED YEDİTEPE UNIVERSITY

Aprilin 25-də Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyunlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlı İstanbul şəhərinə rəsmi səfəri zamanı Yeditepe Universitetinin Anadolu bölgəsində yerləşən xəstəxanalarını ziyarət etdi. Yeditepe Universiteti Tibbi qurumlar üzrə baş koordinatoru professor Fahrettin Keleştimur Hamlet İsaخانlıya universitet haqqında məlumat verdi.

Həmin gün Hamlet İsaخانlı, Fahrettin Keleştimur və Ələvsət Əmirbəyli Yeditepe Universitetinin mərkəzi kampusunda oldular. Yeditepe Universitetinin qurucusu Bedrettin Dalan köhnə dostu Hamlet İsaخانlı ilə görüşündən çox məmnun olduğunu bildirdi. Hamlet İsaخانlı Xəzər Universitetinin son illər gördüyü işlər və əldə etdiyi nailiyyətlər haqqında Bedrettin Dalana məlumat verdi. Sonra B. Dalan qonaqlarla birlikdə "İstek Vəqfi"nin yaradılmasının 34 illiyinə həsr edilmiş ədəbi-bədii programda iştirak etdilər.

On April 25, Hamlet Isakhanli, the Founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees visited hospitals Yeditepe University in Anadolu region during his official visit to Istanbul. Professor Fahrettin Keleştimur, Yeditepe University Chief Coordinator of Medical Institutions, gave an information about the University to Hamlet Isakhanli. The same day Hamlet Isakhanli, Fahrettin Keleştimur and Alevsat Amirbeyli visited central Yeditepe University campus. Bedrettin Dalan, the Founder of Yeditepe University, expressed his contentment with the meeting with his old friend Hamlet Isakhanli. Hamlet Isakhanli in his turn informed Bedrettin Dalan about the activities and achievements gained by Khazar University during the recent years. Then B. Dalan together with the guests participated in the literary program devoted to the 34th anniversary of the "İstek Vəqfi".

TƏLƏBƏLƏR EKSKURSIYADA STUDENTS AT THE EXCURSION

Aprəlin 25-də Xəzər Universiteti Coğrafiya və ətraf mühit departamentinin təşkilatçılığı ilə geomorfologiya və kartografiya fənnindən Mərkəzi Qobustan və Sahil zonasına ekskursiya təşkil olundu. Çöl tədqiqatı zamanı tələbələr əvvəlcə Yasamal dərəsi, Badamdar, Çobandağ, Güzdek yaylası, monoklinal Ceyrankeçməz sinklonoriumu, xırda oval antiklinallarının monoklinollarını, şahid dağları gördülər və bütün bunların yaranması, formalaşması haqqında məlumatlandırıldılar. Bundan sonra palçıq vulkanı, Umbaki vulkanı və palçıq mənşəli vulkan gölü marşrutu ilə hərəkət etdilər.

Ekskursiya zamanı Umbaki vulkanının kraterini görmək üçün tələbələr piyada 12 km yol qət etdilər. Bu, onlar üçün çox maraqlı bir təcrübə oldu. Burada da psevdovulkan proseslər, onların relyef formaları haqqında ərtaflı praktiki biliklər alındılar.

On April 25, with and arrangements made by the Department of Geography and the Environment an excursion was organized to the Central Gobustan and Coastal Zone within the Geomorphology and Cartography course. During the field study, the students were first informed about the Yasamal valley, Badamdar, Chobandag, Guzdek plateau, monocline of Ceyrankechmez synklorium, monoclines of small oval anticlinals, also witnessed the martyrs mountains and were provided with an information on the their creation and formation processes. Following that, they proceeded to the mud volcano, the Umbaki volcano and the mud volcanic lake route. During the excursion, students walked 12 km on foot to see the crater of Umbaki Volcano. It was a very interesting experience for them. Here, they also learned a lot of practical knowledge about pseudo-volcanic processes, their relief forms.

ARXEOLQIYA VƏ ETNOQRAFIYA İNSTITUTUNUN ƏMƏKDAŞI XƏZƏR UNİVERSİTETİNİN QONAĞI OLDU

EMPLOYEE OF INSTITUTE OF ARCHEOLOGY AND ETHNOGRAPHY WAS GUEST AT KHAZAR UNIVERSITY

Aprəlin 26-da AMEA Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun Antik dövr arxeologiyası üzrə şöbə müdiri Dr. Zaur Həsənov Xəzər Universiteti Tarix və arxeologiya departamentinin müəllimi Orxan Zamanovun tədris etdiyi müharibələr tarixi fənninin qonağı oldu. O, tarix müəllimliyi, beynəlxalq münasibətlər və regionşünaslıq ixtisaslarının birinci kurs tələbələri üçün "İskitlərin Azərbaycanda izi" adlı mövzusu ilə bağlı əsiflərin tarixi, mənşəyi və hərbi məsələləri haqqında müəhazirə oxudu. Zaur Həsənov iskitlərin milli kimliyi, iskitlərdə dəfn adəti və s. məsələlər ətrafında geniş və ayəni müəhazirəsindən sonra tələbələrin çoxsaylı suallarını cavablandırdı.

Müəhazirə zamanı arxeologiyanın müəasir problemlərindən Azərbaycan tarixinin prioritet məsələlərinə kimi bir çox əhəmiyyətli mövzular ətrafında müzakirələr də aparıldı.

Sonda qonağa hədiyyə təqdim edildi və xatirə şəkli çəkildi.

On April 26, Doctor Zaur Hasanov, the head of the Department on Ancient Period Archeology of the Institute of Archeology and Ethnography at ANAS, was the guest of the History of Wars course, taught by Orkhan Zamanov, teacher of the History and Archeology Department at Khazar University. He delivered a lecture entitled "The Scythian Trail in Azerbaijan", dedicated to the theme of the history, origins and military issues of the Scythians. The lecture was attended by the first-year students, majoring in History (Teaching), International Relations and Regional Studies. After a detailed report, delivered by Zaur Hasanov on such themes as the national identity of Scythians, the burial traditions of the Scythians, and their wars, the numerous interesting and thought-provoking questions of the students were answered.

The contemporary issues of archaeological problems, as well as the priorities of the history of Azerbaijan, were among the important issues discussed.

Following that the guest was presented with a gift and memorable photographs were taken.

İQTİSADİYYAT VƏ MENECMENT FAKÜLTƏSİ "TURİZM VƏ DAVAMLI İNKİŞAF" ADLI TƏLƏBƏ KONFRANSI KEÇİRDİ

SCHOOL OF ECONOMICS AND MANAGEMENT HELD STUDENT CONFERENCE ON "TOURISM AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT"

Aprəlin 26-da Xəzər Universitetinin İqtisadiyyat və menecment fakültəsi "Turizm və davamlı inkişaf" adlı tələbə konfransı keçirdi. Konfransı giriş sözlü ilə universitetin rektoru dosent İradə Xəlilova açaraq, konfrans iştirakçılarını salamladı və konfransın işinə uğurlar arzuladı. İqtisadiyyat və menecment fakültəsinin dekanı, konfransın təşkilat komitəsinin sədri dosent Ceyhun Məmmədov turizmin iqtisadi mahiyyəti və Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafında rolu, keçirilən konfransın əhəmiyyəti və tələbələr arasında fikir və təcrübə mübadiləsinin faydası haqqında danışdı.

Azərbaycan Turizm Assosiasiyasının icraçı direktoru Əhməd Qurbanov rəhbərlik etdiyi qurumun Azərbaycanda gənclərlə yerinə yetirdiyi layihələr haqqında məlumat verərək, tələbələri turizm fəaliyyətinə dəvət etdi. Seyahət Turizm Agentliyinin rəhbəri Tərhan Quliyev "Turizm fəaliyyətinin əsasları" haqqında təqdimatla çıxış etdi və gənclər üçün turizm sahəsində əsas olan istiqamətləri açıqladı. İqtisadiyyat və menecment departamentinin müəllimi Qəhrəman Yusupov konfransın məqsədini vurğuladı və həmçinin, tələbələrin konfransa 72 məqalə təqdim etdiklərini bildirdi. Konfransda fəxri qonaq qismində iştirak edən Azərbaycan Turizm Assosiasiyasının müşaviri Muzəffər Ağakerimov qeyd etdi ki, bu cür konfransın keçirilməsi ölkədə turizm sahəsinə olan diqqətin artması, turizm sahəsində insan kapitalının formalaşması və inkişafı istiqamətində müstəsna rolunu oynayan Xəzər Universitetinin bakalavr və magistratura pillələrində tədris olunan turizm və otelçilik ixtisasına marağın daha da yüksəlməsinə gətirib çıxarır.

Konfrans tələbələrin təqdimatları və maraqlı müzakirələri ilə davam etdi. Konfransda Xəzər Universitetinin turizm və otelçilik ixtisasının tələbələri ilə yanaşı, maliyyə, mühəsibat uçotu, menecment, marketing və iqtisadiyyat ixtisasında təhsil alan tələbələr və həmçinin, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin, Turizm və Menecment Universitetinin, ADA Universitetinin və Azərbaycan

On April 26, the School of Economics and Management at Khazar University hosted a Student Conference entitled "Tourism and Sustainable Development". Associate Professor İrada Xəlilova, the Rector of the University, in her opening statement welcomed the Conference participants and wished success to the Conference. Following that, Associate Professor Jeyhun Məmmədov, the Dean of the School of Economics and Management and Chairman of the Organizing Committee of the Conference, delivered talk about the economic essence of tourism and its role in socio-economic development of Azerbaijan, the importance of the Conference and the benefits of sharing ideas and experiences among the students.

Ahmed Gurbanov, Executive Director of the Azerbaijan Tourism Association, briefed the students about the projects implemented by the organization he represents with the youth in Azerbaijan and invited young people to get involved in the tourism activities. Head of the Travel Agency Tərhan Guliyev made a presentation on "Basics of Tourism Activity" and outlined the main trends in tourism for young people. Gəhrəman Yusupov, the teacher of the Economics and Management Department, highlighted the importance of the Conference and also noted that the students presented 72 articles to the Conference. Muzəffər Ağakerimov, the Advisor to the Azerbaijan Tourism Association, who participated in the Conference as an honorary guest, indicated that organizing such kind of Conference will lead to further increase in interest in tourism, to the tourism and hospitality management course, taught at both undergraduate and graduate levels at Khazar University, which has an exceptional role in raising the attention to the tourism field, and to the formation and development of human capital in tourism.

The conference continued with presentations and interesting discussions led by students. Along with the students majoring in tourism and hospitality management, the Conference was attended by the students studying finance, accounting, management, marketing and economics from Khazar University, as well as students from Azerbaijan State Economic University, Tourism and Management University, ADA University and Azerbaijan University.

Aprilin 27-28-də Xəzər Universiteti Psixologiya departamentinin koordinatoru, Xəzər Psixoloji Xidmət Mərkəzinin direktoru Mələk Kərimova Almaniyanın Wiesbaden Psixoterapiya Akademiyası və Avropa Psixoterapiya Assosiasiyası və "Olgu" Psixoloji Xidmət Mərkəzinin dəstəyi ilə keçirilən "Pozitiv psixoterapiya" təliminin 1-ci modulunun 20 saatlıq təlimini tamamladı. Təlim "Nəfəs" Psixolonevroloji Sağlamlıq Mərkəzində təşkil edilmişdi. Təlimi "Dünya" Pozitiv Psixoterapiya Assosiasiyasının səlahiyyətli təlimçisi Özden Bilgin keçirdi.

Təlimin digər modulları oktyabrın sonunadək davam etdiriləcək.

XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN ƏMƏKDAŞI "POZİTİV PSIXOTERAPIYA" TƏLİMİNDƏ

KHAZAR UNIVERSITY'S EMPLOYEE IN "POSITIVE PSYCHOTHERAPY" TRAINING

On April 27-28, Melek Karimova, Coordinator of the Department of Psychology of Khazar University and Director of the Center for Psychological Service, with the support of the Wiesbaden Psychotherapy Academy of Germany and the European Psychotherapy Association and the Psychological Service Center "Olgu", completed the 20-hour training module. The training was organized at the Psycho-neurological Health Center "Nəfəs". The training was conducted by Ozden Bilgin, the authorized trainer of the "Dünya" Positive Psychotherapy Association.

Other modules of the training will be continued until the end of October.

XƏZƏR UNIVERSİTETİ TƏLƏBƏ YARADICILIQ FESTİVALININ QALIBIDIR

KHAZAR UNIVERSITY IS WINNER OF STUDENT CREATIVITY FESTIVAL

Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi və Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqının aprel ayında keçirilmiş ənənəvi Tələbə Yaradıcılıq Festivalının qalibləri Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrındakı yekun konsertində elan olunmuşdur. Xəzər Universiteti festivalda iki nominasiya üzrə iştirak edərək, hər ikisində qalib olmuşdur.

Universitetin rəqs ansambli (mətəllim: Səbinə İsmayılova) rəqs nominasiyası, Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin tələbəsi Elvin Əliyev vokal nominasiyası üzrə (mətəllim: Musiqi və incəsənət departamentinin müdiri, əməkdar mətəllim, professor, pianoçu Zülfüyyə Sadiqova) birinci yeri tutmuşlar.

Qeyd edək ki, Xəzər Universiteti son illərdə festivalın ardıcıl qalibi olur.

The winners of the traditional Student Creativity Festival, organized by the Ministry of Youth and Sports of Azerbaijan and Azerbaijan Student Youth Organizations' Union in April, were announced at the Final Concert of the Azerbaijan State Academic Musical Theater. Khazar University, taking part in both nominations, has won both of them.

The dance ensemble of the University (teacher: Sabina İsmayılova) took the first place in the dance nomination, and Elvin Aliyev, student of the Faculty of Humanities, Education and Social Sciences, (teacher: Zülfüyyə Sadiqova, Head of Music and Fine Arts Department, honored teacher, professor, pianist) took the top place in the vocal nomination.

It is worth mentioning that, Khazar University has been a sustained prizewinner of the festival in recent years.

BP-NİN NÜMAYƏNDƏLƏRİ TƏLƏBƏLƏRLƏ GÖRÜŞDÜLƏR

BP REPRESENTATIVES MET WITH STUDENTS

Aprilin 29-da BP-nin Hüquq məsələləri üzrə müşaviri Şamay Zurayeva və Sosial investisiyalar üzrə mütəxəssisi Natəvan Babayevanın Xəzər Universiteti Təbiət elmləri və mühəndislik fakültəsinin yuxarı kurs tələbələri ilə görüşü keçirildi. Görüşdə BP-nin həyata keçirəcəyi Mentorluq Proqramı və "Yeni fikir" müsabiqəsi haqqında tələbələrə ətraflı məlumat verildi.

Tədbirin sonunda tələbələri maraqlandıran suallar cavablandırıldı.

On April 29, Shamay Zurayeva, BP's Legal Adviser and Natəvan Babayeva, Social Investments Specialist, held a meeting with final year students of the Faculty of Natural Sciences and Engineering at Khazar University. The students were provided with a detailed information about BP's Mentorship Program and "Yeni fikir" competition.

At the end of the event, students got answers to their questions.

İNŞAAT MÜHƏNDİSLİYİ DEPARTAMENTİNİN MÜƏLLİMLƏRİ SEMİNAR KEÇİRDİLƏR

TEACHERS OF CIVIL ENGINEERING DEPARTMENT HELD SEMINAR

Aprəlin 29-da Xəzər Universitetinin "Mərmər" zalında İnşaat mühəndisliyi departamentinin müəllimləri Dr. Ziaəddin Zamanzadəh və Mehdi Bəşiri "Təkrarlanan Polad lifli Demir Beton" və "Fiber Demir Polimer" mövzularında seminar keçirdilər. Seminarda Təbiət elmləri və mühəndislik fakültəsinin müəllimləri, inşaat və mexanika mühəndisliyi üzrə təhsil alan tələbələr iştirak etdirdilər.

Seminarın sonunda tələbələrin sualları cavablandırıldı.

On April 29, Dr. Ziaəddin Zamanzadəh and Mahdi Bashir, the teachers of Civil Engineering Department, held seminars on "Recycled Steel Fiber Reinforced Concrete" and "Fiber Reinforced Polymer" at the Marble Hall of Khazar University. The seminar was attended by the teachers of the School of Science and Engineering and the students majoring in Construction and Mechanical Engineering.

At the end of the seminar, students' questions were answered.

XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN ƏMƏKDAŞININ MƏQALƏSİ ÇAP OLUNUB

ARTICLE BY KHAZAR UNIVERSITY'S EMPLOYEE WAS PUBLISHED

Xəzər Universiteti Psixologiya departamentinin koordinatoru Ülker İsayevanın həmmüəllifi olduğu *Suicidal Thoughts, Attempts and Motives Among University Students in 12 Muslim-Majority Countries* ("Əhəlisinin əksəriyyəti müsəlman olan 12 ölkədə universitet tələbələri arasında intihar düşüncələri, cəhdləri və motivləri") adlı məqalə yüksək impakt-faktorlu "Psychiatric Quarterly" (90: 229-248 pp.), Springer jurnalında çap olunmuşdur (2019).

Məqaləni tam şəkildə bu link vasitəsilə oxumaq olar: <https://doi.org/10.1007/s11126-018-9613-4>

An article entitled "Suicidal Thoughts, Attempts and Motives Among University Students in 12 Muslim-Majority Countries", co-authored by Ulkar Isayeva, Coordinator of Psychology Department at Khazar University, has been published in "Psychiatric Quarterly" (90: 229-248 pp.), high impact factor Springer Journal (2019).

The article can be read through the following link: <https://doi.org/10.1007/s11126-018-9613-4>

HUMANİTAR, TƏHSİL VƏ SOSIAL ELMLƏR FAKÜLTƏSİNİN ƏMƏKDAŞI BEYNƏLXALQ KONFRANSIDA

EMPLOYEE OF THE SCHOOL OF HUMANITIES, EDUCATION AND SOCIAL SCIENCES DELIVERED TALK AT INTERNATIONAL CONFERENCE

Aprəlin 30-da Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekan müavini Valida Kərimova (doktorant) Bakı Mühəndislik Universitetində ümum-milliləşdirilmiş lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-cı ildönümünə həsr olunmuş Gənc Tədqiqatçıların III Beynəlxalq Elmi Konfransında iştirak etdi. Konfransa Azərbaycan, Türkiyə, ABŞ, Böyük Britaniya, Rusiya, Kanada və s. ölkələrin gənc tədqiqatçıları və elm adamları öz tezisləri ilə müraciət etmişdilər. Qeyd edək ki, 1500-ə yaxın təzislər arasında 4 dildə –Azərbaycan, türk, rus, ingilis dillərində 700-ə yaxın elmi məqalə qəbul edilmişdi. Əsas hədəf müxtəlif ölkələrin elmi tədqiqatçılarını bir araya gətirməklə, elmlə məşğul olan gənclər arasında əlaqələrin qurulmasını təmin etməkdən ibarətdir.

Konfransda Valida Kərimova “Alt və Üst struktur ikimənəlikliyi (ambiguity) arasındakı sintaktik fərq” tezisi ilə çıxış etdi. İnteraktiv keçən çıxışın ardından elmi tədqiqatçılara elmi məqalələrin dərc olunduğu iki cildli kitab və sertifikat təqdim edildi.

Məqaləni tam şəkildə bu link vasitəsilə oxumaq olar:

http://yric.az/GTK_Book_2.pdf

On April 30, Valida Kerimova, (PhD candidate) Vice-Dean of the School of Humanities, Education and Social Sciences, participated at the 3rd International Scientific Conference of Young Researchers, dedicated to the 96th Anniversary of National Leader Heydar Aliyev at, Baku Engineering University. Young Researchers and Scholars from Azerbaijan, Turkey, US, Great Britain, Russia, Canada and other countries have submitted their theses to this Conference. It should be noted that from about 1500 theses were accepted about 700 scientific articles in four languages - Azerbaijani, Turkish, Russian and English. The main objective is to build relationships among young scholars engaged in science, by bringing together researchers from different countries.

At the conference, Valida Karimova delivered a thesis on “The Syntactic Difference between Lower and Upper Structural Ambiguity”. Following the interactive speech, two-volume books, consisting of the scientific articles and certificates were presented to scientific researchers.

The article can be read through this link:

http://yric.az/GTK_Book_2.pdf

"FİKİR YÜKLÜ SƏNƏTKAR"IN DÜŞÜNDÜRƏN POEZİYASI HAQQINDA DÜŞÜNCƏLƏR

İsaxan İsaxanlı

Hamlet İsaxanlımın poeziyası haqqında müxtəlif ölkələrdə - Azərbaycanda, Gürcüstanda, Rusiyada, Türkiyədə, İranda, Çində və digər ölkələrdə yazılıb, şeirləri dünyanın bir sıra dillərinə tərcümə edilib, kitabları dərc edilib, tədqiqatçılar, ədəbiyyatşünaslar, şairlər, yazıçılar onun poeziyası ilə bağlı müxtəlif fikirlər söyləyiblər, məqalələr yazıblar. Hər yazan da Hamlet İsaxanlı yaradıcılığına, təbii olaraq, öz poetik düşüncə və qavrama müstəvisindən baxıb, qiymət verib. Hamlet İsaxanlımı yaxşı tanıyan, həyatı boyu onun ətrafında olan, onun dünyaya, həyata, insanlara münasibətlərinin canlı şahidi olaraq, "bəlkə başqalarına açıq görünməyən bəzi məqamaları açma bildim" arzusuyla mən də yazmaq fikrinə düşdüm Hamlet İsaxanlı poeziyası haqqında.

Hamlet İsaxanlı mənim qardaşımdır. Mənə yazmağı, oxumağı, sözün həm hərfi, həm də məcazi mənasında, öyrədən bir insandır. Uşaq vaxtlarımdan Hamlet haqqında ailemizdə, böyüklərimizdən eşitdiyim fikirlər, sonrakı həyatımda onunla gündəlik ünsiyyətim, hər mənada birlikdə olmağımız, düşüncəm ki, onun həm insani keyfiyyətlərinin, həm də yaradıcılığının, o cümlədən poetik yaradıcılığının hər kəsə görünməyən tərəflərini, xüsusiyyətlərini müşahidə etməyimə imkan verib.

Hamlet İsaxanlı ciddi bir elm adamı olduğu qədər də sadə, zarafatlı, təvazökar və əlçatan bir insandır. Məncə, bu iki insani qütbü özündə təbii şəkildə ehtiva edən şəxsiyyətlər günümüzdə çox deyil, daha doğrusu, bir elin barmaqlarıyla sayılabilən qədərdir. Onun bu sadəliyi və əlçatanlığı bezen hətta, insanlar tərəfindən, müəyyən mənada, qeyri-ciddilik kimi də başa

düşülə bilər. Bir dəfə, təhsil sahəsində kifayət qədər yüksək vəzifədə olan bir tanışım, Hamlet İsaxanlımın Brilliant Dadaşovanın bir televiziya programında iştirakı ilə bağlı mənə "Hamlet müəllim kimi bir şəxsiyyətin onun programında nə işi var?" deyə, dostyana iradəni də bildirmişdi. Mən o anda, Hamlet İsaxanlı ilə digərləri arasındakı sadəlik, təvazökarlıq və əlçatanlıq - demək ki, böyüklük fərqi bir daha şahidi oldum. Bəlkə elə bu duyğu fərqlərindən yaranıb aşağıdakı misralar:

*Mənə "sanballı ol" söyləyən dostlar,
Deməyə nə var?!
Başqadır gərdişi -
O qədər də sadə deyilmiş bu iş...*

Hamletin ədəbiyyata, poeziyaya gəlişi bəziləri, bəlkə də, çoxları üçün gözənilməz olsa da, şəxsən mənim üçün bu çox təbii bir hadisə idi. Hələ lap uşaq ikən bizim ailəmizdə ədəbiyyatın, poeziyanın xüsusi yeri olub. Hamletin hər kəndə gəlişi bizim üçün hər mənada xüsusi hadisəyə, o cümlədən, həm də bir ədəbiyyat, poeziya bayramına və imtahanına çevrilirdi. O, hər dəfə kəndə gələndə biz qardaşların hamısına, onun növbəti gəlişinə qədər oxumaq üçün, əsərlərin ayrı-ayrı siyahısını verirdi. Təbii ki, əsərlərin sayı onun növbəti dəfə nə vaxt gələcəyinə uyğun olurdu və biz verilən kitabları oxumağa bərelü idik. Amma bununla da iş bitmirdi. O vaxt 48, və ya 96 vərəqli qalın dəftərlər olurdu. Hamletin tələblərinə görə bizim hər birimiz oxuduğumuz hər əsər haqqında həmin əsərin əsas məqamlarını özündə əks etdirən qısa məz-

mumunu - təxminən 5-10 səhifəlik yazı yazmalıydıq. Mən o vaxt elə düşünürdüm ki, Hamlet bu yazını bizim "mən o kitabı oxudum" sözlərinə inanmadığı və buna bir daha yazılı əmin olması üçün yazdırırdı. Amma indi bu sətirləri yazanda öz-özünə düşünürəm ki, bu məsələdə inamsızlıq elementləri yəqin ki, var imiş, lakin o, bunu, əsasən, bizdə yazı verdiyi aşılmaq, bizə yazmağı öyrətmək məqsədi ilə edirmiş. Bütün bunlara kimin necə əməl etməsi haqqında yazmaq bu yazının məqsədinə daxil olmadığı üçün, tək onu qeyd etmək istəyirəm ki, məndə də ədəbiyyata, poeziyaya məhəbbətin yaranmasının əsas qaynağı bu dediklərim olmuşdur. O günlərdə baş tutan yarışmaları, xüsusən də poetik yarışmaları unutmaz mülkiyyət deyil. "Koroğlu"nu, "Vəqif"i bir-birimizlə deyişə-deyişə, sözün əsl mənasında, əzbərləməyimiz və o deyişmələrdən aldığımız zövq mənə də ədəbiyyata bağlayan unudulmaz günlərdir. Və bütün bu ssenarilərin müəllifinin - Hamletin nə vaxtsa ədəbiyyata, poeziyaya gəlməsindən, elm vasitəsilə deyilməsi, ifadə edilməsi mümkün olmayan insani hissələrinin poetik yolla deyilməsindən təbii nə ola bilərdi ki?! Poeziyaya olan səmimi uşaqlıq sevdasının birdəfəlik ürəklərdən silinib atılması mümkündürmü?!

*Bir gün günaha batdım –
İçimdəki sadə, təmiz,
Başqa nəfəs toxunmamış,
Məclislərdə oxunmamış
Şeirə bənzər misraları
Sikhalayib oyardım.
Sətir-sətir, cümlə-cümlə
Qələmimlə
Bəzəyib çöplə atdım,
Özümə iş yaratdım
Qafiyəli, musiqili sözümü
Kağıza köçürməkdən
Saxlamışdım özümü
Nəçə kərə.
Sözümü vurdum yərə,
Uydum sevdalı şeirə.
Bağışlayın,
Gücüm yox, bu olasıydı,
Bu, uşaqlıq sevdasıydı...*

Məchul bir yürüşə çıxıbdı şeirim

Bir dəfə Rusiyada yaşayan bir dostum mənə "Hamletin şeirləri çox gözəldir, amma onları oxuyanda onun riyaziyyatçı olduğu hiss olunur", dedi. Sözün intonasiasından, "amma"sından və söhbətimizin ruhundan hiss etdim ki, o, "riyaziyyatçılığı" şeirin poeziyasının çatışmazlığı kimi görür. Doğrudan da, bir çox insanlarda belə bir fikir formalaşmışdır ki, şeir yazmaq şairlərin işidir, elm adamları isə gedib cəmləri ilə məşğul olsunlar. Guya ki, "şairlik fakültəsi" adlı fakültə var və şairlər həmin fakültəni bitirib şair olublar.

Əlbəttə, hər hansı bir sənət sahibi olmaq mütləq bir ustaddan dərs almaqla ola bilər, bir sahə üzrə cəmlə məşğul olmaq, alim olmaq üçün gəcə-gündüz tədqiqatla məşğul olmalısən. Şairlik isə fərqli bir şeydir. Bunun üçün insanın, hansı peşə sahibi olmasından asılı olmayaraq, sadəcə, "ilhamdan mayası" gərəkdir. Allah vergisi olmadan, gedib Şirazda Sədinin məzarı üstündə gəcə-gündüz namaz qılсан da, şair ola bilməzsən.

Dahi Nizami deyirdi ki, "Ərşin ötən bülbüllü say şairi / Özgələrlə eyləmə tay şairi" ("Sirlər xəzinəsi", "Şeir in mərtəbəsi haqqında"). Doğrudan da, şair həmişə əlçatmazlıq simvolu, hörmət unvanı sayılıb. Amma indi "şairlərin" yağışdan sonra göbək kimi artması şeirə, sözə münasibətə bir az ucuzluq gətirib sankilə Vaxtilə Səməd Vurğun qeyd edirdi ki, "şeiri yazırlar, yaradırlar". Şeir quraşdırmaq nəhayətdə cızma-qaraçılığa gətirib çıxardır. Saysız-hesabsız "şair"lərin və "şeir"lərin müxtəlif mətbuat səhifələrini, kütləvi-informasiya vasitələrini, saytları zəbt etməsi də böyük Vurğunun dediyi bu kəlamlara əməl etməməkdən doğub. Müşfiqin dediyi də bu fikirləri təsdiq edir: "Şairəm söyləyir yerindən duran / adamın üzündə həya gərəkdir". Və ya Şəhriyarın "Şair ola bilməzsən, anan doğmasa şair / Missən, a balam, hər sarı köynək qızıl olmaz" misraları, yaxud, Məmməd Araz demişkən, "Şeir bülbülləri o qədər çoxalıb ki, ilhama sarılmaq, qələm götürmək papiros çəkməkdən asan olubdur". Amma, bütün bunlarla yanaşı, əlbəttə ki, yaxşı sözə, yaxşı şeirə həmişə ehtiyac var, gözəl şeir içimizi təmizləyir, bulaq kimi duruldu. Belə bir zamanda yeni söz demək, əsl şairlər cərgəsinə qarışmağın nə qədər çətin olduğunu isbat etməyə ehtiyac yoxdur.

*Tanrım, mənə yar ol, bir dastan yazmaq
Tapdınmış fikirdən, boş sözədən uzaq
Ya al qələmimi, dəf olum, gedim
Ya da sınağa çək, hünərimə bax –*

deyərək, Tanriya Nizamisayağı müraciət edən, "Şeir adlı bir şıltaq canana uyan" Hamlet İsxanlı inamla, hünərlə, cəsarətlə şairlər meydanına atılır. Və bütün yaradıcılığı boyu məhz "tapdınmış fikirdən, boş sözədən uzaq bir dastan" yaratmaq əməli açıq-aydın görünür Hamlet İsxanlının. "Elm adamının, filosofun şeir yazması elmi-fəlsəfi yolla deyilə bilməyən hiss və həyəcanı ifadə etmək üçündür. İş peşəkar şair olub-olmamaqda deyil, şairliyi məşğuliyyətə çevirməkdə deyil. Elm adamının öz, kifayət qədər ağır, faydalı və maraqlı məşğuliyyəti var. Dünyanın, təbiətin sirləri üzərində baş sındıran, başqalarının görmədiyini görə bilən insanda öz hissələrini ifadə etmək istəyi baş qaldıra bilər. Bu hissələr, bu istək niyə də şeirə dönməsin?!" (Hamlet İsxanlının "Ömər Xəyyam – böyük çoxbilgin" məqaləsindən). Məncə, bu fikirlərlə Hamlet İsxanlı "Sizdə şeir yazmaq marağı hardan oyandı və ya necə oldu ki, şeir yazmağa başladınız?" sualının ən səmimi cavabını vermişdir.

Böyük insanlara, elmədə, sənətdə, fəxrliyyətlə həyatda, hər hansı bir sahədə böyük uğurlar qazanmış və eyni zamanda, poetik yaradıcılıqla məşğul olan insanlara bu sual həmişə veriləcək. O cür insanın şairliyi onun elminin, bir elm adamı kimi qazandıqları uğurların, insanlığa verdiklərinin ölməsinə keçsə də, onun kölgəsində qalsa da, həmişə! Çünki belə insanların gördüyü hər iş, təbii olaraq, digər insanların marağına səbəb olur. Tanınmamış, hər-hansı bir sahədə mühtəm işlər görməmiş insanlar işə şeir yazsa da, yazmasa da, ona belə suallar, demək olar ki, verilmir (peşkar şairlər istisnadır).

*Məchnil bir yürüşə çıxıbdı şeirim,
Göylərdən yerlərə enir astaca.
Kiminlə görüşə çıxıbdı şeirim?
Öz xəyal atını minir astaca...*

*Ürəyimdən qopur, üzülüb gedir,
Qələmədən kağıza süzülüb gedir,
Qaydalı-qaydasız düzülüb gedir –
Doğulur astaca, dinir astaca.*

2001-ci ildə işıq üzünə görün ilk şeirlər kitabımı – “Tezadlar”ı bu misralarla başlayır Hamlet İsxanlı. Bu misralarda bir tərəfdə, eəl şairlər cərgəsində yer almağın, oxucuların qəlbində yuva salmağın nə qədər çətin olduğunu və bu yolun bir qədər qeyri-müəyyən ola biləcəyini yaxşı başa düşən bir şair varsa, ikinci bir tərəfdə, öz şairlik ilhamına və istedadına güvənən, poeziyaya yeni ruh, forma və məzmun gətirməsi ilə uğur qazanacağına əminlik hissi ilə fərqlənən bir şair görünür. Artıq müəllif, uşaqlıqdan bəri içində gizlətməyə, boğmağa çalışdığı şairlik hisslərinin qarşısını almaqda acizdir, “ürəyimdən qopub kağıza süzülür”, “qaydalı-qaydasız düzülüb gedir” artıq bu hisslər. Şeirinin sonluğu məqsədin şeir deyil, ehtiras ifadə etmək olduğunu, yaradıcılıq ehtirası ilə yaşamağın gözəlliyini vurğulayır. Şeirinin özlindən deyil, əsasən, onun yaranma prosesindən, “šeirə gedən yolun həyəcanı”ndan zövq alır şair, şeir bitən kimi, uzun-uzadı ondan həzz almaq deyil, yeni şeir ideyası ilə həyəcanlanmaq maraqlı gəlir ona, “yeni bir şeirə qaynayır qanı” şairin:

*Elə ki, şeirə dolur varacağım,
Bir vilsal sevinci duyuram niyə?
Astaca-astaca sənir marağım,
Nədən öz yazuma durmuram niyə?*

*Başqa bir sevdaya gəlir gümanım,
Gerçək dünyamızdan uzaqlaşırım,
Yeni bir şeirə qaynayır qanım,
Təzə bir aləmlə qucaqlaşırım.*

*Axtarış, ehtiras şeirin canıymış...
Könlümü oynadan şeir deyilmiş,
Şeirə gedən yolun həyəcanıymış...*

Bu misraları oxuduqca şeirə, şairliyə, çoxları kimi, yalnız Allah vergisi olaraq baxmayan, şeirin həm də bir elm olduğunu vurğulayan, elmədə olduğu kimi, “axtarırsız şeir olmaz, ehtirasız poeziya yoxdur” deyən bir alim-şair surəti dayanır qarşımızda və bu surət bütün Hamlet İsxanlı poeziyası boyu yol yoldaşı olur oxucunun. Məhz şeirin sonunda gəldiyi fəlsəfi qənaət Hamlet İsxanlı poeziyasının daxili ruhunun gücünü göstərməklə yanaşı, həm də onun şeir sənətinə, şairliyə münasibətinin ciddiliyini ortaya qoyur.

Haqqı tapdayarmı haqq sevən insan?

Savadı, biliyi, elmi, dünyagörüşü, həyat təcrübəsi, cəmiyyətdə qazandığı hörmət və nüfuzu imkan versə də, mən heç vaxt Hamleti həyatda kiməsə birbaşa öyüd-nəsihət verən, “ağıl öyrədən” görməmişəm. Tam əmin olduğu bir fikri belə həmsöhbətinə çatdırmaq üçün heç vaxt “bu belədir” demir, bir qayda olaraq, “bəlkə belə daha yaxşıdır”, “bəlkə bu versiyaya da baxsınız” metodundan istifadə edir. Sürdüyü həyat tarzində, insanlarla rəftarında, həyata münasibətində, gördüyü əməli işlərdə, bir də şeirlərindədir onun məsləhətləri. Əslində şeirlərində də o, açıq şəkildə məsləhətçi deyil, amma herdən məsləhət vermədən də olmur:

*Həyata bolluca qucaq açınız,
Sevgidən od alsın arzularınız.
Yerdə dayanmayın, göyde durmayın,
Uçsun yel qanadlı xəyallarınız.*

*Gündüzlər günəşdən, gecələr aydan
Zərif işıq əməlini duyğularınız.
İnsanı, torpağı, Allahu sevin,
Eşqə səcde qilsin qayğularınız.*

Bu misralar ilk anda, sanki sevilərə bir şair məsləhəti kimi görünə bilər. Amma, əslində, həyatda kifayət qədər uğur qazanmış bir insandan həyatın yeni yolçularına – gənclərə uğur qazanmanın sirlərini açır bu misralar. Amma “yel qanadlı xəyallar”la, arzularla yaşamaq kifayət deyil həyatda uğur qazanmaq üçün, əməli işə keçməyəndə arzu da, xəyal da puçdur, heç nədir:

*Tutuşaq, a dostlar, əl-əl
Keçməsək arzudan əmələ
Böyük bir təhlükə, qorxu var –
Məhv olar, puç olar arzular.*

“Yaşamağa nə var ki...” şeirindən bir parçaya nəzər salaq:

*Sözümüzün keşiyində dura bilsək,
Hədəfləri birca-birca vura bilsək,*

*Gələcəyi gülməyimizdə qura bilsək,
Yaşamağa nə var ki!..*

*Dörd tərəfdə ağ yalanlar görünməsə,
Xain, quldur saxta cildə bürünməsə,
Yaltaq adam ayaq altında sürünməsə,
Yaşamağa nə var ki!..*

*Vətən, millət şüar deyil, amal olsa,
Ortaqda hünər olsa, kamal olsa,
Söz sahibi, hünər əhli xoşhal olsa,
Yaşamağa nə var ki!..*

Bu mizralarla, "ey yaltaq adam, ayaq altında sürünmə, yaşadığımız bu dünyanın gözəlliyini, nizamını pozma!", "dediyin sözün arzasında dur, ona əməl et!", "məqsədsiz yaşama, qarşına məqsəd qoy və onlara bircə-bircə çatmağa çalış", "bugünkü əməllərinlə bu millətin, xalqın xoşbəxt gələcəyinə öz töhfəni ver, bu sevgin şüar deyil, amal olsun" deyərək həyatın, cəmiyyətin böyük bir belası olan yalançılıq və yaltaqlıq xəstəliyinə qarşı öz vətəndaşlıq və insani səsinə ucaldır şair. Heç bir haqsızlığa dözmür, böyüklərinin verdiyi "oğul, haqqa sığın!" məsləhətini qulağında ömürlük surğa etmiş, sanki həyat kredosuna çevirmişdir şair. Odur ki, şeirlərində də, həyatda olduğu kimi, haqqın, ədalətin daimi carçısıdır o, dözə bilmir dünyanın yanlış gərddişlərinə:

*Haqqa sığınan döyülür,
Haqqı tapdıyan öyülür,
Düz söz söyləyən söyülür,
Başa keçir yalan, nadan,
Baş açmadım bu dünyadan.*

Dünyada hər şeyin sərvətlə, şöhrətlə deyil, məhəbbətlə, sevgi ilə hasil olduğuna əminliyini ifadə edir şair:

*İstəsən ki, duyğuların
Havalanıb zillə çatsın
İnsanların qədrini bil,
Hər işində haqqa sığın,
Qoy bir olsun könüllə dil.
Səni sərvət, şöhrət deyil,
Sadəcə sevgi yaşatsın...*

Həyatda da yumor hissi kifayət qədər yüksək olan Hamlet İsaخانlı poetik yaradıcılığında da insanlarımızı və ümmətimizdə cəmiyyətimizə xas olan bir sıra problemləri, yeri gəldikcə, yumor ruhunda "həll edir". Bu baxımdan onun "Qoyunlar xoru", "Dözə-dözə", "Ax, Avropa...", "A millət" şeirləri diqqəti cəlb edir.

"Qoyunlar xoru"nda böyük Şahriyarın "Qorxum budur oyun ola / Millət yenə qoyun ola" qorxudolu həyəcannı yenidən canlandıran şair, "Yaradana şükür deyə-deyə, qoyun gözünü döyə-döyə" yaşayanları yuxudan oyatmağa çalışır, belə həyat sürmənin təhlükəli

gələcəyi haqqında onları xəbərdar edir:

*Qoyunsansa sual vermə
Daha demə
Nədən belə havalandıq, dəm olduq,
Ağza qara canavara yem olduq?!*

Bu ruh "Dözə-dözə" adlı şeirdə davam etdirilir və şair, demək olar ki, bu gün cəmiyyətimizdə kök atmış bütün ədalətsizliklərə - "rüşvətin xırdasına, yekəsinə, böhtanə, nifrətə, kinə, boş-boş danışıqlara, mənəm-mənəm deyənlərə, güclünlə gücsüzlü əzməsinə, toy-ların qulaq batıran səsinə, yalana, soyğuna, talana, sözdən uzaq əmələ" və nəhayət "xəritanın sol küncündəki ləkəsinə" - düşmənin tərəfindən zəbt edilmiş Azərbaycan torpaqlarına qarşı milli etinasızlığa, "dözülmez çox dərnlərə dözdük... dözürlük hələ" deyərək, öz kəskin etirazını bildirir. "Ax, Avropa..." şeirində, əsasən, Azərbaycanın demokratikləşmə yolundakı fəaliyyətinə işarə edilir, Avropa, Amerika ilə qarşıdurma azarına tutulanlar ifşa olunur.

*Bu diyarda fərqi yoxdur
Adı polis, ya da nazır;
Biz almısaq öləsiyik,
Rüşvətimiz dilə gəzir,
Biz əməmə dəlisiyik -*

deyən şair cəmiyyətimizdə rüşvətin dərin köklər saldığını bir daha diqqət mərkəzinə çəkir. "A millət" şeiri ilə bütünlikdə cəmiyyətimizdə mütləm bir məsələ - insanlarımızın dilə, elmə, təhsilə münasibəti Sabir-sayağı tənqid atəşinə tutulur:

*Millətin işləri başından aşır,
Gecə-gündüz toyda, ya bazarıdadır.
Millətə oynayıb gülmək yaraşır,
Elmə, fəlsəfəyə vaxtı hardadır?!*

İnsanların cəmiyyətdəki rolu, siyasət, dövlətçilik, Milli Məclisə seçkilər, "101 Millət vəkili" kimi məsələləri də unutmayan şair işlərin belə getməsindən endişəli olsa da, "keçər dövrən belə qalmaz / Şad ol könül, nə məluləm" ruhunda son verir düşüncələrinə:

*Gah sağa, gah sola, gah dala gətdin,
Nə dövlətə, nə də kamala yetdin.
İşlər belə getsə... yax! Belə getməz -
Belə getsə millət kamuna yetməz.*

Vətən, millət şüar deyil, amal olsa...

Cəmiyyətdə olan haqsızlıqlara laqeyd qala bilməmək, onları dilə gətirmək, yanlışlıqlara göz yummaq, ədalətsizləri ədalətə, insafsızları insafa, insanlıqdan uzaq düşmənləri insanlığa dəvət etmək, doğru yola çağırmaq millət, torpaq, vətən sevgisindən irəli

gölen xüsusiyyətlərdir. Vətən haqqında "Azərbaycan deyiləndə ayağa dur ki, Füzulinin üreyinə toxuma bilər" intonasiasında şeirlər yazmayıb Hamlet İsa-xanlı. Hesab edirəm ki, bu onun təbiətindən, gurultulu sözlər, fikirlər işlətməkdən hər zaman uzaq durmasından, ümumiyyətlə, xəyalpərvər olduğundan daha çox realistliyindən irəli gələn bir "çatışmazlıqdır". Onun bütün yaradıcılığı boyu əsl, canlı vətən sevgisi, özli də çox aydın şəkildə təzahür edir. Hər şeyi gözəldir vətənin – aranı da, dağı da, bağçası da, bağı da!

*Bulaq çaya dönmür, axır şirhaşır,
Sevdatı meşədə kim pıçıldadır?
Hər yanda möcüzə, xəyalım çadır,
Aran da gözəldir, dağ da gözəldir.*

"Gündoğandan günbatana" bütün dünyanı dolışmış, "iyne olub ələmi ipə-səpa dölzümüş" şair "yaraşığı, möcüzəli bir diyarda" olsa belə, vətən həsrətini hiss edir:

*Yaraşığı, möcüzəli bir diyar,
Amma orda nə eşqim, nə izim var,
Öz yurdumda gül açmışdı arzular,
O güllərin qoxusundan harda var?!
Yaxşı deyib ustadımız Şehrivar:
"Yel gələndə ver gətirsin bu yana,
Bəlkə mənim yatmış bəxtim o yana".*

"Çox ölkələr gözdüm, şəhərlər gördüm / Sənin bənzərini görmədim, Bakı!" deyən şairin "Bakı" şeirinin hər misrasında hiss edilir Bakıya vurğunluğu:

*Yaradan bizlərə pay yölləyibdir,
Hüsnünül tarixlər sığallayıbdir,
Gözəlin yaşını sormaq ayıbdır,
Həmişəcavansan, ey qadım Bakı!*

*Odlu günəş çimər mavi Xəzərdə,
Ulduzlar saxlayar səni nəzərdə,
Səni düşünürəm hər an, hər yerdə,
Başqasına könlül vermədim, Bakı!*

Qürbətdə qonaq olan şairi vətən hər şeyi ilə - payızı, baharı, qışı ilə, xəzani, saralmış yarpaqları ilə məqnit kimi özünə çəkir, eyni zamanda, təbiətin dəyişkənliyini, payızın, xəzanın gözəlliyini yada salır:

*Burda nə payız var, nə bahar, nə qış
Oğulsansa, gəl bu gərdirə alış.
Burda xəzan olmur, yarpaq saralmır
Şairim, vətənə dönməyə çalış
Burda nə payız var, nə bahar, nə qış.*

Dünyanı eşq yaşadar!

Həç şübhəsiz, şairin şairlik qüdrətini göstərən əsas

meyarlardan biri, daha doğrusu, birincisi onun sevgi şeirləridir. Hər mövzuda - sədəqət, dostluq, hətta vətənsəvarlik kimi mövzularda belə saxta hissələrə dir-səklənərək şeir yazmaq olar, birçə sevgi şeirlərindən başqa! Sevmədən, eşqin, məhəbbətin sənə verdiyi o "gözəl əzab"dan (*xpacusoe cmpadanue – S.Yesenin*) pay düşməse qismətine, dadımı duymasan o hissin, bu mövzuda insanı haldan-hala salan, içini duruldan, ruhumu oynadan şeirlər yazmaq mümkün deyil. Hamlet İsa-xanlı poeziyasının əsas xüsusiyyətlərindən biri məhz onun həmişəyaşar məhəbbət mövzusunə yeni ruh verməsidir. "Özündən deyən" şairlər "səni Məcnun kimi sevirəm", "Kərəm kimi oduna yanaram", "Koroğlu kimi özümü dəyütlərdə həlak edə-rəm sənin yolunda" deyir, daha nə bilim nələr, nələr vəd edir sevgisini bildirmək üçün! Hamlet İsa-xanlı isə sevdini sevgisini həminin dediyi təlublə açmur, sevdinin yolunda nə "Məcnun kimi səhralara düş-mür", nə "dəli şair" kimi (*Mehdixan Vəkilovun S.Vurğunla bağlı eyni adlı povestinə işarədir*) "insan-lardan uzaq düşüb seyrən-cüyür ovutmur", nə də "Fərhad olub dəryaları məcrasından döndərmir", o, sadəcə sevir, "gündən-günə daha dolğun, daha inco" hissələrlə, "yərə həsrət yağış kimi, leysan kimi" sevir sevdini, zəmanə qəhrəmanları kimi sevdini "dünyanın naz-nəmətinə bəxşib göndərmir" şair, onun sevgisinin ilahiliyi sadəliyindədir, ona görə də oxucusunu ovsunlaya bilər Hamlet İsa-xanlı:

*Səni sevdim gündən-günə daha dolğun, daha inco,
Düşünmədən, daşınmadan, bər-bəzəkiz,
çox sadəcə.*

*Səni sevdim yərə həsrət yağış kimi, leysan kimi,
Səni sevdim gözəlliyə heyran olan insan kimi...
Sadəcə, çox sevdim səni,
Səni sevdim çox sadəcə!..*

Gecə-gündüz sevdini yaxın olmaq, qəlbini çırpıntılarını eşitmək, "can almaqda tayı olmayan" o gözəlin "həyəcanlı köksünə sığınmaq" üçün onun yaxasında kiçik bir dünyəcik olmaq arzusunda bir aşıq:

*Kaş sənə də dilyməciyin olaydım,
Gah örtülü, gah da açıq qalaydım.
Sığınaydım həyəcanlı köksünə,
Sənən üstə eşq havası çalaydım.
Gur saçların rəqs edəndə şur ilə,
İlişirdim, tellərin yolaydım,
Kaş sənə də dilyməciyin olaydım.*

*Kaş sənə də dilyməciyin olaydım,
Gecə-gündüz sənə qonaq qalaydım.
Növrəstə ay göy üzündən baxanda
Nurlanırdım, nəşə ilə dolaydım.
Odlu günəş canı oda yaxanda
Özüm yanib sənə kölgə salaydım,
Kaş sənə də dilyməciyin olaydım.*

Hamlet İsxanlı üçün "sevgi ağılı deyil, qəlbin məhsuludur" və elə buna görə də kamil deyil sevgi hissləri, "sevgi ağılı başdan ala da bilər, püxtələşib başa ağılı da qoya bilər".

*Eşqdə kamillik gözmə
Sevgi yanılışlıq sever.*

"İçimizdə közərən oddur, yanağa hərarət, gözə parlaqlıq verən möcüzədir eşq". Sevgisiz, eşqsiz, məhəbbətsiz həyat puçdur Hamlet İsxanlıya görə. Söz azadlığı, can rahatlığı vacib olsa da, insana bəs etmir.

*Çaxrı nə istəyir? – Can rahatlığı!
Bəs başqaları nə? – Söz azadlığı!
Bəs sevgi? Onsuz puç deyilmi həyat?
Fələkət deyilmi sevgi qıtlığı?*

Elə ona görə də "İnsan ölər birçə dəfə / Ölsən də öl, seve-seve" deyir şair! Dünyada hər şeysiz yaşamaq mümkünüdür, nə olursa-olsun, tək eşq bizi tərk etməsin:

*Eşq var olsun, dünyaya tamam tərs getsə də,
Yaşamağa nə var ki!..*

Öz ilahi sevgi hisslərini ("Fələk elçi düşsə belə, verməm elimdən!") ifadə etmək üçün şeirin müxtəlif lirik janrlarından və müxtəlif şeir formalarından istifadə edir Hamlet İsxanlı. Onun "Dedim-dedi"si klassik "Dedim-dedi" şeir növünün ən gözəl nümunələri səviyyəsində səslənir:

*Dedim: Dodaqların azca aralı,
Dedi: Buzələrdən dilim yaralı,
Dedim: Qucaqlarım şiltəq maralı,
Dedi: Səadətə qucağın dolar!*

*Dedim: Canım çıxır sən yertyəndə,
Dedi: Xoşum gəlir qar ariyəndə,
Dedim: Bədən ölər qəlb kiryəndə,
Dedi: Ruhun ilə oymar bu qollar!*

Hamlet İsxanlının, öz şeirləri əsasında yazdığı, "Sevgi və Poeziya" adlı məqaləsində poeziyada eşq, məhəbbət, sevginin (*Azərbaycan Sevgi Poeziyası, I-ci kitab. Tərtibçi: Hamlet İsxanlı, Xəzər Universiteti nəşriyyatı, 2008*) ətrafı şəkildə şərh edildiyini nəzərə alaraq, biz burada məsələ üzərində geniş dayanamıq və birçə onu deməklə kifayətlənirik ki, Hamlet İsxanlının "Səni sevdim çox sadəcə", "Dedim-dedi", "Gözəldir", "İkimizdən birimiz", "Mən ki sənə demişdim", "Yadımdamı", "Sən sevdiyim bir gənc idi", "Səni çox sevirdim", "Sənsizlik", "Unuda bilsəydim səni", "Düyməciyin olaydım", "Deyirdim ki", "Aramızda soyuqluq var" və digər çoxsaylı lirik şeirləri, heç şübhəsiz, Azərbaycan sevgi poeziyasının ən yaxşı nümunələri sırasında yer almağa layiqdir.

İncə təbiətli zərif hisslər şairi

Lap uşaqlıq illərimizdən yay aylarını Ermənistan dağlarında – yaylaqlarda keçirmişik. Ağ-boz göbçülük kimi çay aşağı düzülmüş dəyələrdən görünən "törək açan mənzərələr", "şiş ucları buludlarla döyüşən" "Dəli dağ", "Ağlağan", "durna gözlü" buz kimi "ayna bulaqlar", şırnaq axan dağ çayı, adamın ruhuna sığal çəkən güllü-çiçəkli çöl-çəmən, insanın başını "gicəlləndirən", bihüşədici kəkotu, qaymaqçıçöyü qoxusu... Rəssamların ən ulusu – Tannın sehirliləri firca-sıyla yaranmış təkrarolunmaz gözəlliklərdən alıb ilk ilhamını Hamlet İsxanlı poeziyasındakı təbiət mənzərələri.

*Gül ətirli, göy yamaqlı
Dik qayalı, bulud saçlı
Dağları seyrə daldırdım
Ucalıqdan həzz alırdım.*

"Gözümün nuru dağlar / Nurun harda qalıbdır?" deyə danışır o dağlar üçün şair, "Bir çiçək qoxusu belə qəlbimi oynadır", "Gözəllik özündə lal olur dili", qələmə sarılır o güllü-çiçəkli çəmənləri yada saldıqca şair:

*Yadımdamı, biz necə də dost idik
Mən cavandı, sən bir körpə o zaman?!
Dərə boyu bir dağ çayı axırdı
Ata-bala – biz əl-ələ verərək
Dağ döyündə ayaqyalın gəzirdik...
Yadımdamı, birdən məni çağırırdın
Dedin: güllü basdılama, ay aman?!
Əyilərək
Əllərimlə sığal çəkdim güllərə
Və bu kərə
Ehtiyatla, baxa-baxa yeridik?!
(Ah, necə də gözəl idi
O şafqətli mənzərə!)*

Lakin yalnız xatirələrindəki mənzərələr oynatmır qəlbini şairin, "incə alov tək dikələn lələ", "çiyyə-çiyinə boy atan ağaclar", "rəng-rəng açan çiçəklər", "nəşəli sərin axşam" – gördüyü hər gözəllikdən gözəl na işıq gəlir şairin. Qəlbini göynədir şahidi olduğu hər qəmli mənzərə! Üzünü dnyəyə, ağırları içinə çəkir "denizdə ağlayan quş"u görəndə, özünü də, bütün cəmiyyəti də, dövlət başçısını da suçlu sayır "həyasından yanaqları allanmış sədəqə yığan gözəl"ə görə!

*Cahandan külsüb gedərdim,
Ya bəlkə üsyan edərdim
Bacarsaydım...
Padşahı da, özümü də suçlu saydım.*

Belə həssas qəlbə sahib bir şairin ana haqqında, tənqidi, valideyn-övlad münasibətini ifadə

eden şeirlər yazmasından təbii nə ola bilər? Ana mövzusu poeziyamızda mərkəzi yer tutan mövzulardan biridir. Anaya yfzlərcə şeir həsr edilib, az qala bütün şairlər bu mövzuda qələmlərini sınaayıblar. Amma, məncə, Hamlet İsaxanlının "Ana"sı, Cəfər Cabbarlının "Ana"sından sonra bu mövzuda öz orijinallığı ilə diqqəti cəlb edən, anaya olan ən uly hissələrin incə, zərif ifadəsi ilə fərqlənən, ana sevgisinin ilahiliyini göydən yerə endirib insanların-övladların içini bulaq kimi durulducaq o gözyaşlı hissələri yenidən göylərə yüksəldən ölməz bir poetik nümunədir. Burada, ümumilikdə Hamlet İsaxanlı poeziyasına xas bir şəkildə anaya məhəbbət, ana-övlad bağlılığı ən səmimi, ən doğma, hamıya tanış hissələrlə, amma tamamilə yeni ruhda təsvir olunur. Yaşlandıqca, qocaldıqca bizə daha yaxın olur, daha əziz olur bizim üçün "büküklük-küçülük" anamız, "küçüldükce böyüyür oğulun gözündə" ana, "baş əyir, səcdə edir" ona şair-övlad! Ananın "qocalığı da səssizliyi kimi göynədir içini" şairin, "gücsüzlükdən küçülür öz gözündə", ananın "gücsüz elərinə", "qayğılı gözələrinə", "sayğılı sözlərinə" ehtiyac baş qaldırır artıq "yaşca uşaq olmayan" övladın qəlbində və "gücsüzlükdən kəsər qalmayan" sözləri ilə "göynədir içimizi" ananın qocalığına dözə bilməyən şair:

*Yamanca qocaldın, ay ana,
Büküklük küçüldün;
Küçüldükce sən böyüdüün gözümde.
Qarşında baş əydim,
Səcdəgahımsan ümde.
Qocalıbsan, ay ana,
Yaman qocalıbsan;
Qocalığın da səssizliyin kimi
Göynədir içimi.
Gücsüzlükdən kəsər qalmır sözümde,
Ay ana...
Gücsüzlükdən küçülürəm
Öz gözümde özlüm də,
Ay ana...*

*Bacına uşaq olmayan yaşma,
Əlini çək başıma, ay ana,
Gücsüz əllərinə ehtiyacım var.
Qayğılı gözələrinə,
Sayğılı sözlərinə
Ehtiyacım var, ay ana...
Susma, qurbanın olum...
Danış, ay ana!*

Bu şeirdəki ana-oğul münasibətləri, "Biz iki dost idik" adlı şeirdə, ata-qız münasibətləri ilə davam edir və eyni uly münasibətlərə ehtiyac duyur şair-ata qəlbə:

*Hər dən-hər dən bizi ara...
Yaşa dolmuş, kövrək olmuş*

*Atalara, analara
Qayğı lazım, diqqət lazım, a qızım.*

.....

*Dost-yoldaşım çox olsa da, a qızım,
Sənsiz yaman rahatsızam, yalnızam
Gəl birlikdə bir çay içək sözsə bax –
Mən öləndən sonra inan, a qızım,
Gec olacaq daha məni aramaq.*

Xatirələrdən hərtülmüş şair

2016-cı ildə "Azərbaycan-rus ədəbi əlaqələrindən fragmentlər: Serqey Yeseninin Bakı görüşləri əsasında" adlı məqaləmi dərc olunmaq üçün *Khazar Journal of Humanities and Social Sciences* ("Xəzər Humanitar və Sosial Elmlər Jurnalı") jurnalına təqdim etmişdim. Həmin məqalə ilə bağlı bir xarici mütəxəssis tərəfindən (Redaktoru H. İsaxanlı olan jurnal redaksiyası mütəxəssisin adı məna bildirmədi) verilən rəylərin birində belə bir fikirle qarşılaşdım: "Serqey Yeseninin Bakıda yazdığı şeirləri ilə onun şəxsi həyatı arasındakı əlaqəni və bunun şairin həyat və yaradıcılığına təsiri məsələlərini araşdırsanız çox yaxşı olar". Yeri gəlmişkən deyim ki, bu ideya çox ürəyimə yadı və hazırda məsələ üzərində işləyirəm.

Doğrudan da, şair öz poeziyasında öz həyatını yenidən yaşamırsa, oxucu da şeirlərini oxuyanda, müləyyən mənada, şairin həyatını yaşamırsa, bu poeziya sənədir və oxucunun qəlbine çətin yol tapsın. Ona görə də, şairin poeziyası, onun şeirləri ilə şəxsi həyatı arasındakı əlaqə, rabitə, bağlılıq çox maraqlı və vacibdir. Böyük rus şairi Serqey Yesenin ömrünün sonuna yaxın – 1925-ci ilin oktyabrında yazdığı "Özüm haqqında" adlı avtobiografik bir yazısında özü haqda qısaca məlumat verdikdən sonra yazır: "O ki qaldı avtobiografiyama qalan hissəsinə, onlar mənim şeirlərimdədir". Yesenin yaradıcılığı ilə az-çox tanış olan biri kimi deyim ki, bu fikir isbatə ehtiyacı olmayan həqiqətdir. Ancaq bu fikri istənilən şairin yaradıcılığına xas etmək mümkün deyil. Poetik yaradıcılığı ilə müəllifin şəxsi həyatı, şəxsiyyəti, dünyaya baxışı arasındakı əlaqə baxımından, "Ziyarət" poeması və ümumiyyətlə, demək olar ki, bütün yaradıcılığı xatirələr, bu günə münasibət və gələcək haqqında düşüncələrdən hərtülmüş Hamlet İsaxanlı poeziyası ən bariz nümunədir.

Anadan olduğu doğma kəndini ziyarət edən, "ötən günün havasını perde-perde dindiren" şairin bütün həyatı gəlib keçir xəyalından, şirin bir həyat nağılı damğın öz oxucusuna şair, həzin-həzin nəğmələrlə oxucunu ovşunlayır, sona qədər dinləməyə sövq edir bu nağılı. Müəllifin, sanki öz uşaqlıq dastanını yazaraq oxucularına göndərdiyi səmimi məktublar silsiləsidir, bəkiyə xatirələrindən hərtülmüş bu duyğu çələngi – "ZİYARƏT".

*Xatirələr! Onlardan hörülmüşəm mən
Nələr olub onlar bilir, bir də fələk
O gün keçdi! Yaşandı o birca kərə
Mən vurğunam o əsərə -
O ayrı bir biçindədir
O bir duman içindədir
Məndən başqa onu heç kəs görə bilməz
Rəssam onu fırçasıyla verə bilməz -
Şairindir, şairlikdir o mənzərə!*

"Xatirələrdən hörülmüşəm mən!" Ne gözəl, ne səmimi! Həqiqətdən hörülmək deməkdir, səmimiyyətdən hörülmək deməkdir xatirələrdən hörülmək! Hele sağlığında öz el-obasının gözündə peyğəmbərleşmiş Cəmal Mustafayevin bir sözü mənim beynimə ömürlük həkk olub: "Ayaqların elindən, obandan, doğulduğun torpaqdan qoparsa, heç vaxt onu yere möhkəm basa bilməzsən!" "Ruhun doğum yeri kənddir" deyən Hamlet İsaxanlımın doğmalarına, böyüklərinə, ağbırçıklara, ağsaqqallara sonsuz hörmətimin, elinə-obasına səmimi bağlılığımın bəriz nümunəsidir "ZİYARƏT".

"ZİYARƏT"! Hamıya tanış hissləri yeni ölçüdə, yeni biçimdə təqdim edən, qəlbi yerindən oynatmaq üçün bir zərgər dəqiqliyi ilə ipə-sapa düzülən poetik-xatirə tabloları! Doğulduğu torpaq hamı üçün əzizdir, düşündürən ki, hamı (bədəsil övladlar istisna olmaqla) öz elini-obasını, kənddəki doğmalarını ziyarət edəndə təxminən eyni hissləri keçirir. Amma bu hisslərin şeirə çevrilməsi və bu yolla insanlarda el-oba sevgisinin gücləndirilməsi, böyüklərə, ağsaqqallara, ağbırçıklara hörmət bəslənməsinin, səcdə olunmasının, geniş mənada, insanlığa, sədəqətə, mərhəmətə, həqiqətə, ədalətə dəvətin poetik təbliği – bu deyilmi poeziyanın, geniş mənada, ədəbiyyatın əsas məqsədlərindən biri? Düşündürən ki, qəlbiqırıq uşaqlıq xatirələrinin (Hamlet İsaxanlımın xatirələrindəki yanıqlıq motivi, ilk növbədə onun uşaqlıq qəlbiqırıqlığından doğan hisslərdir) incə təsviri və insanlığın mənəvi zənginləşdirilməsi baxımından ən nadir poetik nümunələrdəndir "ZİYARƏT".

Heç bir uydurma hisslər, stüni ifadə vasitələri, yalançı mənzərələr, bəzək-düzək elementləri yoxdur burada! Həqiqətdən, səmimiyyətdən yoğrulmuşdur "ZİYARƏT". Poemanın əsl gücü də elə bundadır. Talenin qədərli uşaq yaşlarından atasından ayrı dilşən körpə, nənesinə sığınır, nənə nəvazişi ilə böyüyür. Müəllifin, həyatda ən müqəddəs varlığı olan nənesinin onun üçün yaratdığı dünya ilə ("Öncə nənəm mənə bir dünya yaratdı") özünün özü üçün yaratdığı dünya arasında ("Arzularla qucaqlaşub öz dünyamı yaratdığım") yaşadığı həyatın, sürdüylü ömrün səmimi tərənnümü, təəcəssümüdür "ZİYARƏT"! Vaxtilə, sürgünlərdə "alı zülümünü çəkmiş", "gözləri ilə od görmüş", lakin vüqarını həmişə sax tutmuş, başsız qalmış bir ailənin, daha doğrusu, böyük bir nəslin

ayağa qalxa bilməsi, el-obadakı nüfuzunu və hörmətini saxlaya bilməsində böyük pay sahibi nənesinin dilindən eşitdiyi sözlər, məsələlər, dualar indi, "Aloşmandan o tərəfə, bütün dünyanı gəzib-dolaşmış" bir nəvə-şairin qəlbində və qələmində yenidən canlanır. "Onun sığındığı tanrı / Mənim də allahım oldu / Mən onun – nənəmin Allahını sevdim" deyən şair qəlbi kövrəlir, nazilir, haldan-hala düşür heç vaxt umuda bilməyəcəyi doğma obrazı canlandırmaqca xəyalında:

*Mən qapıya yettyəndə
Qarşılardı nənəm özü.
Qucaqlaşub öpüşəndə
Nur saçardı qamar üzü.
Sınasına döyə-döyə
"Atam-anam sənənsən" deyə
Döyə-döyə yalvarardı,
Mələkənizal kütüflü vardı.*

Ailənin böyük oğlu kimi ailə başçısının əsas dayacağı, köməkçisi olan və bunu yaxşı anlayan müəllif indi, həyatında silinməz izlər qoymuş o günləri, incə səmimiyyətlə xatırlayır:

*Qışla yazın arasında
Əllərim çat-çat oğurdı.
Göz yaşımı saxlamağa
Gül çatmazdı – ağlıyardım
Sonra... güclümü toplayıb
Tənəkləri bağlıyardım.*

*Nənəm dizinə döyardı:
"Allah, sən mənə ölüm ver
Uşağın göm-güy göyardı".
Mənə üstütlü ocağın
Qabağında yer verərdi,
Nağıldakı Loğman kimi
Yağlıyardı əllərimi.*

Seninmi qəlbini oynatmaq bu misralar, oxucu? Burada vəsf edilən o epizodların canlı şahidi olmasam da (Hamletlə aramızda 14 yaş fərq var), sonradan böyüklərimdən – qardaşlarımdan, anamdan, nənəmdən eşitdiklərim həmin mənzərələri gözlerim önündə aydınca canlandırır, müəllif kimi, mənə də çağırır o günlər.

*Döyə bilsəydim o çağa
Sirdaş olsaydım o bağa -
Qışla yazın arasında
Tənəkləri bağlamağa!*

Xatirələrdən hörülmüş insan ömrünün özü də bir zamanlar xatirəyə çevrilecek və onu tanıyanların-bilənlərin, yaxınlarının, doğmalarının xatirələrindən silindiği zaman yox olacaq, bitəcək o insanın ömrü

dastanı; xatirələrin ömrü qədərdir hər bir insanın ömrü!

*Getdiyim yol qırılacaq
Bir gün tamam bitəcək.
İçimdəki payız rəngli xatirələr
Yarpaq-yarpaq budağından üzüləcək,
Töküləcək, itəcək
Elə o gün ömrüm sona yetəcək.*

*... Məna bağlı xatirələr
Seyrələcək, saralacaq, solacaq
Yarpaq-yarpaq budaqlardan üzüləcək,
Töküləcək, itəcək –
Xatirə də bir həyatdır, bir ömürdür
Bir gün o da bitəcək.*

Bir tərəfdən, hər kəlməsində, hər misrasında keçmişlərin izi görünürsə, digər tərəfdən də, bir zamanlar onsuz mövcud olacaq gələcəyi də "olacaq xatirələr" kimi xəyal xəlbirindən süzdürür şair:

*Mən ki, sənə demişdim, gerçəyi tərində
Xatirəyə, xəyala, surətə uyacaqsan.
Təkləyin pəncəsində köksünü öltürəndə
Sevgilər pıçıldayan səsimi duyacaqsan.*

*Mən ki sənə demişdim, yuxuda görəcəksən
Ölməmişəm mən hələ, gəzişirik əl-əl.
Oxşayıb öpəcəksən, oynayıb güləcəksən,
Ayılanda göz yaşın axacaq gila-gila.*

Və ya

*Yığılacaq əl-oba, qohum-qardaş
Donacaq gözlərdə yaş,
Dərdi bölüşmək üçün
Küslüşənlər barışacaqlar o gün.*

*Bilirəm ki, için-için yanacaq
Neçə illər ad günümü anacaq
Ağrıyacaq məna bağlı könüllər,
Qəbrim üstə qızaracaq
Qərəşlilər, qızıl güllər.*

Amma əsas qorxusu "gündən-günə gözəlləşən bu işıqlı dünyadan" ayrılmaq deyil şairin, yaxınlıqların, doğmalarının onsuzluqda çəkəcəkləri qayğılardır, azab-azıyyətdir, "evinin pozulacaq nizamı"dır, "boşluq hissə eyləyənin göz yaşları", "yana-yana of dəyənlərin solan yanaqları", "sanki adət olacaq ağır-ağır köks ötürmələr"dir qorxudan onu:

*Mən öləndə gör nə qədər iş çıxacaq
Məndən sonra gör nə qədər qayğılar var
Sağ qalanları yıxacaq
Onlar...
Məni düşündürən, qorxudan budur*

Məni qalanların dərdi qorxudur.

Düşündürən poeziya

*Düşündürmək üçün, sevdirmək üçün
Ürəkdən ağlatmaq, güldürmək üçün
Hər şair xilqəti sehrə yaratmur...
Şeir meydanında mən nəkarayam?..
İlhamı qanadsız bir biçərəyəm,
Şəpərim oynamır, kamanım atmır...
Şeirimin ruhundan qopan dalğalar
Yatmış sahilləri öpüb oyatmur...*

Bu misralar "Etiraf" adlı şeirindədir Hamlet İsa-xanlım. Əslində "külli-ələmi şeirlə anlayan" şairin poeziyası "düşündürən poeziya"nın ən bariz nümunəsidir. Bəlkə də elə bu xüsusiyyətindən irəli gəlmişdir ki, şair bir çox hallarda öz fikirlərini təsdiqdə və ya inkarda deyil, sual formasında ifadə edir. Məhz bu yolla, həyatda olduğu kimi, şeirlərində də daima düşünməyə vadar edir oxucularını Hamlet İsa-xanlı. Bəlkə də bu, Hamlet İsa-xanlı poeziyasının ən əsas, ən güclü xüsusiyyətlərindən biridir.

*Bu dünyaya nə gətirdim?
Bu dünyada nə qoymuşam?*

Və ya

*Doğrumu acıtdım alın tərimi?
Təpdimmi həyatda əsl yerimi?*

Və ya

*Gəl aləmin seyrinə çıx...
Qarşımızda sirlilə sandıq
Onu açmaq istəməsək
Bəs onda niyə yarandıq?!*

Bu sualları, ilk növbədə, bir elm adamı olaraq, özlənə verir şair. Amma bu suallar, daha geniş mənada, insanlığa verilmiş suallardır və bununla "həyata göz açmış hər bir insan mənalı həyat sürməlidir" kimi bir problematik həqiqəti ortaya qoyur şair.

Digər bir şeirində isə bu həqiqət daha açıq şəkildə ifadə edilir.

*Köhnədir başər qədar
Düşüncənin gərdisi.
Öndür keçməsin hədəf,
Budur xilqətin işi.*

Hamlet İsa-xanlı poeziyası, eyni zamanda, bu gün konkret cavabı istənməyən, amma həyat var olduqca var olacaq və insanoğlunu düşündürəcək əbədi-fəlsəfi suallarla doludur.

*Başlanğıc olubsa, söylə, o nədir?
Onca katnandır, ya düşüncüdür?*

*Varmı abədiyyət?
Varsa nədir o? Və nədir həyat?*

Kim kimi yaradı?

Bəzən də oxucunu intizarda qoymur şair, verdiyi sualın yerindəcə cavabını diqqətə çatdırır:

*Nədir ölçü, nədir çəki dünyada?
Sevgi hələki edəydi tək dünyada.*

Burada qadın-kəşi sevgisindən deyil, ümumilikdə insan sevgisindən, insanın insana, öz işinə, həyata sevgisindən söhbət gedir, həyatda hər şeyin sevgi ilə hasil olduğuna işarə edilir, bunun arzusunda şair.

Bu dünyaya gəlmiş hər bir insanın həyatda bir iz buraxması, məşğul olduğu işdən asılı olmayaraq, mənalı ömür yaşaması, özü də sevgi ilə, haqq-ədələtlə yaşaması – budur Hamlet İsaxanlı poeziyasının əsas fəlsəfi qayəsi:

*Bu dünyada iz qoyanlar
Bu dünyadan rahat getsin –
Zamanın yetər gücü var
Nüfuz etsin
Dərinlərdən lap dərinə.
Zaman əlbət qoyacaqdır öz yerinə
Hər bir kəsi.
(Kor deyilmi
Zamana kor dəyənlərin fəlsəfəsi?!)*

Xəlqilikdən gələn poetik zənginlik

Əzəl gündən poeziyada şeirə cazibədarlıq, axıcılıq, yaddaqalanlıq gətirməklə yanaşı, şair xəyalının zənginliyini göstərən elementlərdən – poetik ifadə vasitələrindən, bənzətmələrdən istifadə edilmişdir. Ümumiyyətlə, poeziyanı bənzətmələr olmadan təsvir etmək çətindir. Nəsirəddin Tusi "Əsas ültibəs" əsərinin (*Tehran, 1380-ci il (2001), İran Milli Kitabxanası*) doqquzuncu məqaləsini bütövlükdə poetikaya həsr etmişdir. Həmin məqalənin ikinci fəslində müəllif təxəyyül və bənzətmənin sirlərindən danışıq, onun istifadə üsullarından və ifadə metodlarından söhbət açır. Bənzətmələr yerli-yerində işləndikdə heç bir effekt vermir, əksinə, şeiri stümləşdirir. "... şairin yalanı yersiz uydurması, bənzətmədən sui-istifadə etməsi rəssamın ata pəncə, şirənal çəkəməsi kimi bir şeydir" (s.663). Bənzətmələrin yerli-yerində, zamanında işlədilməsi isə şeirə gözəllik verir, şeiri daha cazibədar edir. Elə ona görə deyiblər: "Ən gözəl şeir yalan şeirdir" (s.663). Burada müəllif yalan şeir dedikdə, məhz yerli-yerində işlədilmiş bənzətməni

nəzərdə tutur.

"Sevəli meşə", "eşq əvəsi", "qaynar yanaq", "çöllər göyçöyi", "pəyız rəngli xatirələr", "təklək həvəsi", "yelqanad xəyal atı", "qarabuğdayı gecə", "məftun könlül", "şirindil ağyar", "şeyr adlı şiltəq cənan" və s. kimi cəlbedici poetik ifadə vasitələri ilə dolu Hamlet İsaxanlı poeziyası orijinal, təkrarsız bənzətmələrlə də zəngindir.

*Buludlar tökülən qaş-qabağındır
Dumanlar dağlara çökən ahındır.*

*Yer nədir? – Altında qaynayan vulkan
Göy nədir? – Üstümə çəkilən yorğan*

*Aman allah, gördüklerim
Buluğdumu, dumanımı?
Tarladırsa, nə düməğdi?
Ya göylərə qarmı yağdı?*

*Asta-asta qar əlanib
Saclarında dondu sanki.*

*Zülmət çəkir pərdəsini, açılır dan,
Alov qabır yerlə göyün arasından*

*İncə alovtaq dikəldi,
Parladı, yandı lələ.*

*Gül ətirli, göy yamaclı
Dik qayalı, bulud saçlı
Dağları seyrə dalarım.*

*Külək içimə dolardı
Köynəyim yelkən olardı.*

Hamlet İsaxanlı poeziyasına xas olan digər maraqlı məqamlardan biri də onun cəlbedici mütəqayisəli poetik tablolar-mənzərələr yaratmasıdır.

*Vəşf etsək də zirvələri
Dağın ən səfalı yeri
Gül-çiçəkli stəyidür.*

*Nəşəlidir sərin axşam
Göydə aydır, yerdə səm.*

*Ağaclar boy atıb çiyin-çiyinə
Göydə quşlar, yerdə sular oynayı.*

Səma buludludur, işıq qaramıtlı.

*Saçımda parlayan ağ dənim
Yax olan günlərimdir mənim.*

*Yelqanad xəyal atında
Göylərə çat,
Mavi səmanın altında
Buludların üstündə yat.*

*Biz yazırıq, yaradırıq sətir-sətir
Bir yandan da vərəq-vərəq ömür bitir.*

*Açılır rəng-rəng çiçəklər
Açılmayıf kefim bu yaz.*

Atalar sözlərindən, xalq ədəbiyyatından, dünya-görmüşlərin yaddaş poeziyasından bol-bol istifadə edən Hamlet İsxanlımın özünü bir sıra beytləri sanki bir zərbi-məsəl kimi səslənir və ələ ilk oxunuşdaca hafizələrə həkk olunan bu misraların özünün nə vaxtsa "atalar sözü" statusu qazanacağına şübhə yeri qoymur.

*Kişiyə ağlamaq yaraşmasa da,
Bəzən ağlamamaq mənə ar gəlir.*

*Alçaq olanlar ucalmaz
Hər yetən tarixdə qalmaz.*

*Qoca tərxi təsdiq eylər:
Atılan ox düzgün dəyər –
Bir ittifaq olsa əgər
Oxla kaman arasında.*

*Doğru yolla getmək deyilsə asan
Gərək sağa-sola sapmasın insan.*

*Gözlərim səmada, ulduzda, ayda
Göz görənsə əl çatmırsa, nə fayda?!*

*Nə qədər kükürə, aşıb-daxsa sel
Qaymında rəm eylər onu dəniz, göl.*

*Sözlər var ki, soğan kimi acıdır
Sözlər də var – başunuzun tacıdır.*

*Yaxdır bərabərlik qoca dünyada
Kimi at aynadır, kimi piyada.*

Beləliklə, 20-ci əsrin son onilliyində ədəbiyyata qədəm qoyan və bu müddət ərzində poeziyamızda öz xüsusi yerini tutmuş, türk şairi İmdat Avşarın sözləri ilə "söz mülkündə bəzən Füzuli kimi yamq, bəzən də Koroğlu kimi gur səsin sahibi" ("Hazana Övgü", 2-ci nəşr, s.9) bir şairin poeziya aləminə qı-saca səyahət etdik. Geniş janr çeşidi, mövzu müxtəlifliyi, forma rəngarəngliyi, məzmun zənginliyi, həmişəyaşar mövzulara yeni ruh verməsi, hiss-həyəcanların səmimi təsviri, lakoniklik və sadəliyin Hamlet İsxanlı poeziyasının ayrılmaz xüsusiyyətləri olduğunun şahidi olduq. Müxtəlif janrlarda, şeir şakillərində (qoşma, bayatı, qəzəl, rübəi,

satira, poema, yarpaqlar, məcazlar, Sabirsayağı, aşığısayığı, zarafatyana, xalq mahnısı ruhunda və s.) və müxtəlif şeir formalarında (heca, aruz, sərbəst şeir və s.) yazıb-yaradan Hamlet İsxanlı Azərbaycan şeir ənənələrinə ciddi töhfə verməklə yanaşı, öz yaradıcılığında qafiyə məsələsini xüsusi məqsəd olaraq qoymamış, şeiriyyəti qafiyəyə qurban verməmiş, qafiyəni şeirin öz təbii axarına buraxmışdır.

Azərbaycan şeirşünaslığında bir qədər ənənəvi olmayan bu poetik fənd, ümumilikdə, Səməd Vurğun poeziyasından süld əmmiş, Şəhriyar poeziyasından şirə çəkmiş Hamlet İsxanlı poeziyası təmsalında özünü tam doğrultmuş, şeirlərə təbii ruh vermiş, axıcılıq, şirinlik gətirmişdir. Bir yenilikçi şair kimi, həmişə, Azərbaycan şeir ənənəsinə sadıq qaldığı, ənənəvi formalarda yazdığı zaman da ənənəyə qapılıb qalmır, yaratmaq ruhu tərk etmir şairi, yeni mövzular, yeni ifadə vasitələri, yeni ifadə tarzi, yeni poetik struktur kəşf edir, həlim, axıcı ritmik-intonasiyası ilə oxucunu ovsunlaya bilir Hamlet İsxanlı.

Onun yaradıcılığında forma-məzmun zənginliyi, poetik yenilikçiliklə bağlı professor Bədirxan Əhmədli "Ləyaqətin anatomiyası" adlı məqaləsində ("525-ci qəzet", 5 may 2018) yazır: "Hamlet İsxanlımın poeziyasını sosiyyələndirən başqa bir xüsusiyyət onun şeirlərinin yeni düşüncə tarzi və formalardan istifadə etməsindədir. O, hecəda yazdığı kimi, sərbəst və ya ritmik sərbəstdə də yazır. Şairin heç bir ənənə cəgına sığışmayan azad, sərbəst ifadə formasıyla seçilən poeziya nümunələri də var ki, burada heca ilə sərbəstin qovuşuğu aydın hiss olunur. Bu cür şeirlərində şair yeni formalar yaratmış olur. Sərbəst şeirin özlündə belə daxili bölgülərdə qafiyələrlə şeirin intonasiyasını təmin edir... çağdaş poeziyanı yalnız forma, poetik struktur cəhətdən deyil, həm də məzmun etibarilə zənginləşdirir" ("Ləyaqətin anatomiyası". 525-ci qəzet, 5 may 2018).

Hamlet İsxanlı poeziyasında vüsəl-hicran, həyat-ölüm, sevinc-kədər, xeyir-şər, keçmiş-gələcək, xatirə-xəyal motivləri bir-birini tamamlayır, səmimiyyət, məsuliyyət, mənəviyyət, ədalət, sədəqət, həssaslıq, mərhəmət kimi insani keyfiyyətlər həkim kəşilir ruhumuza. Görünür, ələ bu xüsusiyyətlərinə söykənərək, Hamlet İsxanlımın insani, elmi-fəlsəfi və poetik dünyasına yaxından bələd olan prof. Camal Mustafayev onun "Təzadlar" kitabına "Poeziya intellektə qovuşur" adlı giriş məqaləsində (s.21) yazırdı: "Hamlet İsxanlımın şeirlərini oxucular özlərinin mənəvi-estetik maraqlarına, zövqlərinə uyğun kəşf edəcəklər".

PROFESSOR HAMLET İSAXANLI: "MƏKTƏBLƏRDƏ DİN DƏRSİNİN KEÇİRİLMƏSİ DÜZGÜN DEYİL..."

2019-cu il aprelin 30-da Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlı Azərbaycan təhsil portalı AzEdu.az-a açıqlamasında təhsil müəssisələrində din dərslərinin məcburi keçirilməsinə münasibət bildirmişdir.

"Məktəblərdə ictimai elmlər, fəlsəfə və onların əsasları kimi fənlər tədris olunmalıdır. Belə dərslərin keçirilməsi daha doğrudur, nəinki din. Çünki din elm deyil. Vəcdan, əxlaq və bu kimi mənəvi hislər elmə təhlil olunmur. Bunlar insanın öz daxili dünyasının məhsuludur".

Bunu *AzEdu.az*-a açıqlamasında Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri, professor Hamlet İsaخانlı deyib.

Qeyd edək ki, 2019-2020-ci tədris ilindən IV-VIII sinif şagirdləri üçün dini biliklərin daha geniş şəkildə yer aldığı təkmilləşdirilmiş

"Həyat bilgisi" dərsliklərinin tədris edilməsi nəzərdə tutulub.

Bu mövzu cəmiyyət tərəfindən birmənalı qarşılanmayıb və müxtəlif fikir ayrılıqlarına səbəb olub.

Hamlet İsaخانlı dini dərslərin keçirilməsini düzgün hesab etmədiyini deyir:

"Fəlsəfə fənninin daxilində dinə də xüsusi yer ayrılıb. Amma burada çox dərinliyinə varılmır.

Məcburi din dərsi keçmək əvəzinə, onun yerinə fəlsəfi istiqamətdə olan dərslər keçirilməlidir".

<http://azedu.az/az/news/14178>

PROFESSOR HAMLET ISAKHANLI COMMENTED ON TEACHING RELIGIOUS SUBJECTS AT EDUCATIONAL INSTITUTIONS

On April 30, 2019, Hamlet Isakhanli, the Founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, in his interview with AzEdu.az, Azerbaijan's Education Portal, expressed his attitude towards religious subjects taught in educational institutions in an enforced manner.

The complete material can be read through the following link:

<http://www.moderator.az/news/269003.html>

TBİLİSİ ŞƏHƏRİNDƏ PROFESSOR HAMLET İSAXANLI İLƏ GÖRÜŞ MEETING WITH HAMLET İSAKHANLI HELD IN TBİLİSİ

Mayın 3-də Özel Universitetlər Assosiasiyasının təşkilatçılığı ilə Gürcüstanın Tbilisi şəhərindəki Saakəşvili Prezident Kitabxanasında gürcü elm adamlarının Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlı ilə görüşü keçirildi. Görüşdə Professor İsaخانlının həyat və fəaliyyəti barədə geniş məruzə edildi. Onun, xüsusilə, poetik yaradıcılığı haqqında ətraflı söhbət açıldı. Bakıda yaşayan Gürcüstan əsilli şair, jurnalist və tərcüməçi İmir Məmmədli Hamlet İsaخانlı və onun şeirləri mövzusunda davam etdirdi. Gürcü filoloqları, tələbələr və İmir Məmmədli Hamlet İsaخانlının Tbilisidə gürcü dilində nəşr olunmuş "Ömür poeziyası" (tərcüməçi: İmir Məmmədli) adlı kitabından şeirlər oxudular.

Görüşdə Gürcüstan elm və sənət adamları, tələbələr və Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlıların nümayəndələri iştirak etdirdilər.

Bu haqda respublika mətbuatında da məlumat yayılmışdır:

<https://metbuat.az/news/1182220/tbiliside-azerbaycanli-professorla-gorus-kecirilib.html>

<https://report.az/edebiyat/tbiliside-azerbaycanli-professorla-gorus-kecirilib>

On May 3, upon the arrangements of the Private Universities Association, a Meeting with Professor Hamlet Isakhanli, the Founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, with the participation of Georgian scientists was held at the Saakashvili Presidential Library in Tbilisi, Georgia. During the Meeting, a wide report on Professor Isakhanli's life and activity was delivered. Particularly, his poetic creativity was widely reflected. İmir Məmmədli, a poet, journalist and translator of Georgian origin, who lives in Baku, continued talks on Hamlet Isakhanli's creativity and his poems. Georgian philologists, students, and İmir Məmmədli recited poems from Hamlet Isakhanli's book entitled "Ömür poeziyası" ("Life Poetry" translated by İmir Məmmədli), published in Georgian language in Tbilisi.

The Meeting was attended by Georgian scientists and artists, students and the Azerbaijani community living in Georgia.

More information can be obtained through these links:

<https://metbuat.az/news/1182220/tbiliside-azerbaycanli-professorla-gorus-kecirilib.html>

<https://report.az/edebiyat/tbiliside-azerbaycanli-professorla-gorus-kecirilib>

FİRUZ MUSTAFA “YARADICI YAZI” DƏRSİNİN QONAĞI OLDU

FIRUZ MUSTAFA WAS GUEST OF “CREATIVE WRITING” LESSON

Mayın 3-də bu yaxınlarda “Payız meşəsində vals” pyesi ilə Mədəniyyət Nazirliyinin elan etdiyi “Birpərdəli pyeslər” müsabiqəsinin qalibi olmuş –I mükafatın sahibi dramaturq, filosof Firuz Mustafa Xəzər Universitetində “Yaradıcı yazı” dərslərinin qonağı oldu. Dillər və ədəbiyyatlar departamentinin müəllimi Qardaşxan Əzizxanlı, həmçinin, tələbələr Səidə Cəbarova və Nərmin Ələkberova tanınmış yazarm çoxşaxəli yaradıcılığından danışdılar. Tələbələrin suallarını cavablandıran Firuz Mustafa onları yaradıcılıq laboratoriyası ilə, pyeslərindəki yeniliklərlə yaxından tanış etdi, nümunələr göstərərək, dramaturgiyanın fəlsəfəsindən söz açdı.

Görüşün sonunda qonaq “Ölü dildə sevgi məktubları” kitabını yaradıcı yazı fənninin kitabxanasına bağışladı.

On May 3, Firuz Mustafa, playwright and philosopher, the winner of the “One Act Plays” contest, announced by the Ministry of Culture, which dignified his play “Waltz in the Autumn Forest” with 1st Place Prize, was a guest of the Creative Writing Lesson at Khazar University. Gardashkhan Azizkhanli, instructor of the Department of Languages and Literature, as well as University students Saida Jabarova and Narmin Alekperova talked about the multifaceted creativity of the well-known writer. Then, the writer, answering the students' questions, acquainted students with the creative laboratory, his innovations he made in his plays, and spoke about the philosophy of drama by bringing up relevant examples.

At the end of the meeting, the guest donated a book “Ölü dildə sevgi məktubları” (Love Letters in Defunct Language) to the library of the Creative Writing Course.

XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN KOMANDASI FİNALDA İŞTİRAK ETDİ KHAZAR UNIVERSITY TEAM TOOK PART IN THE FINALS

Aprilin 27-də Bakı Mühəndislik Universitetində Naqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Heydər Əliyev Fondu, Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə "Ali məktəb tələbələri arasında informatika üzrə fərdi respublika olimpiadası"nın yarımfinal mərhələsi keçirildi. Xəzər Universitetini təmsil edən Təbiət elmləri və mühəndislik fakültəsinin tələbə-lərindən (Mənsur Qulami, İlqar Hüseynli və Aşef Novruzov) ibarət komanda olimpiadanın final mərhələsinə vəsiqə qazandı.

Lakin mayın 4-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunda keçirilmiş finalda Xəzər Universitetinin komandası mükafata layiq yer tuta bilmədi.

On April 27, the semi-finals stage of the "Nationwide Olympiad on Informatics among High School Students" was held at the Baku Engineering University, jointly organized by the Ministry of Transport, Communication and High Technologies, Heydar Aliyev Foundation, Ministry of Education and the Institute of Information Technologies of the Azerbaijan National Academy of Sciences. The team consisting of students from the School of Natural Sciences and Engineering, representing Khazar University (Mansur Gulami, Ilgar Huseynli and Asaf Novruzov) qualified for the final stage of the Olympiad.

The final stage of the Olympiad was held on May 4, at the Institute of Information Technologies of the Azerbaijan National Academy of Sciences. However, Khazar University Team did not succeed to win awards.

HUMANİTAR, TƏHSİL VƏ SOSIAL ELMLƏR FAKÜLTƏSİNİN MAGİSTR TƏLƏBƏSİ BMT MODELİ ÜZRƏ MİLLİ KONFRANSDA MÜKAFATLANDIRILDI

MASTER STUDENT OF THE SCHOOL OF HUMANITIES, EDUCATION AND SOCIAL SCIENCES ACKNOWLEDGED AT UN MODEL NATIONAL CONFERENCE

Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin keçirdiyi III MilliMUN-da Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin Siyasi elmlər və fəlsəfə departamentinin, beynəlxalq münasibətlər və diplomatiya ixtisası üzrə 2-ci kurs magistr tələbəsi İlkin Mamedov simulyasiyada Almaniya Federativ Respublikasının nümayəndəsi olaraq Mərkəzi Afrika Respublikasındakı siyasi vəziyyəti BMT Təhlükəsizlik Şurasında müzakirə etmişdir. Konfransdan öncə vəziyyətlə bağlı araşdırma aparılaraq, İ.Mamedovun yazdığı mövqə yazısı (*Position Paper*) və konfrans müddətindəki aktiv iştirakı dəyərləndirilərək "*Best Position Paper*" nominasiyasına layiq görülmüşdür.

Qeyd edək ki, İ.Mamedov 2015-ci ildən başlayaraq, Azərbaycanda keçirilən müxtəlif beynəlxalq təşkilatların fəaliyyətini əks etdirən simulyasiyalarda iştirak edir.

In the III NationalMUN, held by the Ministry of Youth and Sports of the Republic of Azerbaijan İlkin Mamedov, 2nd year master student majoring in International Relations and Diplomacy from the Political Science and Philosophy Department of the School of Humanities, Education and Social Sciences, being assigned as a representative of the Federal Republic of Germany, discussed the political situation in the Central African Republic at the UN Security Council. Prior to the Conference, it was evaluated by the position paper written by I. Mamedov and according to his active participation during the Conference he was nominated for "Best Position Paper".

It should be noted that I. Mamedov has been participating in simulations since 2015, reflecting the activities of various international organizations in Azerbaijan.

“YER KÜRƏSİ GÜNÜ” QEYD OLUNUB

NDU Təbiətşünaslıq və kənd təsərrüfatı fakültəsində “Yer Kürəsi Günü” adlı elmi-praktik konfrans keçirilib. Universitetin rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü Saleh Məhərrəmov qeyd edib ki, “Yer Kürəsi Günü” ilk dəfə 1970-ci ildə keçirilib. 2009-cu ildə isə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Məclisi tərəfindən qəbul olunmuş qətnaməyə əsasən, beynəlxalq “Yer Kürəsi Günü” hər il 22 aprel tarixində qeyd olunur. Coğrafiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Əli Həsənov “Yer kürəsi günü”nin qeyd edilməsi və Yer kürəsinin inkişaf tarixi” mövzusunda çıxış edərək bu bayramın tədricən beynəlxalq xarakter aldığı, hazırkı dövrdə 150-yə yaxın ölkədə, o cümlədən Azərbaycanda qeyd olunduğunu bildirib. Nəzərə çatdırılıb ki, “Beynəlxalq Yer günü” ərəfəsində insanlar müxtəlif ekoloji tədbirlərdə iştirak etməklə yanaşı, ağaclar ekir, yaşıllıqlara

qulluq edir, yaşadıkları əraziləri müxtəlif tullantılardan təmizləyirlər. Ekoloqlar ətraf mühitin sağlamlaşdırılmasına yönələn kütləvi aksiyalar keçirməklə əhalini ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində daha fəal olmağa çağırırlar.

Coğrafiya mütəllimliyi ixtisası üzrə IV kurs tələbələri Nərmən Nağıyeva “Naxçıvan Muxtar Respublikasında bitki örtüyünün mühafizəsi məsələləri” mövzusunda, Nazəmi Abbasova “Naxçıvan Muxtar Respublikasında torpaq deqra-da-siyası və onun mühafizəsi məsələləri” mövzusunda çıxış ediblər. Sonda mövzu ilə bağlı videoçarx izləndikdən sonra ağacəkmə aksiyasına start verilib.

Badəm Məmmədova,
NDU Televiziya, mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr bölməsinin əməkdaşı

"KİTAB ƏLÇATMAZ XƏZİNƏLƏRİN AÇARI, BƏŞƏRİ SƏRVƏTDİR" ADLI YAZI MÜSABİQƏSİNİN YEKUN TƏDBİRİ

NDU-da "23 aprel Beynəlxalq Kitab və Mütəlliflik Hüququ Günü" ilə əlaqədar "Kitab əlçatmaz xəzinələrin açarı, bəşəri sərvətdir" adlı yazı müsabiqəsinin yekun tədbiri keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan universitetin rektoru, AMBA-nın müxbir üzvü Saleh Məhərrəmov Ümumdünya Kitab və Mütəlliflik Hüququ Günü'nün tarixi və mahiyyəti barədə məlumat verib. Bildirilib ki, kitab günü 1995-ci ildə Parisdə, "BMT-nin Təhsil, Elm və Mədəniyyət Məsələləri üzrə Təşkilatı – UNESCO-nun Baş Konfransında qəbul edilmiş qərarla təsdiqlənib, 1996-cı ildən dünyada, 1997-ci ildən isə Azərbaycanda qeyd olunur.

Azərbaycan tarixi kafedrasının dosenti, tarix üzrə elmlər doktoru Sevinç Abbasova gənclərin diqqətini mütaliyəyə çəkməyin yollarından, eyni zamanda, "Oxumağı sevdirmək" layihəsi haqqında geniş məlumat verib.

Müsabiqə komissiyasının sədri, Jurnalistika və Kitabxanaçılıq kafedrasının müdiri, dosent Şöhlə Şirəliyeva qeyd edib ki, müsabiqəyə 20-yə yaxın yazı təqdim edilib. Diqqətə çatdırılıb ki, müsabiqədə universitetin bakalavr, magistr, doktorant və dissertantları ilə yanaşı, yaradıcılıq qabiliyyəti olan gənclər də iştirak edib.

Vurgulanıb ki, təqdim olunan yazıların qiymətləndirmə meyarları mövzusunun əhatə olunması, araşdırma və əsaslandırma, ifadə vasitələrinin zənginliyi ilə seçilib və daha çox tələbələrin yaradıcılıq istiqamətində axtarıları dəyərləndirilib.

Sonda tələbələrin mükafatlandırılması olub. Mütəlliflər heyətinin qərarı ilə Jurnalistika ixtisası üzrə 1-ci kurs tələbəsi Qızbəst Quliyeva qalib olub. Mütəllif işi ixtisası üzrə 3-cü kurs tələbəsi Nuray Quliyeva II, Riyaziyyat-informatika mütəllimliyi ixtisası üzrə 1-ci kurs tələbəsi Zümrüd Rzazadə III, Jurnalistika ixtisası üzrə 1-ci kurs tələbəsi Rəhimə Mustafayeva, Mühəsibət uçotu və audit ixtisası üzrə 1-ci kurs tələbəsi Əhməd Əhmədzadə isə həvəsləndirici yerlərə layiq görülmüblər.

Qaliblər NDU-nun diplom və pul mükafatı ilə təltif olunublar.

*Qızbəst Quliyeva,
Jurnalistika ixtisası
üzrə 1-ci kurs tələbəsi*

KONFRANS: "MEHMET AKİF ERSOYDAN BƏXTİYAR VAHABZADƏYƏ "İSTİQLAL ŞÜURU"

Mayın 3-də Türkiyə Cümhuriyyəti Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, TİKA Bakı Program koordinatorluğu və Bakı Yunus Emrə İnstitutunun dəstəyi, SEBİLÖRREŞAD Mədəniyyət və Təhsil Dərnəyi, Avrasiya İqtisadi Əlaqələr Dərnəyi (EkoAvrasya) və Xəzər Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə universitetin Mərmər salomunda "Mehmet Akif Ersoydan Bəxtiyar Vahabzadəyə "İstiqlal Şüuru" adlı konfrans keçirildi.

Konfransı Xəzər Universitetinin rektoru dosent İradə Xəlilova açaraq, iştirakçıları salamladı, konfransın işinə uğurlar arzuladı. Açılış çıxışından sonra Türkiyənin məşhur yazarlarından Abdurrahman Dilipak, Azərbaycan Atatürk Mərkəzinin şöbə müdiri Əkbər Qoşalı, Türkiyənin keçmiş millət vəkili Rəcəb Garibi, Xəzər Universitetinin müəllimləri Vurğun Əyyub, Telman Nüsrətoğlu iki qardaş ölkənin keçdiyi istiqlal yolu, milli mübarizənin ədəbi əsərlərdə əks olunması ilə bağlı çıxış etdilər.

(Ardı sah. 62-də)

CONFERENCE ON “INDEPENDENCE CONSCIOUSNESS” FROM MEHMET AKIF ERSOY TO BAKHTIYAR VAHABZADE”

On May 3, Conference entitled ““Independence Consciousness” from Mehmet Akif Ersoy to Bakhtiyar Vahabzade” was held, being jointly organized by the Ministry of Culture and Tourism of the Republic of Turkey and TICA Baku Program Coordinatorship, Baku Yunus Emre Institute, SEBLÜRREŞAD Culture and Education Association, Eurasian Economic Relations Association (EcoAvrasya) and Khazar University.

Opening the conference, Associate Professor Irada Khalilova, the Rector of Khazar University welcomed everyone and wished success to the Conference. Following the opening speech, Abdurrahman Dilipak, prominent Turkish writer, Akbar Goshali, Head of the Division of the Azerbaijan Ataturk Center, Recep Garibi, former Turkish MP, as well as Khazar University’s faculty members - Vurgun Eyyub, Telman Nusretoglu made speeches about the pathways to independence of the two brotherly countries and on the reflection of the national

(To be continued page 62)

İştirakçılara universitetin Kamera Orkestrinin Türkiyə və Azərbaycan qardaşlığına aid konsert programı təqdim olundu.

Konfransın sonunda türkiyəli qonaqlar Xəzər Universitetinin rektoru İradə Xəlilovaya, Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekanı Elza Səmədliyə, Dillər və ədəbiyyatlar departamentinin müdiri Vurğun Əyyuba və Tarix və arxeologiya departamentinin müəllimi Telman Nüsrətəoğluna iki ölkə arasında qardaşlığın inkişafına töhfələrinə görə təşəkkürnamə təqdim etdilər.

Further on, the Chamber Orchestra of the University performed a concert program, dedicated to the Turkish and Azerbaijani Brotherhood. At the end of the Conference, Turkish guests presented letters of appreciation for the contribution to the development of Brotherhood to Irada Khalilova, the Rector of the University, Elza Samedli, Dean of the School of Humanities, Education and Social Sciences, Vurgun Eyyub, Head of the Languages and Culture Department, and Telman Nusretoglu, Instructor of History and Archeology Department.

İNGİLİS DİLİ VƏ ƏDƏBİYYATI DEPARTAMENTİNİN MÜƏLLİMİ TBİLİSİ ŞƏHƏRİNDƏ KEÇİRİLƏN BEYNƏLXALQ KONFRANSDA

INSTRUCTOR OF ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE DEPARTMENT AT INTERNATIONAL CONFERENCE IN TBILISI

Xəzər Universiteti İngilis dili və ədəbiyyatı departamentinin müəllimi Milana Abbasova mayın 3-4-də "IRCEELT – təhsil, dil və ədəbiyyat üzrə 9-cu Beynəlxalq elmi konfrans"da iştirak etdi. Konfransda 27 ölkədən 300-dən çox nümayəndə iştirak edirdi. M.Abbasova "Sosial medianın dili: əyləncə mediasında dil istifadəsinin gətirdiyi dəyişikliklərin araşdırılması" mövzusunda tədqiqat işini müvəffəqiyyətlə təqdim etdi və "Yüksək təhsildə keyfiyyətin təminatı sistemi və əsas çağırışlar" və "İngilis dili dərslərində oyunlardan istifadə" adlı vörk-şoplarda iştirak etdi.

Konfransın sonunda konfransda və vörk-şoplarda iştirakına görə ona sertifikatlar təqdim olundu.

On May 3-4, (Tbilisi, Georgia) Milana Abbasova, instructor of Khazar University's Department of English Language and Literature, participated in IRCEELT–9th International Research Conference on Education, Language and Literature, which was a very successful joining over 300 participants from 27 countries. She successfully presented her research work on "Language of Social Media: An Investigation of the Changes that Soft Media has Imposed on Language Use" and actively attended concurrent workshops on "Quality assurance system of higher education and main challenges" and "Using Games in the English classes".

At the end of the Conference, she was presented certificates for the participation in the Conference and concurrent workshops.

“DÜNYA” MƏKTƏBİNDƏ “AÇIQ DÜŞÜNCƏ-QLOBAL YANAŞMA” ADLI BEYNƏLXALQ TƏHSİL FORUMU KEÇİRİLDİ

Mayın 4-5-də Xəzər Universiteti “Dünya” məktəbinin “İnciçəyi” Konfrans-Konsert Salonunda “Dünya” məktəbinin təşkilatçılığı ilə “Açıq Düşüncə-Qlobal Yanaşma” adlı Beynəlxalq Təhsil Forumu keçirildi. Forumu keçirməkdən məqsəd qloballaşmanın güclü təsirinə məruz qalaraq dəyişməkdə olan təhsil sistemi ilə əlaqədar mühüm məsələləri müzakirə etmək idi. Forumda Sosial dəyişiklik/maariflənmə üçün tədris; Erkən yaşda təhsil; Təhsildə bərabərlik; Davamlı inkişaf üçün təhsil; İnformasiya dövründə təhsil və tədris; Psixologiya, tədris və öyrənmə və digər mövzular diqqət mərkəzində oldu.

Beynəlxalq forumda İordaniya, Türkiyə, Niderland və İsveçrədən gələn mütəxəssislər, Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyəti, Azərbaycan Respublikası Təhsil İnstitutu və digər qurumların nümayəndələri, “Dünya” məktəbi və Xəzər Universitetinin rəhbərliyi və əməkdaşları, məktəb rəhbərləri və müəllimlər, mütəxəssislər iştirak edirdilər.

Aparıcılar forumun işə başladığını elan edəndən sonra “Dünya” məktəbi haqqında film nümayiş etdirildi. Filmin müqəddiməsi olaraq “Dünya” məktəbinin həmtəsisçisi, uzun illər məktəbə rəhbərlik etmiş Nailəxanım İsayeva məktəbin yaranma ideyası və gerçəkləşməsi yolları haqqında ətraflı məlumat verdi.

(Ardı səh.64-də)

INTERNATIONAL EDUCATION FORUM “OPENING MINDS-GOING GLOBAL” HELD AT “DUNYA” SCHOOL

International Education Forum “Opening Minds-Going Global” was held on May 4-5, organized by Khazar University's “Dunya” School at the Conference-Concert Hall “İnjichicheyi” of the “Dunya” School. The purpose of the Forum is to discuss key issues related to education system changing, being influenced by the strong impact of globalization. The Forum focused on such topics as the Social change /Enlightenment Education; Early Childhood Education; Equality in Education; Education for Sustainable Development; Education and Teaching in the Information Age; Psychology, Teaching and Learning and other topics.

The Forum was attended by the experts from Jordan, Turkey, the Netherlands and Switzerland, representatives from the Ministry of Education, the State Committee for Family, Women and Children Affairs, Executive Power of Binagadi Region, Education Institute of the Republic of Azerbaijan and representatives of other organizations, the “Dunya” School and Khazar University Administration and Staff, Secondary School Managers and teachers, and experts.

After the Forum has been announced to commence its work, the film about “Dunya” School was demonstrated. Being an introduction to the film, Nailakhanim Isayeva, the co-founder of the “Dunya” School, who has led the school for many years, gave detailed information about the idea of the school's creation and the way of its realization.

(To be continued page 65)

Filmə “Dünya” məktəbinin Azərbaycan təhsil sistemində yenilikçi və nüfuzlu tədris ocağı kimi təşəkkül tapmasından, beynəlxalq status əldə etməsindən, məzunlarının məşhur xarici universitetlərdə təhsillərini müvəffəqiyyətlə davam etdirərək uğurlu karyera qazanmalarından, şagirdlər üçün yaradılmış nümunəvi təhsil şəraitindən bəhs edilirdi.

Filmin nümayişindən sonra səhnəyə dəvət olunan “Dünya” məktəbinin həmtəsisçisi, Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyümlər Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlı çıxış edərək, iştirakçıları salamladı və forumun işinə uğurlar arzuladı. Natiq geniş çıxışında forumun əhəmiyyətindən danışıaraq qeyd etdi ki, qloballaşma sadəcə bu günümüzün məsələsi deyil, o həm də yeniyetmə və gənclərə miras qoyacağımız gələcəklə bağlıdır. Məhz buna görə də, gələcəyi düşünən hər kəsi bu sual narahat etməlidir: “məktəblər milli kimliyi qoruyaraq, bugünkü şagirdləri qlobal cəmiyyətin uğurlu fərdləri olmağa necə hazırlayır?” Professor Hamlet İsaخانlı əmin olduğunu bildirdi ki, forum bu kimi mühüm məsələləri müzakirə edəcək və tövsiyələr hazırlayacaq.

(Ardı səh.66-da)

The film narrated in a comprehensive way, on the “Dunya” School as an innovative and prestigious educational hotbed in Azerbaijan's education system, its acquisition of international status, graduates' building of outstanding careers by successfully continuing education at well-known foreign universities, and the exemplary learning environment created for students.

Professor Hamlet Isakhanli, the Founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, being invited to the stage after the film's presentation, welcomed the participants and wished success to Forum's work. The speaker noted in his broad speech that globalization is not just a matter of today, but it is connected to the future for we will inherit it to our young people. That is why everyone who thinks about the future should be concerned about this: “How do schools prepare today's students to become successful members in the global society, yet preserving their national identity?” Professor Hamlet Isakhanli expressed his confidence that the Forum will discuss such kind of important issues and come up with the sound recommendations.

(To be continued page 67)

Beynəlxalq Bakalavr Təşkilatı Regional İnkişaf Mərkəzinin (Niderland) rəhbəri Vedrana Pavletic çıxışında bildirdi ki, “Açıq Düşüncə-Qlobal Yanaşma” mövzusunda forumun keçirilməsi olduqca aktualdır və dünyanın təhsil işçilərini düşündürən məsələdir. Nəticə qeyd etdi ki, bu forumun məhz beynəlxalq təhsil sistemində tanınan “Dünya” məktəbində təşkili və keçirilməsi də qanunauyğun bir hadisədir və səmərəli olacaqdır.

Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Aygün Əliyeva çıxışında “Dünya” məktəbi kimi bir təhsil ocağının rayon ərazisində yerləşib, fəaliyyət göstərməsindən daim qürur duyduqlarını bildirdi, məktəbin əldə etdiyi nailiyyətlərlə ölkədə və xaricdə tanınması, vətən balalarına dünya standartları səviyyəsində təhsil verməsi və dünyagörüşü formalaşdırması haqqında danışdı.

Forumun açılış mərasimi “Dünya” məktəbi şagirdlərinin çıxışlarından ibarət konsert proqramı ilə başa çatdı.

Forum həmin gün və mayın 5-də işini plenar və bölmə iclaslarında davam etdirdi. Plenar iclaslarda Cenevrə Beynəlxalq Məktəbinin (İsveçrə) direktoru, People Universitetinin Məsləhət Şurasının üzvü Dr. Conrad Hugles (“XXI əsrdə təhsil – 7 böyük çətinlik”), Aqaba Beynəlxalq Məktəbinin (İordaniya) direktoru Mirna Al-Jouzi (“Təhsildə liderlik”), Türkiyədən təhsil eksperti, psixoloq Dr. Mehmet Palancı (“Təhsilin yeni zəkası”) məruzə etdilər.

(Ardı səh.68-də)

Vedrana Pavletic, Head of the Regional Development Center for the International Baccalaureate Organization (Netherlands), said that the forum on "Opening Minds-Going Global" retains its relevance and significance and is a thought-provoking issue for the world's education specialists. The speaker noted that organization and holding of this forum in the "Dunya" school, known in the international education system, is a desired legitimate event and will be effective.

Aygun Aliyeva, Deputy Head of Binagadi Executive Power, said that they always felt proud for such kind of education hotbed to be and to operate in this district, she further expanded on "Dunya" School's recognition of the achievements locally and abroad, the education of the students to the world standards and shaping their world view.

The opening ceremony of the Forum completed with a concert program performed by the students from "Dunya" School.

The Forum continued its work on the same day and on May 5th with plenary and panel sessions. At the plenary sessions following keynote speakers delivered talks: Conrad Hughes, Secondary Principal at the International School of Geneva (Switzerland), Member of the Advisory Board for the University of the People, ("Education for the 21st Century: Seven Global Challenges"); Mirna Al-Jouzi, School Principal at Aqaba International School (Jordan) ("Leadership in Education"); Dr. Mehmet Palanci expert in education from Turkey, Doseant at Psychological Sciences ("The New Wisdom of

(To be continued page 68)

Bölmə iclaslarında Vedrana Pavletic, Mehmet Palancı, Ənvər Abbasov (Təhsil Problemləri İnstitutu), Fəzilə Muradxanlı (Avropa Azərbaycan Məktəbi), Qoşqar Məhərrəmov (Azərbaycan Müəllimlərin İnkişaf Mərkəzi), elmi işçi Muhammad Ali Khan, “Dünya” məktəbindən direktor Mərufə Mədətli və müəllimlər – Jesus Rosas, Altuntac Məmmədova, Zaur Məmmədov, Giovanni Tovar, Şəhanə Səfərova, Aynur Zülfüqarova, Cəmilə Əsgərova, Nərgiz Mahmudzadə və İlahə Rəhimova, Xəzər Universitetindən dosent Elza Səmədli, Mələk Kərimova, Mustafa Alalawneh, Abdul Rahman Balogun və Muhammad Shittu təqdimatla çıxış etdilər.

Bölmə iclaslarından sonra yekunlaşdırıcı plenary iclas keçirildi. Professor Hamlet İsaخانlı, Konrad Hugles, Mirna Al-Jouzi, Vedrana Pavletic və Mehmet Palancı çıxış edərək, forumun nəticələrini yüksək qiymətləndirdilər. Professor Hamlet İsaخانlı forumun işində fəal iştirak etdiklərinə görə xarici və yerli mütəxəssislərə təşəkkürünü bildirdi və Konrad Hugles, Mirna Al-Jouzi, Vedrana Pavletic və Mehmet Palancıya sertifikat təqdim etdi.

Forum işini başa çatdırdandan sonra xarici qonaqlar üçün şəhər gəzintisi və şam yeməyi təşkil olundu.

During the panel sessions, interesting presentations were delivered by Vedrana Pavletic, Mehmet Palancı, Anvar Abbasov (Institute for Educational Problems), Fazil Muradkhanli (European Azerbaijan School), Goshgar Maharramov (Azerbaijan Teachers Development Center), scientific worker Muhammad Ali Khan, Marufa Madatli, Director of “Dunya” School, and teachers - Jesus Rosas, Altuntach Mammadova, Zaur Mammadov, Giovanni Tovar, Shahane Safarova, Aynur Zulfugarova, Jamila Asgarova, Nargiz Mahmudzade, Ilaha Rahimova, as well as Khazar University's faculty members - Associate Professor of Elza Samadli, Melek Karimova, Mustafa Alalawneh, Abdul Rahman Balogun and Muhammad Shittu.

Following the panel sessions, the Final Plenary Session took place. Professor Hamlet Isakhanli, Konrad Hughes, Mirna Al-Jouzi, Vedrana Pavletic and Mehmet Palancı made speeches and highly evaluated the results of the Forum. Professor Hamlet Isakhanli expressed his appreciation to foreign and local experts for their active participation in the Forum, and presented certificates to Konrad Hughes, Mirna Al Jouzi, Vedrana Pavletic and Mehmet Palancı.

After the Forum's completion, a trip and a dinner was organized for foreign guests.

XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN ƏMƏKDAŞLARI "AZƏRBAYCAN UNİVERSİTETLƏRİNİN TƏHSİL SƏRGİSİ"NDƏ İŞTİRAK ETDİLƏR KHAZAR UNIVERSITY STAFF ATTENDED "EDUCATION FAIR OF AZERBAIJAN UNIVERSITIES"

Mayın 5-də Bakıdakı "Park Inn" otelində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Zəfər Hazırlıq Kurslarının birgə təşkilatçılığı ilə "Azərbaycan Universitetlərinin Təhsil Sərgisi" keçirildi. Sərginin əsas məqsədi abituriyentlərə ölkənin universitetlərini tanımaq və onlara düzgün peşə, ixtisas seçməkdə yardım göstərmək idi.

Tədbiri Zəfər Kursları İdarə Heyətinin sədri Arzu Yusifova açaraq, abiturientlərə uğurlar arzuladı. Sərgidə Xəzər Universiteti ilə yanaşı, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Bakı Dövlət Universiteti, Qərbi Kəspə Universiteti, M.Şeçənov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filialı, Azərbaycan Universiteti və digər ali təhsil müəssisələrinin nümayəndələri, kolleqlər, hazırlıq kursları və abiturientlər iştirak edirdilər.

Sərgidə Xəzər Universitetini Tələbələrə cəlb olunması üzrə işçi qrupun rəhbəri professor Fuat Rəsulov, İqtisadiyyat və menecment departamentinin koordinatoru Bahadır Baysal və universitetin Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin 2019-cı il məzunu İsmət Məmmədova təmsil edirdilər. Sərgidə universitetin nümayəndələri abiturientlərin suallarını cavablandırırdılar, bukletləri və digər əyani vəsaitləri təqdim edirdilər.

On May 5, the "Azerbaijan Education Fair of Azerbaijan Universities", organized jointly by the Azerbaijan State Pedagogical University and the "Zafar" Preparation Courses, took place at Park Inn Hotel in Baku. The main purpose of the Fair was to introduce the information on the universities of the country to the applicants and assist them in the right choice of profession.

Arzu Yusifova, Chairman of the Board of the "Zafar" Preparation Courses, opening the event, wished success to the future applicants. Along with Khazar University, representatives of the Azerbaijan State Economic University, Baku State University, Western Kaspian University, Baku branch of Moscow State Medical University named after M. Sechenov, representatives of Azerbaijan University and other higher education institutions, colleges, preparatory courses and applicants attended the Fair.

Professor Fuat Rasulov, Head of the Working Group on Attracting Students to Khazar University, Bahadır Baysal, Coordinator of Economics and Management Department, and İsmət Məmmədova, 2019 graduate of the School of Humanities, Education and Social Sciences of Khazar University. At the Fair, representatives of the University answered to the questions of the applicants, presented booklets and other visual aids.

“DÜNYA” MƏKTƏBİNİN 11-Cİ SİNİF ŞAĞİRDİ GÜMÜŞ MEDAL QAZANDI

11TH GRADE STUDENT OF “DUNYA” SCHOOL WON SILVER MEDAL

AZƏRTAC-ın Təhsil Nazirliyinə istinadla verdiyi xəbərə görə, Xəzər Universitetinin nəzdində fəaliyyət göstərən “Dünya” məktəbinin 11-ci sinif şagirdi Anar Rzayev (fotoda sağdan üçüncü) Moldovanın paytaxtı Kişinev şəhərində keçirilmiş məktəblilərin 36-cı Balkan Riyaziyyat Olimpiadasında gümüş medala layiq görülmüşdür.

Daha geniş məlumatı bu link vasitəsilə əldə etmək olar:

https://azertag.az/xeber/Mekteblilerimiz_36_ciBalkan_Riyaziyyat_Olimpiadasinda_bes_medal_qazaniblar-1278840

Anar Rzayev (Third from right on the photo), 11th grade student of the “Dunya” School of Khazar University, has been awarded a silver medal at the 36th Balkan Mathematics Olympiad among high school students, held in Kishinev, Moldova, AZERTAC reports with reference to Ministry of Education.

More information can be found on this link:

https://azertag.az/xeber/Mekteblilerimiz_36_ci_Balkan_Riyaziyyat_Olimpiadasinda_bes_medal_qazaniblar-1278840

TƏBİƏT ELMLƏRİ VƏ MÜHƏNDİSLİK FAKÜLTƏSİNİN TƏLƏBƏLƏRİ QALA ARXEOLoji-ETNOQRAFİK MUZEY KOMPLEKSİNDƏ OLDULAR

STUDENTS OF THE SCHOOL OF SCIENCE AND ENGINEERING VISITED QALA ARCHEOLOGICAL AND ETHNOGRAPHIC MUSEUM COMPLEX

Mayın 5-də Xəzər Universiteti Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri Roza Arazovanın təşkilatçılığı ilə Təbiət elmləri və mühəndislik fakültəsinin I kurs tələbələri Qala Arxeoloji-Etnoqrafik Muzey Kompleksində oldular. Muzey bələdçisi tələbələrə maraqlı məlumatlar verdi. İlk dəfə Qala Arxeoloji-Etnoqrafik Muzey Kompleksində olan tələbələr əvvəlcə açıq səma altında yerləşən muzeyi gəzdilər və buradakı eksponatlarla tanış oldular, sonra xatirə fotosu çəkdiərək, səfəri yekunlaşdırdılar.

On May 5, the 1st year students of the School of Science and Engineering at the Khazar University, visited the Gala Archeological and Ethnographic Museum Complex. This trip was organized by Roza Arazova, Head of the History and Archeology Department. The museum guide provided the students with an interesting information. The students first visited the museum located in the open air at the Gala Archeological and Ethnographic Museum Complex and got acquainted with the exhibits there, and then took a memorable photo and summed up the visit.

XƏZƏR UNIVERSİTETİ ELMİ ŞURASININ NÖVBƏTİ İCLASI

SUBSEQUENT MEETING OF KHAZAR UNIVERSITY SCIENTIFIC COUNCIL HELD

Mayın 8-də Xəzər Universitetinin rektoru dosent İradə Xəlilovanın sədrliyi ilə Elmi Şuranın növbəti iclası oldu. İclası giriş sözü ilə açan rektor dosent İradə Xəlilova Elmi Şuranın iclasının gündəliyini iclas iştirakçılarının nəzərinə çatdırdı.

İclasın gündəliyinə uyğun olaraq, Təbiət və mühəndislik fakültəsinin dekanı Dr. Hassan Niknafs, İqtisadiyyat və menecment fakültəsinin dekanı Ceyhun Məmmədov və Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekanı dosent Elza Səmədli məzunlar haqqında məlumat verdilər.

Doktorant və dissertantların dissertasiya mövzusu, elmi rəhbərlərinin təsdiqi və ixtisaslarının dəyişdirilməsi haqqında Magistratura, doktorantura və elmi işlər bölməsinin koordinatoru Cabir Məmmədlinin məlumatları dinləndikdən sonra doktorant və dissertantlar çıxış edərək, öz tədqiqat işləri ilə bağlı ətraflı məlumat verdilər, Elmi Şura üzvlərinin suallarını cavablandırdılar.

Sonra Elmi Şurada Xəzər Universitetinin müəllimi Ləman Verdiyevanın dosent elmi adı alması üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası qarşısında vəsətət qaldırılması ilə bağlı məsələ müzakirə olundu.

Gündəlikdəki məsələlər haqqında müvafiq qərarlar qəbul edildikdən sonra Elmi Şura üzvləri cari məsələlərlə bağlı müzakirələr apardılar.

On May 8, the subsequent Meeting of the Scientific Council was held, directed by the Associate Professor Irada Khalilova, the Rector of Khazar University. In her opening statement, Associate Professor Irada Khalilova informed the meeting participants on the Agenda of the Scientific Council.

According to the Agenda of the Meeting, Dr. Hassan Niknafs, Dean of the School of Natural Sciences and Engineering, Ceyhun Mammadov, Dean of the School of Economics and Management, and Elza Samadli, Dean of the School of Humanities, Education and Social Sciences, provided an information on the graduates.

Following the report made by Jabir Mammadli, Coordinator of Division of Graduate Studies and Research, on the PhD candidates and theses defenders, the approval of scientific supervisors and changes of the majoring fields, candidates and theses defenders themselves, gave a detailed information about their research works and answered to the questions of the members of the Scientific Council.

Then, the Scientific Council discussed the issue of submitting request to the Supreme Attestation Commission under the President of the Republic of Azerbaijan for obtaining the academic title of the Associate Professor to Laman Verdiyeva, teacher of Khazar University.

Upon making relevant decisions on the Agenda issues, the members of the Scientific Council went through the current issues.

BÖYÜK BƏSTƏKAR ARIF MƏLİKOV VƏFAT ETMİŞDİR

Böyük bəstəkar, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının xalq artisti, Bakı Musiqi Akademiyasının kafedra müdiri, Xəzər Universitetinin Fəxri doktoru, Avrasiya Akademiyasının qurucu üzvü Arif Məlikov 2019-cu il may ayının 9-da ömrünün 86-cı ilində vəfat etmişdir.

1933-cü il sentyabrın 13-də Bakıda anadan olan Arif Məlikov Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasını bitirdikdən sonra musiqi yaradıcılığı ilə yanaşı, ömrünün sonunadək pedaqoji fəaliyyətlə də məşğul olmuşdur.

Zamanımızın böyük bəstəkarı Qara Qarayevin bəstəkarlıq məktəbinin istedadlı yetirməsi və davamçısı olan Arif Məlikovun yüksək professionalılıqla yaratdığı simfoniya, balet, operetta, kantata, vokal, kamera və instrumental əsərlər misilsiz sənət nümunələri kimi Azərbaycan musiqi xəzinəsinin qiymətli inciləri sırasında özünə həmişəlik yer tutmuşdur.

Onun kino və dram tamaşalarına yazdığı musiqi, eləcə də romans və mahnıları məşhur sənətkarların ifasında səslənərək, geniş şöhrət qazanmışdır. Arif Məlikovun beşəri idealları özündə dolğun əks etdirən əsərləri ölkəmizin həududlarından kənar da günlə günlə səsləndirilməkdədir. "Məhəbbət əfsanəsi" baletinin isə dünyanın 60-dan çox ölkəsində tanınmış teatr səhnələrində yarım əsrdən artıq bir dövrdə tamaşaya qoyulması Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin möhtəşəm nailiyyətlərindəndir.

Bəstəkarlıq fəaliyyəti ilə yanaşı, Arif Məlikov uzun illər arzusunda görkəmli pedaqoq kimi öz zəngin təcrübəsindən bəhrələnməklə gənc musiqiçilər nəslinin yetişdirilməsi və peşəkar musiqiçi kadrların hazırlanması işində müstəsna xidmətlər göstərmişdir.

Onun ictimai fəaliyyəti də zəngin və çoxşaxəli olmuşdur. Arif Məlikov SSRİ xalq deputatı olaraq respublikamızın ictimai-siyasi həyatında ötən əsrin son onilliklərində cərəyan edən tələyüklü hadisələrə münasibətdə daim vətənpərvər ziyalı mövqeyi nümayiş etdirmişdir.

Arif Məlikovu Xəzər Universiteti ilə sıx tellər bağlayırdı. O, universitetin Fəxri doktoru seçilmişdi. 2012-ci ildə Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyunlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlının təşəbbüsü ilə Avrasiya Akademiyası yaradılarkən Lətif Zadə, Halil İnalçık, M. Gazi Yaşargil və Hamlet İsaخانlı ilə bərabər beş qurucu üzvdən biri olmuşdu. Arif Məlikov Avrasiya Akademiyasının indiyədək keçirilmiş iki rəsmi iclasında və özünün də layiq görüldüyü Avrasiya Əfsanəsi mükafatının təqdim olunması mərasimlərində iştirak etmişdi.

Arif Məlikovun Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafı və təbliği sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyəti dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. O, bir sıra fəxri adlara layiq görülmüş, Azərbaycan Respublikasının ali mükafatlarından "Heydər Əliyev", "İstiqlal" və "Şöhrət" ordenləri ilə təltif olunmuşdur.

Böyük bəstəkar, görkəmli pedaqoq, əsl ziyalı və gözəl insan Arif Məlikovun əziz xatirəsi onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaqdır. Allah rəhmət eləsin!

XƏZƏR UNIVERSİTETİ

GREAT COMPOSER ARIF MALIKOV PASSED AWAY

Arif Malikov, the great composer, member of the Azerbaijan National Academy of Sciences, People's Artist of the USSR and Azerbaijan, Head of the Department at Baku Music Academy, Honorary Doctor of Khazar University, Founding Member of the Eurasian Academy passed away on May 9, 2019 in the 86th year of his life.

Arif Malikov, born in Baku on September 13, 1933, after graduating from the Azerbaijan State Conservatory, was engaged in pedagogical activity, along with his musical creativity.

The symphony, ballet, operetta, cantata, vocal, camera and instrumental works created by Arif Malikov, the great composer of our time, a talented disciple and worthy successor of Gara Garayev's composers school, have always been in the list of valuable pearls of Azerbaijan musical treasury.

His music and dramas, as well as romances and songs, have been performed by famous artists and gained a wide popularity. Arif Melikov's works reflecting the humanist ideals are now being successfully sounded beyond the borders of our country. The ballet entitled "Mahabbət əfsanəsi" ("Legend of Love") has been featured in well-known theater scenes from 60 countries around the world for more than half a century and this is regarded as one of the great achievements of the Azerbaijani musical culture.

Alongside with the composer's activities, Arif Malikov served as a prominent educator for many years and being committed with his extended experience provided exceptional services in training of young generation of musicians and professionals in the field of musical art.

His public activity was also rich and varied. Arif Melikov, while being MP of the USSR, had always demonstrated a patriotic intellectual position in the socio-political life of our Republic in the last decades of the bygone century.

Arif Malikov was closely linked with Khazar University. He was the Honorary Doctor of the University. In 2012, upon the initiative of Professor Hamlet Isakhanli, the Founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, in establishing the Eurasian Academy, Arif Malikov was one of the five founding members alongside Lutfi Zadeh, Halil Inalcik, M.Gazi Yaşargil and Hamlet Isakhanli. Arif Malikov attended two official meetings of the Eurasian Academy and also took part in the ceremony of awarding the Eurasian Legend Award.

Long-term commitments of Arif Malikov in the development and promotion of Azerbaijani music culture has been highly appreciated by the state. He was found worthy of a number of honorary titles, and was bestowed by the following awards "Heydar Aliyev", "İstiglal" and "Şöhrət" which are regarded as the highest awards of the Republic of Azerbaijan.

Cherished memory of the great composer, prominent educator, real intelligent and dignified person - Arif Malikov will always live in the hearts of those who knew him.

May he rest in peace.

KHAZAR UNIVERSITY

DÜNYANIN ƏN GÖZƏL KİTABXANALARI

TUT.BY xəbər portalı memarlıq nöqteyi nəzərindən dünyanın 28 ən gözəl və qeyri-adi kitabxanasını təqdim etmişdir. Oxucularımızı onlarla tanış edirik.

Avstriya

Avstriyanın Admont şəhərindəki Abbatlıq kitabxanası 1776-cı ildə Yozef Huber tərəfindən inşa edilmişdir. Rəngkarlıq və bəzək işlərinin müəllifi Barokko dövrünün məşhur İtaliya-Avstriya rəssamı Bartolomeo Altomonte'dir. Monastır kitabxanaları arasında ən irilərindən biridir. Uzunluğu 72 metrdir.

ADMONTDA ABBATLIQ KİTABXANASI

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN !

Xəzər Universitetinin kollektivi Həqiqi departamentinin müdiri Cabir Xəlilova atası

Zahid Xəlilovun

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.
Allah rəhmət eləsin!

XƏZƏR UNIVERSİTETİ
DÜNYA MƏKTƏBİNDƏ
2018-2019-CU TƏDRİS İLİ
ÜÇÜN ŞAĞIRD QƏBULU
ELANI

Məktəbə qəbul müsabiqə yolu ilə həyata keçirilir. Qəbul imtahanında ən yüksək nəticə göstərən şagirdlər təqaüd imkanı qazanırlar.

Azərbaycan və rus bölmələrində ingilis dili ikinci dil kimi tədris olunur. İngilis dilinin tədrisi beynəlxalq standartlara uyğun təşkil olunmuşdur.

Şagirdlərin seçimi ilə fransız, alman və ya çin dili də öyrədilir.

Məktəbdə təcrübəli yerli pedaqoqlar və xaricdən dəvət edilmiş mütəxəssislər çalışırlar. Məktəbdə bilik və tərbiyə ilə yanaşı, sosial fəaliyyətlərə də böyük əhəmiyyət verilir.

AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ

I-XI

RUS BÖLMƏSİ

I-XI

İNGİLİS BÖLMƏSİ

I-XI

SİNİFLƏRƏ

Dünya məktəbində Beynəlxalq Bakalavr Təşkilatının (International Baccalaureate Organization – IBO) ibtidai, orta məktəb və Diplom proqramları fəaliyyət göstərir.

X sinif şagirdləri tam orta təhsillə yanaşı, Beynəlxalq Bakalavr Təşkilatının Diplom Proqramında təhsil ala bilərlər. Digər məktəblərin şagirdləri də imtahan verməklə Diplom Proqramına qəbul edilirlər. Diplom proqramında təlim ingilis dilindədir, təhsil müddəti iki ildir.

Beynəlxalq Bakalavr Diplomu əldə edən şagirdlər dünyanın tanınmış universitetlərində təhsillərini davam etdirmək imkanı qazanırlar.

BAĞÇA VƏ MƏKTƏBƏQƏDƏR HAZIRLIĞA ŞAĞIRD (4-5, 5-6 yaş) QƏBULU DAVAM EDİR.

Keyfiyyətli təhsil, sağlam yaradıcı mühit şagirdləri öyrənməyə həvəsləndirir.

Gündəlik dərş proqramından əlavə şahmat, kompüter, psixologiya, rəsm, texnologiya, musiqi, rəqs, dram və üzgüçülük dərşləri keçirilir, ən önəmli bacarıq və vərdişlər formalaşır.

Təhsil azərbaycan, rus və ingilis dillərində aparılır.

SİZİ GÖZLƏYİRİK.

DÜNYA MƏKTƏBİ SİZİN

ARZULARINIZI GERÇƏKLƏŞDİRƏN

BİR MƏKTƏB. BİZİ SEÇSƏNİZ, İNANIRIQ

Kİ, SƏHV ETMƏZSİNİZ. DÜNYANI

DÜNYA MƏKTƏBİNDƏ KƏŞF
EDƏCƏKSİNİZ.

XƏZƏR UNIVERSİTETİ

HƏR GÜN, HƏR SAAT MÜKƏMMƏLLİYƏ DOĞRU!

NIYƏ XƏZƏR UNIVERSİTETİ?

- Diplomların bütün xarici ölkələrdə tanınması
- Dövlət sifarişi əsasında təhsil almaq imkanı
- Eyni vaxtda 2 ixtisas üzrə təhsil almaq imkanı
- Təhsil haqqının Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin (keçmiş TQDK) imtahanlarında yığılan ballara uyğun olaraq ödənilməsi
- Təhsil haqqının hissə-hissə ödənilməsi
- Zəngin kitabxana, innovativ laboratoriyalar, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları infrastrukturunun varlığı
- Dövlət sifarişi və ya ödənişli təhsil almalarından asılı olmayaraq, təhsildə göstərdikləri nailiyyətlərə görə təqaüd almaq imkanı
- Əlavə ödəniş etmədən təhsilinin bir hissəsini Amerika, Avropa və Asiyanın tanınmış ali məktəblərində davam etdirmə imkanı
- Keyfiyyətli və əhatəli tələbə xidmət sistemi (həkim, psixoloji mərkəz, karyera-işə düzəlmə mərkəzi və s.)
- Yüksək standartlara cavab verən müasir yataqxana

TƏHSİL HAQQININ ÖDƏNİLMƏSİNDƏ GÜZƏŞTLƏR

- 650-700 bal - təhsil haqqından tam azad edilir
- 600-649 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 50% güzəşt edilir
- 550-599 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 40% güzəşt edilir
- 500-549 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 25% güzəşt edilir
- 450-499 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 20% güzəşt edilir
- 400-449 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 15% güzəşt edilir
- 350-399 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 10% güzəşt edilir

Uğurlu karyera qurmaq,
təhsildən zövq almaq və
yadda qalan tələbə
həyatı yaşamaq istəyirsən?
**Xəzər Universitetini
seç!**

BAKALAVR SƏVİYYƏSİNDƏ İXTİSASLARIMIZ

- * Kompüter elmləri
- * Kompüter mühəndisliyi
- * Neft-qaz mühəndisliyi
- * İnşaat mühəndisliyi
- * Elektronika, telekommunikasiya və radiotexnika mühəndisliyi
- * Kimya mühəndisliyi
- * Mexanika mühəndisliyi
- * Riyaziyyat və informatika müəllimliyi
- * Fizika müəllimliyi

**1
QRUP**

**2
QRUP**

- * Mühasibat uçotu və audit
- * Maliyyə
- * İqtisadiyyat
- * Menecment
- * Marketing
- * Biznesin idarə edilməsi
- * Turizm və otelçilik
- * Regionşünaslıq (Avropa)
- * Beynəlxalq münasibətlər
- * Coğrafiya müəllimliyi

**3
QRUP**

- * İngilis dili və ədəbiyyatı
- * Azərbaycan dili və ədəbiyyatı
- * Tərcümə (ingilis dili)
- * Politologiya
- * İngilis dili müəllimliyi
- * Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi
- * İbtidai sinif müəllimliyi
- * Tarix müəllimliyi

**4
QRUP**

- * Kimya müəllimliyi
- * Biologiya müəllimliyi
- * Kimya və biologiya müəllimliyi
- * Psixologiya

**5
QRUP**

- * Dizayn